Školní vzdělávací program

Základní školy T. G. Masaryka Šardice,

okres Hodonín, příspěvkové organizaci

Identifikační údaje

název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ T. G. Masaryka Šardice
název školy	Základní škola T. G. Masaryka Šardice, okres Hodonín, příspěvková organizace
REDIZO	600116042
IČ	709 95 346
adresa školy	Šardice 521, 69613
ředitelka	Mgr. Jitka Brhlová
telefon	518 624 553
e-mail	info@zssardice.cz
www	www.zssardice.cz
koordinátor	Mgr. Lenka Moravčíková
platnost dokumentu	platnost dokumentu **od 1. 9. 2023**
Projednán školskou radou dne	31. 8. 2023
Č. j.:	186/23

Údaje o zřizovateli: Obec Šardice
Šardice 601, 696 13
Tel. 518 624 525
e-mail: ou.sardice@sardice.cz

podpis ředitele razítko školy

Obsah

Identifikační údaje ... 2
Charakteristika školy ... 5
Úplnost školy ... 5
Vybavení školy ... 5
Charakteristika pedagogického sboru a žáků ... 5
Dlouhodobé projekty ... 6
Spolupráce s rodiči a jinými subjekty ... 6
Charakteristika ŠVP ... 7
Vize a mise školy ... 7
Zaměření a priority školy ... 8
Výchovné a vzdělávací strategie ... 9
Klíčové kompetence podle RVP ZV ... 9
Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 14
Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se SVP ... 15
Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných ... 16
Cílené vyhledávání žáků s vysokým potenciálem- ... 17
Začlenění průřezových témat ... 17
Učební plán ... 29
Učební plán pro 1. stupeň ... 29
Učební plán pro 2. stupeň ZŠ ... 30
Učební osnovy ... 31
Český jazyk a literatura ... 31
Anglický jazyk ... 57
Německý jazyk ... 79
Matematika ... 88
Informatika ... 114
Člověk a jeho svět ... 128
Vlastivěda ... 138
Přírodověda ... 144
Dějepis ... 152
Občanská výchova ... 163
Fyzika ... 178
Chemie ... 187

Přírodopis 193
Zeměpis 204
Hudební výchova 217
Výtvarná výchova 228
Výchova zdravé osobnosti 236
Tělesná výchova 248
Praktické činnosti 263
Nepovinný předmět Náboženství 273
Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 276
Způsob získávání podkladů pro hodnocení 277
Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 279
Hodnocení individuálně vzdělávaných žáků 280
Klasifikace 280
Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií: 285
Hodnocení chování 287
Výchovná opatření 288
Celkové hodnocení žáka 289
Distanční výuka 289
Komisionální a opravné zkoušky 290
Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí 291

Charakteristika školy

Úplnost školy

Základní škola T. G. Masaryka Šardice je úplná vesnická škola s devíti ročníky. Patří mezi menší školy a vzdělává kolem 140 žáků. Většinu žáků tvoří děti z naší vesnice.

Vybavení školy

Výuka probíhá v devíti kmenových třídách. Vedle kmenových tříd pro výuku slouží učebna Př, cizích jazyků a PC, F-CH, Vv, Pč, keramická dílna, čítárna a učebna HV, cvičná kuchyň, šicí dílna a školní klub, který je víceúčelovou učebnou a je zde umístěna i žákovská knihovna. Pro sportovní aktivity a pro TV je určena tělocvična se sociálním zařízením a šatnami, venkovní sportovní areál s umělým povrchem. Možnost výuky za příznivého počasí je na školní zahradě s venkovní učebnou a ovocným sadem. Pro výuku pracovních činností využíváme školní dílny, cvičnou kuchyňku a zahradu, která slouží i k environmentální výchově.

Pro organizování výstav obrazů a žákovských prací jsou využívány chodby a vstupní hala. Škola má světlé, čisté a estetické prostory, které vyhovují hygienickým požadavkům. Na výzdobě se podílí žáci společně s učiteli. Žáci v době přestávek využívají chodby ke hrám a drobným sportovním aktivitám.

V posledních letech prošla školní budova rozsáhlou revitalizací. Škola má vybudováno bezbariérové WC a plošinu pro handicapované.

V nedávné době došlo k modernizaci odborných učeben. Byla realizovaná oprava odborné učebny fyziky a chemie a odborná učebna cizích jazyků a PC. Žáci mají možnost využívat pro svoji práci i notebooky a tablety, které škola zakoupila. Učitelé mají k dispozici počítače ve třídách, každý vyučující má pro svou práci notebook. Počítače jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na internet.

Ve všech kmenových třídách i odborných učebnách jsou k dispozici interaktivní tabule. Vyučující mohou využívat dostatečné množství tiskáren a kopírek. K dispozici jsou i tři 3D tiskárny.

Škola má nově zřízený bezpečnostní systém pro vstup do budovy.

Postupně vybavujeme školní dílny moderními stroji.

Školní jídelna je samostatnou organizací. Stravování je žákům i pracovníkům školy poskytováno ve školní jídelně, která se nachází v prostorách školy.

Charakteristika pedagogického sboru a žáků

Škola má k dispozici z větší části kvalifikovaný pedagogický sbor. Pedagogičtí pracovníci pracují s nasazením nejen při vyučování, ale i při mimoškolních aktivitách. Projevují ochotu se dále vzdělávat a aplikovat nové poznatky a zkušenosti do výuky. Pedagogický sbor tvoří v současnosti ředitelka, zástupce ředitelky, ostatní učitelé, z nichž někteří plní i další funkce: výchovný poradce, metodik ICT, koordinátor ŠVP, koordinátor environmentální výchovy, preventista sociálně patologických jevů; dále vychovatelka /popř. vychovatelky/ školní družiny, případně asistenti pedagogů. Sbor je smíšený, s většinovou převahou žen, věkově je pestrý – od mladých spolupracovníků až po učitele s dlouholetou praxí. Odborný růst všech pedagogů je zajištěn plánem dalšího vzdělávání.

Téměř všichni žáci pochází z naší obce. Skladba žáků je různorodá, stejně jako na většině škol. Máme žáky talentované, průměrné i méně nadané. Vyučující dobře spolupracují s žáky integrovanými a žáky se SPU (dále specifické poruchy učení). Pro žáky integrované nabízíme doučování.

Velký počet žáků navštěvuje školní klub.

Na škole je ustanoven Žákovský parlament. Skládá se ze zástupců tříd a schází se zpravidla jednou za měsíc. Žáci se mohou vyslovovat k otázkám školy, mohou vznášet připomínky a přicházet s vlastními náměty na zlepšení práce školy, prostředí atd. Činnost ŽP řídí pedagogové, kteří o jeho práci informují vedení školy.

Školní družina vzdělává žáky podle vlastního vzdělávacího programu je určena zejména žákům 1. – 5. ročníku. Přihlášení žáci mohou rovněž při svých činnostech využívat všech prostor školy (počítačové učebny, tělocvičnu, keramickou dílnu, cvičnou kuchyň), je možno využít školní zahradu a hřiště.

Ve školním klubu žáci mají možnost pracovat v různých zájmových útvarech, které jsou zaměřeny na posílení estetického, jazykového a sportovního vyžití žáků, rovněž počítačové kroužky jsou další možností, jak smysluplně využít volný čas.

Dlouhodobé projekty

Máme velké zkušenosti se zapojováním se do dlouhodobých i mezinárodních projektů, které přinášejí peníze na další vzdělávání učitelů i modernizaci vybavení školy.

Naše škola je zapojena v projektu sítě škol M.R.K.E.V. Jsme školou, která je nositelkou titulu Ekoškola a Rodiče vítáni. Mnoho let se účastníme projektu Ovoce a zelenina do škol, Mléko do škol. Několik let se účastníme školního projektu Folklorní hudební výchova, při níž se jednou měsíčně věnuje celá hodina tancům, písním, zvykům a nářečí našeho regionu. Zapojujeme se do mezinárodního programu Ekoškola (Eco-Schools), Erasmus+ a Záložky do škol.

Také projektové dny se staly nedílnou součástí vzdělávání našich žáků. Tyto akce jsou významným činitelem v prevenci šikany, protože se děti naučí spolupracovat i v rámci různých věkových kategorií. Často zveme na tyto projekty děti z mateřských škol a veřejnost.

Každoročně pořádáme Dopravní den.

Pravidelně pořádáme o prázdninách týdenní příměstský tábor pro žáky 1. stupně.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Dobrá spolupráce a komunikace s rodiči i širší veřejností je důležitou součástí naší práce. Snažíme se o to, aby se naše škola stávala školou komunitní a aby ji rodiče vnímali jako bezpečné prostředí pro výchovu a vzdělávání svých dětí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné domluvě s vyučujícím a také v době konzultačních hodin a třídních schůzek. Žáci mohou být přítomni při jednání rodičů a učitele. Od druhého ročníku používáme internetovou žákovskou knížku. Rozvoj komunikace a otevřenosti školy je jednou z hlavních priorit školy. O činnosti školy jsou rodiče pravidelně informováni na třídních schůzkách, průběžně na webových a facebookových stránkách školy a na vývěsce u školy.

Nejbližším spolupracovníkem školy je SRPŠ, které podporuje řadu akcí pro děti. Spolupráce se SRPŠ byla soustředěna na zajišťování finančního zabezpečení, např. dopravy žáků na různé akce nebo na organizaci reprezentačního plesu.

Důležitým partnerem školy je zřizovatel – Obec Šardice. Poskytuje škole finanční dotaci na zajištění provozu, na nutnou údržbu budovy a zařízení a na postupné vylepšování podmínek školy. Vedení obce se o činnost školy zajímá, účastní se významných školních akcí a neformálně školu navštěvuje. Daří se nám také společně organizovat akce pro veřejnost.

Významným partnerem je i nadace Socrates, která pomáhá hlavně dětem ze znevýhodněného prostředí, poskytuje škole finanční pomoc.

Pravidelná spolupráce funguje mezi základní školou a mateřskou školou. Naše škola je otevřena pro děti z mateřské školy, ty se pravidelně několikrát v roce účastní vyučování, prohlédnou si budovu a seznámí se s prostředím školy. Na základě pravidelných setkávání s učitelkami MŠ vytváříme budoucím žákům klidnější podmínky pro přechod na další stupeň vzdělávání. Společně pořádáme každoročně Dětský maškarní ples.

Plaveckou výuku pro žáky 1. stupně nám zajišťuje Plavecká škola Ratíškovice.

Dalším partnerem školy je školská rada, která plní kontrolní povinnosti, jež jí ukládá zákon.

Při řešení problémů v oblasti výchovné a vzdělávací se obracíme na odborná školská zařízení (Pedagogicko-psychologické poradny, Speciálně pedagogické centrum).

Ve vzdělávacím procesu spolupracujeme s rodilými mluvčími v rámci výuky angličtiny.

Dobře spolupracujeme se společenskými a zájmovými organizacemi v obci (SDH Šardice a Hodonín, TJ Baník Šardice). Velkou pomoc a podporu má naše škola v environmentální výchově od občanského sdružení Pro přírodu a myslivost, od místních firem např. Neoklas, Fides,s.r.o., Pekárna Šardice. Výborná je také spolupráce se ZUŠ Kyjov, pobočkou Šardice**,** a obecní knihovnou. Farní úřad v Šardicích zabezpečuje výuku náboženství.

Škola se zapojuje do charitativních akcí – při pořádání akce pro seniory přímo spolupracujeme s Charitní pečovatelskou službou Šardice, řadu let žáci přispívají na Fond Sidus a Sirius (podpora hipoterapie), spolupracujeme s Centrem služeb pro seniory Kyjov.

O dění ve škole pravidelně informují periodika vydávaná v okolí (Zpravodaj, RVTJ, Hodonínský deník).

Charakteristika ŠVP

Vize a mise školy

- Chceme být moderní školou, ve které budou žáci rádi získávat dobré základy pro život a další vzdělávání.
- Chceme být otevření novým poznatkům, vzájemné podpoře a také spolupráci se všemi partnery a účastníky vzdělávání a výchovy včetně mezinárodní spolupráce.
- Chceme propojovat školu s životem, vytvářet pro žáky i pedagogy inspirativní a bezpečné prostředí, společně ctít naše hodnoty a tradice.

Mise: poskytujeme vzdělání a volnočasové aktivity

- podporujeme sociální vazby a vztahy mezi vrstevníky, spoluobčany
- vytváříme a podporujeme dovednosti ke spolupráci
- udržujeme odkaz předků, tradice, vytváříme nové tradice
- jsme součástí života obce
- vytváříme pracovní návyky, klademe důraz na celoživotní učení

- jsme průvodci ve světě informací
- vedeme žáky k dovednostem čelit výzvám dnešního světa a obstát ve společnosti

Zaměření a priority školy

Rozvoj jazykových a komunikačních dovedností žáků i učitelů
Rozšířená výuka cizích jazyků od 2. třídy (nabídka i v mimoškolních klubech)
Jazykové vzdělávání učitelů
Zapojení do projektu Erasmus, e-Twinningu
Využívání metody CLIL ve výuce
Poznávací zahraniční zájezdy – Anglie
Podpora čtenářské gramotnosti, školní knihovna

Rozvoj informačních technologií
PC v kabinetech a ve sborovnách
Práce na interaktivních tabulích, výuka pomocí IT
Vzdělávání učitelů v ICT
Podpora robotiky, využívání 3D tiskáren

Zdravý životní styl, environmentální výchova a přírodovědná výuka
Kurzy plavání
Lyžařský výcvik 1. a 2. stupně
Vodácký kurz žáků 2. stupně
Protidrogová prevence
Dopravní výchova
Ovoce a mléko do škol
Zapojování do sportovních soutěží
Rozvoj badatelství
Využití školní zahrady k výuce a odpočinku
Zájmové kroužky a nepovinné předměty

Podpora polytechnického vzdělávání
Práce v moderně vybavených školních dílnách
Využívání keramické dílny
Sběr papíru v obci

Podpora finanční gramotnosti
Projekt Abeceda peněz
Využívání úkolů ve vyučovacích předmětech

Otevřená škola
Školní parlament
Spolupráce s MŠ, s rodiči v rámci SRPŠ
Den otevřených dveří
Podpora folklorních tradic v obci (Projekt Folklorní hudebka)
Projekt Rodiče vítáni
Prezentace na veřejnosti v rámci akcí obce, podpora akcí obce
Ukázkové hodiny pro rodiče

Školní družina a školní klub

Pohyb na zdravém vzduchu
Nabídka doplňkových jednorázových mimoškolních akcí
Rozvíjení všeobecných znalostí a dovedností
Dotace MŠMT a materiálně-technická modernizace
Šablony JAK.
Projekt Erasmus+
Příprava dotačních příležitostí

Výchovné a vzdělávací strategie

- jsou vymezeny na úrovni školy a jsou uplatňovány všemi jejími pedagogy. Tyto strategie jsou formulovány prostřednictvím společně uplatňovaných a upřednostňovaných postupů, metod a forem práce, případně aktivit, příležitostí nebo pravidel.

Na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, k rozvoji všech klíčových kompetencí.

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby na úrovni školy, ročníků, předmětů vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí. Klíčové kompetence jsou dále rozpracovány v charakteristice jednotlivých předmětů.

Klíčové kompetence podle RVP ZV

Kompetence k učení – na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Strategie na úrovni školy
/uplatňují všichni pedagogové/

- umožňujeme žákům osvojit si strategie učení a motivujeme je pro celoživotní učení, nabízíme žákům dostatek informačních zdrojů – knihovnu, internet, exkurze aj., informace propojujeme s praktickým životem
- společně s žáky formulujeme cíl činnosti
- vedeme žáky k vlastnímu hodnocení výsledků své práce, kritickému zamyšlení nad vlastní prací a učením
- vedeme žáky k pochopení mezipředmětových souvislostí
- rozvíjíme u žáků samostatné myšlení, pozorování, vyvozování závěrů
- motivujeme žáky k aktivnímu přístupu k učení, k plánování vlastního času na učení, k vlastnímu sebezdokonalování
- individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch
- zapojujeme žáky do procesu sebehodnocení
- zaměřujeme se na čtení s porozuměním, samostatnou práci s textem
- podporujeme žáky v účasti na různých soutěžích

Kompetence k řešení problémů – na konci základního vzdělávání žák: - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností - vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí	- předkládáme žákům takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů-předmětů, nabízíme žákům úkoly, které vycházejí z reálného života a vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů - podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů - vedeme žáky k řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací, podporujeme netradiční způsoby řešení a tvořivost - zapojujeme žáky do soutěží, do prezentací vlastních prací – podle jejich schopností a dovedností - vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení - učíme žáky pracovat s informacemi ze všech možných zdrojů, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat - nebráníme žákům při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů
Kompetence digitální – na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými	- využíváme PC učeben ve výuce, pracujeme s výukovými programy a aplikacemi, zapojujeme žáky do veřejného dění prostřednictvím digitálních technologií, vedeme žáky k samostatnému rozhodování při výběru vhodného zdroje - učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, směřujeme žáky k volbě vhodných postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - podněcujeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem - motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost, zautomatizovali rutinní činnosti, zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	- vedeme žáky k využívání všech dostupných komunikačních a informačních médií, vedeme žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost a jejich kritickému posuzování - seznamujeme žáky s možným negativním dopadem technologií a sociálních sítí na své zdraví i zdraví ostatních, učíme žáky rozpoznávat prvky záměrné manipulace a zaujímat k ní kritický postoj - podporujeme kritické myšlení žáků v oblasti digitálních technologií
Kompetence občanské – na konci základního vzdělávání žák: - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví	- vychováváme žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva a přesvědčení druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích podle svých možností - rozvíjíme u žáků chápání nutnosti pravidel ve společnosti a jejich dodržování - vedeme žáky k aktivnímu zapojení do dění ve škole, ve městě i ve společnosti, k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví a k ochraně životního prostředí - -vychováváme žáky k netoleranci sociálně patologickým projevům chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže, projevy rasismu, xenofobie, agresivita apod.) využíváme pomoci a zkušeností odborníků (výchovný poradce, metodik prevence, PPP, OSPOD, policie apod.)
Kompetence pracovní-na konci základního vzdělávání žák: - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti,	- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky bezpečně, účelně a hospodárně používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie - učíme žáky chránit své zdraví i zdraví druhých při práci, chránit životní prostředí i kulturní a společenské hodnoty - důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k

hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení	plnění svých povinností a závazků - při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky - vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci, motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání) - učíme žáky orientovat se v základech a realizaci podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjet jejich podnikatelské myšlení - seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně pomáháme ujasňovat představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia
Kompetence komunikativní-na konci základního vzdělávání žák: - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	- dáváme žákům dostatečný prostor pro vyjadřování, vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli i ostatními dospělými ve škole i mimo školu - klademe důraz na kulturní úroveň komunikace, netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé chování - umožňujeme žákům samostatnou ústní i písemnou prezentaci výsledků práce, vlastních myšlenek - učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky - učíme žáky obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, ale i vyslechnout názory druhých, což je nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace - podporujeme přátelské vztahy mezi třídami i jinými školami - vedeme žáky k tomu, aby se nebáli komunikovat i v cizím jazyce - vedeme žáky ke spolupráci mezi 1. a 2. stupněm, podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd - vedeme žáky k využívání informačních technologií pro komunikaci i pro získávání informací

Kompetence sociální a personální-na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

- -zařazujeme do výuky a podporujeme skupinovou výuku a kooperativní učení, učíme žáky pracovat v týmech, vedeme žáky k vzájemné toleranci, vstřícnosti, schopnosti komunikovat, empatii, zastávat v týmu různé role
- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, respektovat a hodnotit práci a úspěchy vlastní i druhých
- vedeme žáky k toleranci (rasové, náboženské, k hendikepovaným, sociálně slabším)
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, utváření příjemné atmosféry v týmu
- učíme žáky stanovit si pravidla chování a respektovat je, vyjádřit odmítavý postoj ke všemu, co dobré vztahy narušuje
- organizujeme společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče, veřejnost
- rozvíjíme v žácích zdravé sebevědomí, objektivní sebehodnocení i přiměřenou pokoru, v případě potřeby poskytnout nebo požádat o pomoc

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (PO) vyplývajících z jeho individuálních potřeb na základě jeho zdravotního stavu, odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ).

V prvním stupni podpory jde o aplikaci metod a forem práce, které slouží jako prevence proti zhoršování školní úspěšnosti žáka. K úpravám patří například změna zasedacího pořádku, individuální přístup k žákovi, zohledňování učebního stylu žáka, používání aktivizujících metod, zapojování žáka do skupinové práce, při níž se žák učí spolupráce s ostatními spolužáky, častá komunikace s rodiči a jejich pomoc při výuce. Konkrétní úpravy v prvním stupni podpůrných opatření spočívají v úpravách metod a organizaci výuky, obsahu a výstupů vzdělávání, v hodnocení a podobně. Metody výuky jsou voleny tak, aby u žáka se speciálními vzdělávacími potřebami podporovaly co nejvíce rozvoj poznávacích procesů. Orientují se hlavně na práci s textem nebo obrazem a na vnímání s důrazem na individualizaci. Cílem volby metod je lepší motivace žáka a zvýšení jeho pozornosti ve výuce. Co se týče organizace výuky, kromě uspořádání zasedacího pořádku ve třídě se častěji střídají různorodé organizační formy. Hodnocení vede k motivaci žáka a orientuje se na individuální pokroky, rozvíjí se sebehodnocení žáka.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně. **Škola může zpracovat plán pedagogické podpory (PLPP),** který zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu, zejména v situaci, kdy pro poskytování podpůrných opatření prvního stupně nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ, v rámci podpůrných opatření jde např. o úpravu organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče, prodloužení délky vzdělávání, úpravu podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání, používání kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a učebních pomůcek, vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, využití asistenta pedagoga a další. Školské poradenské zařízení v doporučení stanoví dobu, po kterou je poskytování podpůrného opatření nezbytné; tato doba nepřesáhne 2 roky, přičemž v odůvodněných případech lze stanovit dobu až 4 roky. Termín nového posouzení speciálních vzdělávacích potřeb uvede školské poradenské zařízení do zprávy a doporučení. ŠPZ také doporučuje vypracování IVP.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího

programu (ŠVP). Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně. Individuální vzdělávací plán školské poradenské zařízení zpravidla nedoporučuje, pokud jsou všechny informace podstatné pro vzdělávání žáka uvedeny v doporučení. Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V individuálním vzdělávacím plánu jsou dále uvedeny zejména informace o a) úpravách obsahu vzdělávání žáka, b) časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, c) úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, d) případné úpravě očekávaných výstupů ze vzdělávání žáka. Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje škola. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý. IVP je nutné vnímat jako podpůrné opatření, které má na základě doporučení ŠPZ upřesnit způsob práce s žákem a zdůraznit jeho individuální potřeby. Doporučení IVP podtrhuje závažnost SVP žáka a ukazuje rovněž na požadavky změn metod, organizace, forem výuky či hodnocení pro pedagoga, který žáka se SVP vzdělává. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření 1x ročně. Školské poradenské zařízení vyhodnotí poskytování podpůrných opatření ve lhůtě přiměřené povaze speciálních vzdělávacích potřeb a době platnosti doporučení; nejpozději ve lhůtě 1 roku od vydání doporučení se vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření v podobě využití asistenta pedagoga, dalšího pedagogického pracovníka, tlumočníka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících žákovi po dobu jeho pobytu ve škole podporu podle jiných právních předpisů.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se SVP

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno koordinátorkou a učitelkou žáků s SVP, výchovným poradcem, školním metodikem prevence, učitelkou žáků s SVP. Úzce spolupracujeme se Speciálně pedagogickým centrem Hodonín a Kyjov, Pedagogicko-psychologickou poradnou Hodonín a jejím pracovištěm Kyjov a Speciálně pedagogickým centrem při Mateřské škole a Základní škole Kyjov, Školní, příspěvkové organizaci (pro sluchově postižené).

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožňují častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- práce s chybou jako přirozenou součástí učebního procesu
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu

- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- využívání pozitivní motivace, oceňování snahy

v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- zařazování možností uvolnění a odpočinku, relaxační chvilky během vyučovací hodiny

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka. Podpora je možná jako:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit
- zapojování žáků do aktivit nad rámec vyučování, možnost rozvíjení jejich zájmu, talentu a nadání

Cílené vyhledávání žáků s vysokým potenciálem-práce s těmito žáky, nastavení podpůrných opatření v rámci školy, spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Kyjově a v Hodoníně. Hlavní znaky chování nadaných studentů jsou:

- potřeba učit se
- vynikající paměť
- motivace
- aktivita
- zvídavost
- či bohatá slovní zásoba

Možnost přeřazení do vyššího ročníku – jen na základě přešetření a závěrů poradenského zařízení a komisionálního přezkoušení ve škole.

Vytvoření podmínek pro rozvoj soukromých aktivit pomocí individuálního studijního plánu.

Zapojení žáků do projektů školy a akcí obce, prezentace před veřejností.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Konkrétně to jsou:

- Osobnostní a sociální výchova
- 2. Výchova demokratického občana
- 3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- 4. Multikulturní výchova
- 5. Enviromentální výchova
- 6. Mediální výchova

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Proto nemáme vytvořeny speciální předměty, ale daná průřezová témata jsou na naší škole integrována do vyučovacích předmětů. Od 1. do 9. ročníku se realizují všechna průřezová témata a jejich tematické okruhy. Většina se prolíná všemi vzdělávacími obory. V tabulkách jsou zahrnuty přehledy začlenění průřezových témat v ročnících a předmětech.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá ke zvládání vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci

- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- **Psychohygiena** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
- **Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Tematické okruhy	1.stupeň					2.stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rozvoj schopností poznávání	Čj Aj Tv Ma Vzo	Čj Aj M ČaS Tv Vzo	Čj Aj M Tv Vzo	Čj M Pč Tv	Čj M Vl Pč Tv	Čj Aj M It D Př Z Vv Tv	Čj Aj M D F Př Z Pč Vv Tv	ČJ M OV F Př Z Vv Pč Tv	Aj Nj M F Př Z Vv Pč Tv
Sebepoznání a sebepojetí	ČaS Tv	ČaS Tv	Čj Tv	Tv	Čj Vl Př Tv	Vv Tv	Nj Ov Vv Tv	Nj Ov Vv Pč Tv	Nj Ov Tv Pč Vv
Seberegulace a sebeorganizace	M Tv Vzo	Čj M ČaS Tv	Čj Tv Vzo	Čj M Př Tv	Čj Tv	M Tv	M Ov Pč Tv	Čj M Ov F Pč Tv	M Ov Pč Tv

		Vzo							
Psychohygiena	Čj Aj ČaS Tv Vzo	Aj Tv Vzo	Čj Aj M Vzo	Vv Pč Tv	Čj Vv Pč	Tv Vzo	Pč Tv Vzo	Pč Tv Vzo	Aj Ov Pč Tv Vzo
Kreativita	Čj Hv Vv	Čj Hv Vv	Hv Vv	Čj Aj M It Hv Vv Pč	Čj M Hv Vv Pč	Čj Aj M Hv Vv Pč	Čj M Vv Pč	M Hv Vv Pč	Aj Nj M Hv Vv Pč

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- **Komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- **Kooperace a kompetice** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Tematické okruhy	1.stupeň					2.stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Poznávání lidí	ČaS Vzo	ČaS Vzo	Vzo	Aj	Př			Nj	Aj Nj
Mezilidské vztahy	Aj Vzo	Aj Vzo	Aj M ČaS Vzo	Aj Pč	Pč	Tv	Ov Tv	Ov Tv Pč	Čj Nj D Pč Tv
Komunikace	Čj Aj Vv	Čj Aj ČaS Vv	Čj Aj Vv	Čj M Hv Tv Vzo	Čj Aj Hv Tv Vzo	Čj Aj It Vv Pč	Čj Aj Nj Z Ov Vv	Čj Aj Nj Ov Vv Pč	Čj Aj Nj It Z Vv Pč
Kooperace a	M Tv	M	Tv	M Tv	Tv	Čj	M Pč	M Pč	Aj M

kompetice		ČaS Tv		Vzo	Vzo				Z Pč

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Tematické okruhy	1.stupeň					2.stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj Aj M ČaS Tv	Čj Aj M Tv	Čj Aj M Tv	Čj M It Tv	Čj M It Tv	Čj M It Z Tv Pč	M It Ov Tv Pč	Čj Aj It Tv	Aj Nj Ov F Tv Pč
Hodnoty, postoje, praktická etika	Vzo	Vzo	Čj ČaS Vzo	Tv	Čj M It Vl Tv	Čj It Tv Pč Vzo	Ov Tv Vzo	It D Tv Pč Vzo	Tv Pč Vzo

Výchova demokratického občana (VDO)

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)

- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

- **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Tematické okruhy	1.stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	ČaS Vzo	Vzo	ČaS Vzo	Vv	Čj Vv		Ov		
Občan, občanská společnost a stát		ČaS	ČaS	Vl	Čj Vl	D	D Ov	Ov Pč	D Ov Pč
Formy participace občanů v politickém životě				Vl		D	Ov	Ov	D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Vl			D	Ov	D Ov

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)
Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka
V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

- **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
- **Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

Tematické okruhy	1.stupeň					2.stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá				Vl Vv	Vl Vv	Aj D Vv Tv	Aj Nj Hv Vv Tv	Čj Aj M D Z Vv Tv	Aj Nj M It D Vv Tv
Objevujeme Evropu a svět				Vl	Aj Vl	Aj	Aj Nj D Ov	Čj Aj Nj Z	Aj Nj It Ov
Jsme Evropané				Vl	Vl	D Vzo	D Ov Vzo	Nj M Z Vzo	Aj Čj M D Ov Vzo

Multikulturní výchova (MuV)

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturní kontakty k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu**,** být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoliv jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

- **Kulturní diference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
- **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
- **Multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- **Princip sociálního smíru a solidarity** – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

Tematické okruhy	1.stupeň					2.stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference	ČaS Vzo	Vzo	Vzo	Hv Vv Pč	Aj Př Pč Hv Vv	D Vzo	Nj Ov Vzo	Vzo	Z Vzo
Lidské vztahy	Čj		Čj ČaS	It Pč Tv Vzo	Tv Pč Vzo	Tv	D Ov Tv	Čj Z Tv	Z D Ov Tv
Etnický původ		ČaS		Hv	Hv Př	D	Ov		D Z Ov
Multikulturalita		ČaS		Čj Tv	Tv	Tv	Nj D Z Tv	Aj Tv	Z Čj It D Tv
Princip sociálního smíru a solidarity			ČaS		Př	Vzo	Ov Vzo	Vzo	D Ov Vzo

Enviromentální výchova (EV)
Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka
V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady žádoucího i nežádoucího jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

- **Ekosystémy** – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- **Základní podmínky života** – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje

surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
- **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

Tematické okruhy	1.stupeň					2.stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	ČaS	ČaS	ČaS	Př Vv	Vv	Z	Př	Př	Z
Základní podmínky života	ČaS	ČaS	ČaS	Pč	Př Pč	F Př Z Pč	Př Z	F Ch Př	Ch Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČaS	ČaS		Př Tv	Tv	F Př	Ov Př	D F Př	Z Ov Ch F Př
Vztah člověka k prostředí	ČaS	ČaS	ČaS	M Vv Pč	Př Vv Pč	D Pč	Ov	Z Př Pč	Ov Ch Pč

Mediální výchova (MeV)

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

- V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:
- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace

- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zejména zpravodajských)
- umožňuje získat představu o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

- **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
- **Stavba mediálních sdělení** – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
- **Vnímání autora mediálních sdělení** – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní

vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

- **Fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

- **Tvorba mediálního sdělení** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

- **Práce v realizačním týmu** – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

Tematické okruhy	1.stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Vzo	Vzo	Čj Vzo				Čj D Ov	Čj Hv	Hv
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj			Čj	Čj Vl M	Čj D Vzo	Vzo	Nj Vzo	Čj Aj Vzo
Stavba mediálních sdělení					Čj	Vzo	Vzo	Vzo	It Vzo
Vnímání autora mediálních sdělení			M	Čj Aj		Aj	Čj Aj	Čj Aj D	Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti	Hv	Hv	Hv	Hv It	Hv Čj	It Vzo	Hv Čj Vzo	Vzo	It D Vzo
Tvorba mediálních sdělení				Aj	Aj Čj	Čj Vv	Čj Aj Vv	Vv	Čj It Vv
Práce v realizačním	Hv	Hv	Hv	Čj	Čj M			Aj	It

týmu			M						

Učební plán

Učební plán pro 1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Předmět (zkratka)	1.roč	2.roč	3.roč	4.roč	5.roč	celkem
Jazyk a jazyk. komunikace	Český jazyk (Čj)	7	7+1	7+1	6+1	6+1	33+4
	Anglický jazyk (Aj)	0	+1	3	3	3	9+1
Matematika a její aplikace	Matematika (M)	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20+5
Informatika	Informatika (It)	0	0	0	1	1	2
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět (ČaS) Přírodověda (Př) Vlastivěda (Vl)	2 0 0	2 0 0	2 0 0	0 1 2	0 1 2	11+1
Umění a kultura	Hudební výchova (Hv)	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova (Vv)	1	1	2	1	2	7
Člověk a svět práce	Praktické činnosti (Pč)	1	1	1	1	1	5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova (Tv)	2	2	2	2	2	10
	Výchova zdravé osobnosti (Vzo)	+1	+1	+1	+1	+1	+5
Disponibilní čas. dotace	16 hodin						
Počet hodin v ročníku		20	22	25	25	26	118

Poznámky: Celková povinná časová dotace pro 1. stupeň je 118 hodin. Disponibilní hodiny jsou označeny +1. Při sestavování učebního plánu jsme vycházeli ze zkušeností školy, zájmu rodičů a žáků, složení pedagogického sboru. Na prvním stupni jsme posílili Matematiku a Český jazyk, ve 2. ročníku jsme zařadili Anglický jazyk. Vytvořili jsme také samostatný

předmět Výchova zdravé osobnosti, protože klademe důraz na práci s třídou a třídním kolektivem.

Učební plán pro 2. stupeň ZŠ

Vzdělávací oblasti	Předmět (zkratka)	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	celkem
Jazyk a jazyk. komunikace	Český jazyk (Čj)	4+1	4+1	4+1	3+2	15+5
	Anglický jazyk (Aj)	3	3	3	3	12
Další cizí jazyk	Německý jazyk (Nj)	-	2	2	2	6
Matematika a její aplikace	Matematika (M)	4 +1	3+1	4+1	4+1	15+4
Informatika	Informatika (It)	2	1	1	1	4+1
Člověk a společnost	Dějepis (D)	2	2	1	2	10
	Občanská výchova (Ov)	-	1	1	1	
Člověk a příroda	Fyzika (F)	1	2	2	2	20+5
	Chemie (Ch)	-	-	2	2	
	Přírodopis (Př)	2	2	2	1	
	Zeměpis (Z)	2	1	2	2	
Umění a kultura	Hudební výchova (Hv)	1	1	1	1	9
	Výtvarná výchova (Vv)	2	1	1	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova (Tv)	2	2	2	2	*(8)
Člověk a svět práce	Praktické činnosti (Pč)	1	+1	1	1	3+1
	Výchova zdravé osobnosti (Vzo)	+1	+1	+1	1	*(2) +2
Disponibilní časová dotace	18 hodin					
Počet hodin v ročníku		29	29	32	32	122

Poznámky: Školní učební plán vychází ze zkušeností školy, zájmu rodičů a žáků a ze složení pedagogického sboru. Disponibilní časová dotace je označena +1. Na druhém stupni jsme posílili jazykovou oblast – Český jazyk. V rámci finanční gramotnosti jsme posílili také výuku Matematiky. Výchova k občanství a výchova ke zdraví je sloučena do předmětů Občanská výchova (Ov) a Výchova zdravé osobnosti (Vzo), časová dotace je vypočtena z dotací daných RVP ZV obou oblastí a posílena disponibilními hodinami. Předmět Vzo

zachováváme z prvního stupně, pokračujeme v práci s třídním kolektivem. Posílili jsme také vzdělávací oblast Člověk a příroda.

Učební osnovy

Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, předmět Český jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu ČJ:

Český jazyk je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literatury. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. Na prvním stupni se vyučuje s časovou dotací 1.,4., 5. ročník 7 hodin týdně, 2. a 3. ročník s dotací 8 hodin týdně. Na 2. stupni se předmět Český jazyk vyučuje v 7. ročníku 4 hodiny týdně, v 6., 8. a 9. ročníku 5 hodin týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Český jazyk je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměrů autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Výchovně vzdělávací strategie v tomto předmětu vedoucí k naplňování klíčových kompetencí jsou zaměřeny především na frontální vyučování, které se prolíná se skupinovou a samostatnou prací s ohledem na diferenciaci žáků s SPU. Dále se používá ve výuce dramatizace, diskuze, besedy, individuální výuka, práce s textem, učebnicemi, pracovními sešity a pracovními listy, čtení s porozuměním atd.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)
- Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě)
- Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů)
- Psychohygiena (dobrá organizace času, efektivní komunikace, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích)
- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – nápady, originalita, tvořivost)
- Mezilidské vztahy (respektování, pomoc, podpora, vztahy a naše třída)

- Komunikace (řeč těla, zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování, specifické komunikační dovednosti-monologické formy – vstup do tématu „rétorika, dialog-vedení dialogu, jeho pravidla a řízení)
- Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – ustoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé, organizování práce skupiny)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana
- Občanská společnost a škola
- Občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)
- Jsme Evropané (evropská literatura, kořeny a zdroje evropské civilizace)
- Objevujeme Evropu a svět (mezinárodní setkávání)

Multikulturní výchova
- Lidské vztahy (udržování tolerantních vztahů, empatie)
- Multikulturalita (specifické rysy jazyků)

Mediální výchova
- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel))
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médii zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
- Stavba mediálních sdělení (zpravodajství jako vyprávění, příklady stavby a uspořádání zpráv)
- Vnímání autora mediálních sdělení (identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci)
- Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)
- Tvorba mediálního sdělení (tvorba mediálního sdělení např. pro školní časopis)
- Práce v realizačním týmu (utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke čtení s porozuměním, práci s textem, k vyhledávání a třídění informací, k rozlišování podstatného a nepodstatného v textu (myšlenková mapa, skládankové čtení, čtení s porozuměním, křížovky, doplňovačky)
- pracujeme se Slovníkem spisovné češtiny a Pravidly Čj (práce s chybou)
- vedeme žáky k užívání správné terminologie
- vedeme žáky k sebehodnocení (komunikativní kruh)
- vytváříme takové situace, při kterých žáci zažijí úspěch (ocenění, motivace k další práci)
- zapojujeme žáky do soutěží recitačních a literárních, olympiád a akcí školy
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech, pracovním tempu jednotlivých žáků
- využíváme individuální výuku
- zajišťujeme vhodné podmínky pro učení (klid, literatura, internet)

Kompetence k řešení problémů
- učíme žáky pojmenovat problém (možno využít situační hry, práce třídní samosprávy, poznat příčinu problému prostřednictvím prožitkové pedagogiky, činnostní učení, práce s chybou)
- vytváříme pro žáky problémové úlohy z praktického života a jejich praktické řešení (sloh-myšlenková mapa, metody vedoucí k aktivitě, dramatizace, brainstorming)
- využíváme různých zdrojů při vyhledávání informací pro řešení problému (knihovna, praxe, digitální technologie), tzn. vědět, kde najít pomoc při řešení konkrétních problémů
- zapojujeme celý kolektiv při řešení problému (testy vědomostí, rozhovory, diskuze)
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů (samostatná a skupinová práce)

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky k výstižné argumentaci a vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli (komunitní kruh, diskuze)
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat (skupinová práce, rozhovory, projektové vyučování)
- podporujeme a vedeme žáky k vlastní četbě (rozvoj slovní zásoby, spolupráce s místní knihovnou)
- vedeme žáky ke kultivovanému ústnímu i písemnému projevu (dramatizace, mluvní cvičení, slohové práce)

Kompetence sociální a personální
- používáme skupinovou práci žáků
- vedeme žáky k vzájemné toleranci, vstřícnosti, schopnosti komunikovat, k empatii, naslouchat druhému, řešit problémy, konflikty, střídání rolí ve skupině
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- učíme žáky vyjádřit odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy (diskuze)
- dodáváme žákům sebedůvěru (rozvíjet zdravé sebevědomí – ledolamka, lze využít i daltonské prvky)
- vedeme žáky k toleranci (rasové, náboženské, k handicapovaným a sociálně slabším lidem – skupinová práce, komunitní kruh)

Kompetence občanské
- vedeme žáky k tomu, aby si sami stanovovali pravidla chování v třídním kolektivu

- vedeme žáky ke sledování společenského dění (nové knihy, filmy, regionální kultura, tisk – besedy v knihovně, návštěvy divadel)
- učíme žáky zodpovědnosti, samostatnosti, být flexibilní (samostatná práce, skupinová práce)
- klademe důraz na práci v třídní samosprávě, hry zaměřené na stmelení kolektivu, posilování vzájemné důvěry
- vedeme žáky k toleranci k různým kulturám, národům, rasám (diskuze)
- učíme vytvářet pozitivní postoj k uměleckým dílům, odlišovat pozitivní od negativního, např. texty ve čtení, sloh (rozhovor)

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k samostatnosti (plánování a organizace práce, příprava pomůcek, dokončení práce, úklid pracovního místa, samostatná práce, skupinová práce, sebehodnocení)
- vychováváme k hygieně slovního projevu (řečnické cvičení, prezentace)
- vychováváme žáky k bezpečnosti, hygieně, zručnosti, sebeobslužnosti
- klademe důraz na dělbu práce v kolektivu
- umožňujeme žákům vlastní výrobu pomůcek
- vhodně motivujeme žáky k práci (smysl práce, pocit z dobře vykonané práce)
- vedeme žáky k využívání svých znalostí z běžné praxe

Kompetence digitální
- umožňujeme žákům vyhledávat informace k danému učivu na internetu (např. Wikipedie)
- učíme žáky zpracovávat získané informace (PowerPoint, dokument Word)
- využíváme online cvičení k procvičování učiva (např. skolasnadhledem.cz, umimecesky.cz, pravopisne.cz, icestina.cz)
- využíváme výuková videa (např. na YOUTUBE)
- pracujeme s online jazykovými příručkami (např. SSČ, SCS, FORVO)

Český jazyk			**1. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
• plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• čte s porozuměním slova a krátké věty	• slova a pojmy, význam slov	
• porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• provádí sluchovou analýzu a syntézu • vyvozuje písmena • rozlišuje hlásku a písmeno • pozná tvary písmen psací, tiskací, malé, velké	• sluchové rozlišení hlásek • výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin • modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	OSV Rozvoj schopností poznávání
• respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• naslouchá ostatním pozorně a soustředěně • neskáče druhému do řeči • reaguje vhodnými otázkami	• praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) • věcné naslouchání (pozorné,	MuV Lidské vztahy

		soustředěné, aktivní) • zaznamenat slyšené	
• pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• pečlivě vyslovuje všechny hlásky	• hlásky, písmena	
• v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• při mluvení správně dýchá • čte věty se správnou intonací	• základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) • vyjadřování závislé na komunikační situaci	OSV Psychohygiena
• volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) • mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	MuV Lidské vztahy
• na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• dokáže vyjádřit svá přání • umí se omluvit, poprosit o pomoc, poděkovat • umí pozdravit, zvládne vyřídit jednoduchý vzkaz	• komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování	
• zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• dodržuje hygienické návyky, sezení, držení tužky	• základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	
• píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• zdokonaluje jemnou motoriku a pohybovou koordinaci • píše uvolňovací cviky, píše jednotlivé prvky písmen • osvojuje si psaní správných tvarů písmen a číslic • zvládá opis, přepis, diktát písmen a krátkých slov • kontroluje napsaný text • převádí slova z mluvené do psané podoby • dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost • dbá na úpravu	• technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev) • písmena a slabiky • opis a přepis slov a krátkých vět	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací	• obrázková osnova	OSV Komunikace
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			

• rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• rozděluje slova na slabiky a hlásky • rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky	• slovo, slabika, hláska	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
• čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně • dramatizuje jednoduchou scénu příběhu • nakreslí ilustraci k příběhu	• praktické čtení (technika čtení) • tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů • volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace
• vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• hodnotí charakterové vlastnosti literárních postav • vyjadřuje pocity z četby	• poslech literárních textů • zážitkové čtení s nasloucháním	MeV Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality
• pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• dokáže plnit jednoduché úkoly k vyslechnutému textu • soustředěně vyslechne pohádku a snaží se o její interpretaci • reaguje vhodnými otázkami na vyslechnutý literární text pro děti	• literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka	OSV Kreativita

Český jazyk			**2. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
• plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• umí všechna písmena správně přečíst • čte s porozuměním věty, krátké texty • uvědomuje si slovní význam, dokáže významy slov uvádět do vztahů	• praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) • pojmy slova nadřazená, podřazená, souřadná, protikladná, souznačná,	OSV Rozvoj schopn. poznávání Řešení problémů a rozhod. dovednosti
• porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) • věcné naslouchání (pozorné, soustředěné)	OSV Komunikace

		• zaznamenat slyšené, reagovat otázkami	
• respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• slova a pojmy, význam slov	OSV Komunikace
• pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• získává zkušenosti s pauzou, koncem věty při promluvě • pozná konec věty podle melodie hlasu	• druhy vět • mluvní cvičení • básně, říkadla, próza	OSV Komunikace Seberegulace a sebeorganizace
• v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) • vyjadřování závislé na komunikační situaci	OSV Kreativita
• volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) • mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	OSV Kreativita
• na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba • vypravování, dialog na základě obrazového materiálu	OSV Komunikace
• zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	OSV Rozvoj schopností poznávání
• píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• rozlišuje tiskací a psací písmo • zná písmenka s rozlišovacími znaménky • umí všechny psací tvary napsat • píše slova ve větě zvlášť • osvojuje si pravopis psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách	• technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev) • formální úprava textu • mluvená a psaná podoba hlásek • opis a přepis slov a vět • psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách	OSV Seberegulace a sebeorganizace
• seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací	• obrázková osnova • skládání příběhu	OSV Kreativita
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
• rozlišuje zvukovou a	• chápe pojem abeceda, umí	• abeceda	OSV Rozvoj

grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	abecedu vyjmenovat • učí se řadit slova podle abecedy • zná termín věta, odůvodní a píše správně na začátku věty velké písmeno • osvojí si pojmy – druhy vět, věta oznamovací, tázací rozkazovací, přací • rozlišuje jednotlivé druhy vět • umí doplnit odpovídající interpunkční znaménko • umí druhy vět správně tvořit a vhodně využívat • dělí slova na slabiky • rozdělí slovo na konci řádku • chápe rozdíl hláska – písmeno • seznamuje se s dělením hlásek • chápe pravopis ú/ů • seznamuje se s pojmem slabikotvorné r,l,m • umí vyjmenovat tvrdé, měkké a obojetné souhlásky, odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách • umí zdůvodnit a správně psát souhlásky na konci a uprostřed slov • správně odůvodňuje, čte, píše a sluchově rozlišuje dě, tě, ně, bě,pě, vě, mě • seznámí se s přehledem slovních druhů • učí se poznávat a rozlišovat podstatná jména, slovesa, předložky • odůvodňuje a píše správně velká písmena ve vlastních jménech (osob, zvířat, …)	• písmeno, slabika, slovo, věta • druhy vět • dělení slov • psaní ú/ů • slabikotvorné r, l, m • tvrdé, měkké, obojetné souhlásky • i/y po měkkých a tvrdých souhláskách • spodoba znělosti • slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • slovní druhy • velká písmena	schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
• čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně • čte se správnou intonací	• praktické čtení (technika čtení) • volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	OSV Komunikace Kreativita
• vyjadřuje své pocity z	• nakreslí obrázek	• tvořivé činnosti s literárním	OSV

přečteného textu	k přečtenému textu • převypráví přečtený text	textem – přednes vhodných literárních textů • poslech literárních textů • dramatizace, vlastní výtvarný doprovod zážitkové čtení s naslouchánímm	Komunikace Kreativita

Český jazyk			**3. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
• plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• orientuje se v textu • rozumí pojmu stránka, článek, nadpis, řádek, odstavec, písmeno, slovo, věta	• čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika
• porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• rozumí jednoduchým mluveným pokynům a dokáže je aplikovat • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené náročnosti	• naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření; věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami), omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování	MuV Lidské vztahy
• respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• reaguje vhodnými otázkami • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	OSV Komunikace
• volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• při samostatném slovním projevu používá spisovná slova, volí vhodné tempo řeči • na základě vlastních prožitků umí vytvořit krátký mluvený projev	• mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)	
• na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text, dramatizuje jednoduchou scénu příběhu	• vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení,	

		vypravování	
• zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	
• píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• píše správné tvary písmen a číslic a kontroluje vlastní písemný projev	• technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev) • žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin	OSV Psychohygiena
• seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• vypráví pomocí série obrázků	• vyprávění, dialog na základě obrazového materiálu; • sestavování osnovy, popis děje podle obrázkové osnovy	OSV Komunikace
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
• rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• rozlišuje hlásky, slova, věty • rozlišuje souhlásky, samohlásky a jejich délky	• souhláska, samohláska, správné rozlišení délky samohlásek při čtení i psaní • psaní vět	
• porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	• dokáže rozlišit slova opačného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená • vyhledá slova příbuzná	• význam slov • nauka o slově-slova nadřazená, podřazená a souřadná; slova souznačná, slova protikladná, příbuzná	OSV Rozvoj schopností poznávání
• porovnává a třídí slova podle zobecněného významu-děj, věc, okolnost, vlastnost	• umí rozlišovat slova podle jejich významu • zná kategorie slovních druhů • vyhledá slovní druh v textu	• význam slov • charakteristika slovních druhů	OSV Rozvoj schopností poznávání
• rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	• pozná základní slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, slovesa) • vyjmenuje všechny slovní druhy	• slovní druhy – podstatná jména, přídavná jména, slovesa, spojky, předložky	
• užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	• určí u podstatných jmen rod, číslo a u sloves osobu, číslo a čas • vyjmenuje pádové otázky	• podstatná jména – rod, číslo, pád, pádové otázky • slovesa-osobu, číslo, čas	OSV Rozvoj schopností poznávání

• spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	• rozlišuje větu jednoduchou a souvětí	• věta jednoduchá, souvětí	
• rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	• rozlišuje druhy vět	• druhy vět – oznamovací, rozkazovací, přací, tázací • znaménka na konci vět	
• odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě- mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	• zná pravopis i/y po měkkých, tvrdých i obojetných souhláskách • správně píše dě,tě,ně, bě,pě,vě,mě • umí napsat správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování • zná řady a význam vyjmenovaných slov • píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a běžných slovech příbuzných	• vyjmenovaná slova a jejich tvary a význam • slova příbuzná ke slovům vyjmenovaným • vlastní jména • diktát slov, vět	OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
• čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• podle svých možností a schopností se zdokonaluje ve čtení s porozuměním • čte a přednáší zpaměti krátké texty přiměřené věku, dokáže plnit jednoduché úkoly k vyslechnutému literárnímu textu	• pohádky, bajky, poezie	OSV Rozvoj schopností poznávání MeV Kritické čtení a vnímání
• vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• přednáší báseň • zvládá čtení tiché i s porozuměním • stručně zapíše obsah přečteného • hodnotí charakterové vlastnosti postav, vyjadřuje pocity z četby • reaguje na přečtený literární text vhodnými otázkami	• souvislé texty, společná četba	MeV Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení
• rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších,	• pozná rozdíl mezi prózou a poezií • pozná prvky pohádky.	• pohádky, bajky, poezie • souvislé texty, společná četba	OSV Sebepozná ní a

odlišuje pohádku od ostatních vyprávění			sebepojetí
• pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• orientuje se v textu a podle pokynů učitele umí s textem pracovat	• čtenářské dílny	OSV Seberegulace a sebeorganizace

Český jazyk			**4. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	• zdokonaluje si rychlost čtení • dobře se orientuje v písemném zadání úkolu • vyhledává klíčová slova	• rychlé, hlasité a tiché čtení, čtení s porozuměním • znalost orientačních prvků v textu (odstavec, kapitola)	
• rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• dokáže třídit informace a tvořit otázky a odpovídat na ně • vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh	• uvědomělé čtení • děj a postavy • hlavní dějové okolnosti v textu • čtení populárně naučných textů • čtení jako zdroj informací	OSV Rozvoj schopností poznávání
• posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• dokáže rozpoznat nedostatek známých informací a doplnit je	• věcné naslouchání pozorné, soustředěné, aktivní-reagování otázkami	MeV Vnímání autora mediálních sdělení
• reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	• reprodukuje obsah jednoduchého sdělení a zapamatuje si z něj nejdůležitější fakta	• reprodukce obsahu textu, dialog na základě obrazového materiálu	
• vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	• domluví se v běžných situacích • umí formálně i obsahově vyřešit telefonát • tvoří otázky a odpovídá na ně	• základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu,	OSV Komunikace MeV Práce v realizač. týmu
• volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	• dokáže měnit intonaci a melodii vět, uvědomuje si jejich měnící se význam • využívá základní pravidla komunikace	• mimojazykové prostředky řeči: mimika a gestikulace • základy techniky dýchání, tvoření hlasu, výslovnost	
• rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně	• rozlišuje a používá základní komunikační žánry • pečlivě vyslovuje, dbá na	• komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva,	MeV Interpretace vztahu

ji užívá podle komunikační situace	správnou a spisovnou výslovnost, je-li po něm žádána • dokáže popsat osobu, pracovní postup	oznámení, vypravování, popis • spisovná a nespisovná slova	mediálních sdělení a reality
• píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• dodržuje techniku psaní a zvládá základní hygienické a pracovní návyky • opisuje a přepisuje jednoduché texty • dodržuje pravidla psaní dopisu, sms, mailu • umí vytvořit formálně i obsahově dané žánry • píše úhledně a čitelně, dodržuje mezery mezi slovy • vyplňuje jednoduché formuláře, napíše sms	• žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, zpráva, mail, sms, oznámení, pozvánka, dopis, jednoduché tiskopisy • vypravování	OSV Kreativita
• sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	• na základě obrázkové osnovy sestaví vypravování s časovou sousledností	• vypravování podle osnovy	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
• porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	• rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova • porovnává synonyma a opozita, hledá možnosti jejich užití • rozliší slova jednoznačná a mnohoznačná	• grafická podoba slova, význam slov • slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma a opozita, homonyma, vztah souřadnosti, nadřazenosti, podřazenosti	
• rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	• určuje kořen, rozlišuje předponu a část příponovou • rozlišuje předložku a předponu • gramaticky správně používá předložky a předpony	• stavba slova: kořen, předpona, příponová část • předložky a předpony	
• určuje slovní druhy plnovýznamových slov, využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• rozlišuje slovní druhy v různých tvarech • určuje slovní druhy plnovýznamových slov • skloňuje podstatná jména rodu středního, ženského a mužského • užívá správné tvary podst.jmen a sloves v mluveném i psaném tvaru	• slovní druhy • podstatná jména: pád, číslo, rod • vzory podstatných jmen rodu středního, ženského a mužského • mluvnické kategorie sloves: osoba, číslo, čas, slovesné tvary: určité, neurčité, jednoduché, složené	OSV Seberegulace a sebeorganizace

	• u sloves určuje osobu, číslo a čas • rozeznává a tvoří slovesné tvary podle zadání		
• rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• rozlišuje slova spisovná a nespisovná (nářečí, hovorová čeština, vulgarismy...)	• slova citově zabarvená, spisovná, nespisovná	
• vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	• vyhledá přísudek a podmět • dodržuje pořádek slov ve větě • orientuje se ve shodě podmětu s přísudkem	• základní skladební dvojice, přísudek a podmět • shoda přísudku s podmětem	OSV Rozvoj schopností poznávání
• odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	• rozliší větu jednoduchou a souvětí • určuje počet vět podle počtu sloves	• věta jednoduchá a souvětí	
• užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	• poznává spojovací výrazy (spojky, zájmena) • dokáže změnit spojovací výraz ve větě	• spojovací výrazy	
• píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a běžných slovech příbuzných	• vyjmenovaná slova a slova příbuzná, i/y po obojetných souhláskách	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• rozumí mluvnické stavbě věty • používá ve svém projevu naučená pravidla pravopisu	• syntaktický pravopis	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
• vyjadřuje své dojmy z četby	• zapisuje svůj zážitek z přečteného textu • dodržuje techniku mluveného projevu • vyjadřuje se spisovně a vkusně	• poezie, próza; zážitkové čtení a naslouchání • kulturní deník	MuV Multikultur.
• volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	• dramatizuje jednoduchý příběh • vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení • reprodukuje podle osnovy • pozná hlavní a vedlejší postavy příběhu	• přednes vhodných literárních textů • volná reprodukce přečteného a slyšeného textu • dramatizace • vlastní výtvarný doprovod.	
• rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	• rozlišuje prózu a verše • rozlišuje prostředí příběhů • rozpozná a umí vysvětlit	• báseň, pohádka, bajka, povídka, rozpočitadlo, hádanka, říkanka, přísloví,	

	některá přísloví, rčení a přirovnání	rčení, přirovnání	
• při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• správně užívá pojmy týkající se literárních textů	• spisovatel, básník, kniha, čtenář, verš, rým, sloka, divadelní představení, herec, režisér	MeV Vnímání autora med. sdělení
Český jazyk			**5. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	• čte s porozuměním potichu i nahlas • čte rychle a plynule	• praktické čtení: pozorné, plynulé • znalost orientačních prvků v textu • věcné čtení: čtení jako zdroj informací	VDO Občanská společnost a škola
• rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• rozlišuje podstatné od méně podstatného • vystihne hlavní myšlenku v textu • jednoduše zapíše základní informace	• čtení vyhledávací, klíčová slova • děj a hlavní myšlenka, charakteristika postav, záměr autora	OSV Rozvoj schopností poznávání
• posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• rozpozná nedostatečné sdělení, doplní je • ovládá a dle situace užívá vhodné verbální i nonverbální prostředky	• zdvořilé naslouchání, vyjádření kontaktu s partnerem; aktivní naslouchání, záznam slyšeného, reakce otázkami	OSV Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace
• reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	• pochopí myšlenku sdělení zaznamenává slyšené a reaguje otázkami • má vytvořenou odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování v běžných situacích	• základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)	MeV Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality
• vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	• využívá základy techniky mluveného projevu	• základní pravidla komunikace: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače (dramatizace)	OSV Kreativita
• rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	• rozpoznává manipulativní vliv sdělovacích prostředků na společnost • uvědomuje si sílu slova a vizuálního vjemu	• ukázky reklamních spotů v Tv, časopisech, novinách • tvorba vlastních reklamních sloganů • důraz na pravdivost informací	OSV Psychohygiena MeV Fungování a vliv

			médií ve společnosti
• volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	• rozliší různé situace a využití různých druhů intonace, • přizpůsobí mluvený projev komunikačnímu záměru	• mimojazykové prostředky: mimika a gestikulace • sdělovací prostředky, televize, tisk, telefon, internet • komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva	OSV Komunikace MeV Práce v realizač. týmu
• rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• užije způsob vyjadřování v závislosti na komunikační situaci • učí se zdvořilému vystupování • zdvořile mluví se spolužáky i s ostatními lidmi	• spisovná a nespisovná slova • zdvořilé vystupování a pochopení rozhovoru • rozlišení různých komunikačních situací	OSV Řešení problémů rozhodov. dovednosti
• píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• zvládá hygienické a pracovní návyky písemného projevu • vyjadřuje se stručně a výstižně • dokáže vyplnit přihlášku, dotazník	• kultura písemného projevu; poznámky a úprava sešitů • opis a přepis textu • žánry písemného projevu: blahopřání, omluvenka, zpráva, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy: přihláška, dotazník	MeV Tvorba mediál. sdělení
• sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	• podle přečtené předlohy nebo ilustrace sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	• různé druhy osnovy • rozvoj slovní zásoby (synonyma, opozita, přívlastky) • orientace v čase	MeV Stavba mediál. sdělení
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
• porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	• rozlišuje a třídí jednotlivá slova podle významu a vyhledává je v textu	• slova jednoslabičná a víceslabičná • slova jednoznačná a mnohoznačná • synonyma, opozita, homonyma	
• rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	• pozná ve slově kořen, rozliší část příponovou, předponu a koncovku	• slova příbuzná: kořen, předpona, část příponová • předložky a předpony	
• určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném	• určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • skloňuje podstatná jména a	• druhy slov: slova ohebná a neohebná • podstatná jména: pád, číslo, rod a vzor; vzor předseda a soudce • přídavná jména: druhy,	

projevu	píše správně jejich koncovky • stupňuje přídavná jména a určí jejich druh • určí druhy číslovek, zájmen • určí slovesný způsob	stupňování • zájmena: druhy, skloňování • číslovky: druhy • slovesa: osoba, číslo, čas a způsob	
• rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• slova spisovná, nespisovná, citově zabarvená	
• vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	• vyhledá a pozná základní skladební dvojici ve větě • vyhledá i další větné dvojice	• základní skladební dvojice • základní větné členy • rozvíjející větné členy • člen nadřazený a podřízený	
• odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	• rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • dokáže změnit větu jednoduchou v souvětí	• třídění vět podle obsahu: věty oznamovací, rozkazovací, tázací (otázky zjišťovací a doplňovací), věty přací, zvolací • stavba věty jednoduché	OSV Řešení problémů a rozhod. dovednosti
• užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	• vyhledává a užívá spojky a spojovací výrazy	• souvětí, • spojovací výrazy	
• píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• psaní i/y po obojetných souhláskách; vyjmenovaná slova	
• zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• píše správně i/y v koncovkách podstatných jmen • doplňuje i/y v koncovkách přídavných jmen • vysvětlí pravopis shody přísudku s podmětem	• koncovky podstatných jmen • koncovky přídavných jmen- měkkých a tvrdých • shoda přísudku s podmětem	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
• vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	• písemně i ústně vyjadřuje svůj zážitek z přečteného	• zážitkové čtení a naslouchání • čtenářský deník • návštěva divadelního představení	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika
• volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	• volně reprodukuje vlastní text podle svých schopností	• přednes vhodných literárních textů • volná reprodukce přečteného a slyšeného textu • dramatizace • vlastní výtvarný doprovod	OSV Psychohygiena
• rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	• žánrově zařadí a srovná literární texty	• poezie, próza; • báseň, pohádka, bajka, povídka, rozpočitadlo,	VDO Občan, společnost

		hádanka, říkanka, legenda, pověst	a stát
• při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• pozná a vysvětlí základní pojmy v oblasti literatury, divadla a filmu	• spisovatel, básník, kniha, čtenář, verš, rým, sloka • divadelní představení, herec, režisér • přirovnání, personifikace	

Český jazyk			**6. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
• dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	• tvoří jednoduché texty pro běžnou komunikaci s použitím vhodných jazykových prostředků • dbá na kulturu projevu • vyjadřuje se věcně správně	• dějová posloupnost při vypravování • jazykové prostředky vypravování • vyprávění podle obrázku • dokončení příběhu • zpráva, oznámení, inzerát	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika
• v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	• rozeznává verbální, nonverbální i paralingvální prostředky řeči	• mluvní cvičení • recitace básně • referát s oporou o text	OSV Kooperace a kompetice Komunikace
• využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	• orientuje se v textu • pořídí výpisky nebo výtah a formuluje hlavní myšlenky textu • dokáže reprodukovat obsah textu vlastními slovy	• osnova, výpisek, výtah	OSV Rozvoj schopností poznávání
• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemn. projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých	• při tvorbě textů využívá teoretických poznatků o jazyce, volí vhodné výrazové prostředky, vyjadřuje se věcně správně • tvoří jednoduché texty pro běžnou komunikaci s použitím vhodných jazykových prostředků, dbá	• práce s textem • dějová posloupnost při vypravování • jazykové prostředky vypravování • vyprávění podle obrázku • dokončení příběhu • dopis, popis, vypravování	OSV Kreativita MeV Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality

dispozic a osobních zájmů	na kulturu projevu		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• rozlišuje spisovnost a nespisovnost textů v mluveném i psaném projevu • volí vhodné výrazové prostředky	• útvary národního jazyka • nářečí, slang, argot, obecná čeština	
• samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	• s pomocí pracuje s jazykovými příručkami a dokáže se v nich orientovat	• Pravidla českého pravopisu • Slovník spisovné češtiny • internetové jazykové příručky	
• správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• správně třídí ohebné slovní druhy, určuje u nich mluvnické kategorie, tvoří jejich spisovné tvary, ovládá jejich pravopis	• Podstatná jména: tvary podstatných jmen, vzory; konkrétní a abstraktní, hromadná, pomnožná a látková, obecná a vlastní, odchylky od pravidelného skloňování • Přídavná jména: skloňování, stupňování, jmenné tvary • Zájmena: druhy zájmen, skloňování • Číslovky: druhy číslovek, skloňování • Slovesa: mluvnické kategorie, podmiňovací způsob, slovesný čas	OSV Rozvoj schopností poznávání
• rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• rozliší větu jednoduchou a souvětí • rozpozná větu hlavní a vedlejší; graficky zaznamená stavbu souvětí	• souvětí podřadné • větné členy • členění věty na část podmětovou a přísudkovou • grafické znázornění věty	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich využití	• rozlišuje spisovnost a nespisovnost textů v mluveném i psaném projevu	• rozlišení útvarů národního jazyka • nářečí, slang, argot, obecná čeština	OSV Komunikace
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a	• rozumí čtenému textu, jednoduše popíše strukturu a jazyk textu • dokáže reprodukovat obsah textu vlastními slovy	• volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • záznam a reprodukce hlavních myšlenek • členění textu na strofy,	

vlastními slovy interpretuje smysl díla		odstavce	
• formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	• charakterizuje obsah knihy a zhodnotí ho podle vlastních čtenářských zážitků • vyhledává si díla dle svého čtenářského zájmu • vyjádří vlastními slovy svůj názor na filmové nebo divadelní představení	• souvislá četba • námět a téma díla, hrdina, kompozice a jazyk díla • obrazná pojmenování • čtenářský deník	
• tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• je schopen napodobit různé typy literárních textů • zdramatizuje jednoduchou příhodu, jednoduchý literární námět	• interpretace literárního textu • dramatizace • vytváření vlastních textů • vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	MeV Tvorba mediál. sdělení
• rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• rozezná poetický, dramatický a prozaický text	• interpretace básní • hlasitá četba • dramatizace čteného textu	MeV Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality

Český jazyk			**7. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
• rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera	• rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení • rozliší klamavou reklamu • odhadne komunikační záměr mluvčího	• reklama, klamavá reklama • objektivní a subjektivní sdělení • komunikační záměr mluvčího	MeV Vnímání autora mediál. sdělení
• využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	• orientuje se v textu, pořídí výpisky nebo výtah a reprodukuje text, formuluje hlavní myšlenky textu • dokáže reprodukovat obsah textu vlastními slovy	• osnova, výpisek, výtah	MeV Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení
• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a	• při tvorbě textů využívá teoretických poznatků o jazyce • volí vhodné výrazové prostředky, vyjadřuje se	• práce s textem • dějová posloupnost při vypravování • jazykové prostředky vypravování	MeV Tvorba mediál. sdělení

k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	věcně správně • tvoří jednoduché texty pro běžnou komunikaci s použitím vhodných jazykových prostředků • dbá na kulturu projevu	• popis, charakteristika, líčení, vypravování	
• rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	• objasňuje účelnost manipulativní komunikace	• reklama, inzerát	MeV Fungování a vliv médií ve společ nosti
• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	• podle ukázek rozliší spisovný a nespisovný projev • dokáže v textu najít nespisovná slova a text přeformulovat na spisovný	• spisovná a nespisovná slova • nářečí	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• rozlišuje spisovnost a nespisovnost textů v mluveném i psaném projevu • volí vhodné výrazové prostředky	• rozlišení útvarů národního jazyka • nářečí, slang, argot, obecná čeština	OSV Komunika ce
• samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	• pracuje s jazykovými příručkami a dokáže se v nich orientovat	• Pravidla českého pravopisu • Slovník spisovné češtiny • internetové jazykové příručky	
• správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• správně třídí ohebné a neohebné slovní druhy • u ohebných slovních druhů určuje mluvnické kategorie, tvoří jejich spisovné tvary, ovládá jejich pravopis	• slovesa: mluvnické kategorie, rod činný a trpný, slovesný čas • neohebné slovní druhy	
• rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• rozpozná větu hlavní a vedlejší; graficky zaznamená stavbu souvětí • zvládá pravopis jednoduchého podřadného souvětí	• souvětí podřadné • větné členy • členění věty na část podmětovou a přísudkovou • grafické znázornění věty • věta hlavní a věta vedlejší • druhy vedlejších vět	OSV Rozvoj schopností poznávání
• rozlišuje a příklady v textu dokládá	• rozlišuje a na příkladech v textu dokládá způsoby	• způsob tvoření slov: odvozování, skládání,	MeV Vnímání

nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	obohacování slovní zásoby	zkracování • synonyma, homonyma • sousloví, rčení • citově zabarvená slova	autora mediál. sdělení
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	• rozumí čtenému textu, jednoduše popíše strukturu a jazyk textu • dokáže reprodukovat obsah textu vlastními slovy	• volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • záznam a reprodukce hlavních myšlenek	
• formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	• charakterizuje obsah knihy a zhodnotí ho podle vlastních čtenářských zážitků • vyhledává si díla dle svého čtenářského zájmu • vyjádří vlastními slovy svůj názor na filmové nebo divadelní představení	• souvislá četba • námět a téma díla, hrdina, kompozice a jazyk díla • obrazná pojmenování • čtenářský deník	
• rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• rozezná poetický, prozaický text a drama	• interpretace básní • hlasitá četba • dramatizace čteného textu	
• porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	• volně reprodukuje a porovnává literární dílo s jiným uměleckým zpracováním • ústně i písemně formuluje dojmy z četby, návštěvy divadla nebo kina	• četba uměleckého textu • divadelní ztvárnění • filmové ztvárnění	OSV Kreativita

Český jazyk			**8. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a	• vyjádří pomocí subjektivního sdělení svůj jedinečný pohled na skutečnost • tvoří texty s estetickou	• úvaha • charakteristika • líčení • stylizační cvičení, lexikálně-stylizační cvičení	OSV Komunikace

k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	funkcí • využívá vhodné jazykové prostředky pro umělecký styl • ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • volí vhodný slohový postup a spisovné jazykové prostředky pro vyjádření komunikačního záměru	• obohacování slovní zásoby	
• zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	• věcně, kriticky argumentuje, obhajuje svůj názor • ocení zkušenosti jiných lidí, respektuje různé názory • rozliší subjektivní a objektivní sdělení • ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji (média)	• média, masmédia • zásady komunikace a pravidla správného dialogu • formulování myšlenek a názorů v logickém sledu • výstižný a souvislý ústní i písemný projev	MuV Lidské vztahy MeV Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení
• využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah	• samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • vytvoří souvislý, stejnorodý text s ohledem na jeho účel • vyhledá potřebné informace a zpracuje je • vyhledané informace využívá pro svoje studium, poučení, zábavu	• výklad • výtah • výpisky • interpretace literárního textu	OSV Seberegulace a sebeorganizace
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
• rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• rozpozná významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • rozlišuje a správně používá významové poměry mezi souřadně spojenými větnými členy a větami • rozliší a správně použije druhy vedlejších vět • aktivně užívá pravopis jednoduchého souřadného souvětí	• významové poměry mezi souřadně spojenými větnými členy • souvětí souřadné, významové poměry mezi větami hlavními • souvětí podřadné, druhy vedlejších vět • spojovací výrazy v souvětí • interpunkce v souvětí, složitější souvětí • syntaktický rozbor	OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• užívá běžná cizí slova a jejich správné tvary • skloňuje jména přejatá • vyhledá v příručce správný tvar cizích slov	• skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen • slova přejatá (výslovnost, pravopis)	

• využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	• rozliší různé komunikační situace • aplikuje vhodné jazykové prvky do mluveného i písemného projevu	• útvary českého jazyka • jazyková kultura	MUV Lidské vztahy
• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• vyhledá obtížné tvary slov v jazykových příručkách, pomocí nich si dokáže zdůvodnit pravopis • tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci • správně používá i/y ve shodě podmětu s přísudkem, v koncovkách podstatných jmen a v koncovkách jmen přídavných • správně používá předpon s, z, vz a předložek s, se, z, ze	• psaní i/y v koncovkách podstatných jmen, shoda podmětu s přísudkem, pravopis přídavných jmen • psaní předpon s-, z-, vz-, předložek s/se, z/ze • obtížné tvary ohebných slovních druhů, jejich využití při komunikaci, slovesné tvary	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
• formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	• formuluje své názory na umělecké dílo • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • popíše a zhodnotí knihu podle vlastních čtenářských zážitků	• souvislá četba • čtenářský deník • referáty • práce s literárními ukázkami • způsoby interpretace literárních a jiných děl	MeV Vnímání autora mediál. sdělení
• porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla • rozliší hlavní myšlenku díla • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení • volně reprodukuje a porovná literární dílo s jiným uměleckým zpracováním	• četba uměleckého textu • vlastní výtvarný doprovod k literárním textům • filmová ztvárnění • divadelní představení • čtenářský deník	VEGS Objevujeme Evropu a svět
• rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• rozliší základní literární žánry • interpretuje poezii a prózu • vyhledá důležité informace o výrazných literárních osobnostech • popíše a zhodnotí knihu podle vlastních čtenářských	• referát • souvislá četba poezie • souvislá četba prozaických děl • životopisy autorů	VEGS Evropa a svět nás zajímá

	zážitků		
• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	• samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • písemně zaznamená informace o přečtené knize	• referát • čtenářský deník • souvislá četba lyrických a epických děl	

Český jazyk			**9. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
• odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• na základě prověřených informací rozvíjí diskusi na dané téma • svůj názor na základě doložených informací obhájí • zaujme stanovisko s přihlédnutím k dostupným informačním zdrojům	• publicistické útvary • úvaha • média, masmédia	MeV Tvorba mediál. sdělení Vnímání autora mediál. sdělení
• uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	• aktivně využívá znalost pravopisných jevů a dokáže je uplatnit při tvorbě textu • tvoří texty publicistického a administrativního stylu, využívá vhodné jazykové prostředky pro tyto styly	• životopis, strukturovaný životopis • úřední dopis/e-mail • jazyková kultura	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
• samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	• pracuje samostatně s jazykovými příručkami • aktivně využívá relevantní internetové jazykové příručky	• práce s Pravidly českého pravopisu • práce se slovníky spisovatelů • internetové jazykové příručky	
• využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	• posoudí vhodnost zvolených jazykových prostředků v různých komunikačních situacích • aplikuje přiměřené jazykové prostředky úměrné komunikační situaci • zdůvodní užití spisovného jazyka, nářečí nebo obecné	• mluvený a písemný projev • jazyková kultura • jazyk a řeč • útvary českého jazyka	OSV Komunikace Mezilids. vztahy

	češtiny v komunikační situaci		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
• rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	• nalézá výrazné jazykové prvky ve slohu jednotlivých autorů na základě předložených textů • definuje strukturu a jazyk literárního díla	• četba a interpretace vhodných literárních textů • čtenářský deník • reflektování slyšených, nebo čtených textů	
• rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	• plynule interpretuje složitější literární texty • na základě vlastní čtenářské zkušenosti zhodnotí kvalitu literárního textu • vyhledá v literárním díle prvky konzumní literatury	• práce s literárními ukázkami • způsob interpretace literárních děl	MeV Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality
• vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• orientuje se v internetových katalozích • vyhledá informace v knihovně	• vyhledávací katalogy knihoven • internetové katalogy • návštěva knihovny	
• uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• orientuje se v základních literárních směrech • zařadí jednotlivé významné literární autory do literárního období • nalézá souvislost mezi dobou a literárním dílem	• referát • jednotlivé literární žánry a literární směry • životopisy autorů	VEGS Jsme Evropané MuV Multikulturalita

Anglický jazyk

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, předmět Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Anglický jazyk

Cizí jazyk se na naší škole vyučuje Anglický jazyk. jako samostatný předmět od 2. do 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně ve 2. ročníku a v ročnících 3. - 9. je dotace 3 hodiny týdně.

Anglický jazyk je zaměřen na:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a práce s nimi
- získávání základů pro další vzdělávání

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
- Psychohygiena (dovednosti pro předcházení stresům, překonání nervozity z mluvení)
- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)
- Poznávání lidí (vzájemné poznávání)
- Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc, vztahy a naše skupina/třída)
- Komunikace (komunikace v různých situacích-omluva, pozdrav, prosba, žádost)
- Kooperace a kompetence (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)
- Objevujeme Evropu a svět (evropské krajiny, Den EU, život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)
- Jsme Evropané (Evropská integrace; instituce Evropské unie)

Multikulturní výchova

- Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)
- Kulturní diference (individuální zvláštnosti, člověk součást etnika, respektování zvláštností etnik)

Mediální výchova

- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě))
- Vnímání autora mediálních sdělení (výrazové prostředky a jejich uplatnění)
- Tvorba mediálního sdělení (tvorba mediálního sdělení pro technologické možnosti a jejich omezení)
- Práce v realizačním týmu (utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Výchovně vzdělávací strategie v tomto předmětu vedoucí k naplňování klíčových kompetencí jsou: frontální výuka, práce ve dvojicích (dialogy) a ve skupinách, individuální výuka, práce s textem, samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem), komunitní kruh, besedy s rodilými mluvčími, práce s digitálními technologiemi (využití on line učebnic, cvičení, PS, slovníků, PL), soutěže, výukové programy na PC a krátkodobé projekty zaměřené na tvořivou činnost, učení se navzájem atd. Žáci se zúčastňují olympiád z Aj, škola pořádá jazykové a poznávací pobyty v zahraničí.

Kompetence k učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním (žák si umí plánovat činnost), vyhledávání informací, práci s textem, třídění informací a rozlišování podstatného a nepodstatného (myšlenková mapa, skládankové čtení) − vedeme žáky k sebehodnocení
- využíváme samostatné práce a organizování akcí s využitím nápadů a tvořivosti žáků
- zapojujeme žáky do projektů, soutěží a olympiád (každý podle svých schopností)
- zadáváme zajímavé domácí práce (praktické činnosti a dovednosti, práce s textem, doplňovačky)
- zajistíme vhodné podmínky pro učení (klid, pomůcky, literatura, internet)
- snažíme se vytvářet takové situace, při kterých žáci zažijí úspěch (ocenění úspěchů, pochvala, motivace k další práci)

Kompetence k řešení problému

- učíme starší žáky pojmenovat problém, např. problém s ústním nebo písemným vyjadřováním (možno využít situační hry, poznat příčinu problému prostřednictvím prožitkové pedagogiky)
- vytváříme problémové situace z praktického života a snažíme se o jejich praktické řešení (situační hry, myšlenková mapa, metody vedoucí k aktivitě, dramatizace)
- využíváme různých zdrojů při vyhledávání informací pro řešení problému (knihovna, pobyt. zájezd, moderní technika), tzn. vědět, kde najít pomoc při řešení konkrétních problémů
- zapojujeme celý kolektiv při řešení problému (skupinová práce, vysvětlení problému spolužákům)
- zapojujeme žáky do soutěží i do netradičních úloh (olympiády)

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními (komunitní kruh, diskuze)
- podporujeme přátelské vztahy mezi třídami i jinými školami (soutěže)

- podporujeme a vedeme žáky k vlastní četbě (rozšíření slovní zásoby)
- seznamujeme s pravidly komunikace, navozujeme a procvičujeme konkrétní životní situace
- vedeme žáky k tomu, aby se nebáli komunikovat v cizím jazyce, uměli se domluvit i neverbálně (dramatizace, mluvní cvičení)

Kompetence sociální a personální

- používáme skupinovou práci žáků (vedeme žáky k vzájemné toleranci, vstřícnosti, schopnosti komunikovat, naslouchat druhému, řešit problémy, konflikty), střídání rolí ve skupině
- učíme žáky si stanovit pravidla chování a respektovat je (chování k sobě navzájem i k dospělým, vzájemně si pomáhat)
- učíme žáky vhodným způsobem vyjádřit odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy ve skupině (diskuze)
- rozvíjíme v dětech zdravé sebevědomí, mít rád sám sebe
- vedeme žáky k zodpovědnému chování ke svým povinnostem
- vedeme žáky k toleranci-rasové, národnostní, náboženské rozdíly (skupinová práce, komunitní kruh)
- sociální kompetence naplňujeme i při pobytových programech, při projektovém vyučování

Kompetence občanské

- vedeme žáky tak, ať si sami stanovují pravidla chování v třídním kolektivu
- učíme žáky orientovat se ve společenském dění (sledovat tisk, média)
- učíme žáky zodpovědnosti, samostatnosti, být flexibilní (samostatná práce, skupinová práce)
- vedeme žáky k toleranci k různým kulturám, národům, rasám (diskuze)

Kompetence pracovní

- vychováváme k bezpečnosti, hygieně, zručnosti, sebeobslužnosti, klademe důraz na dělbu práce v kolektivu (prezentace)
- prezentujeme projekty (webové stránky, na veřejnosti)
  využíváme názorných ukázek, tvorby pomůcek
- vhodně motivujeme k práci (smysl práce, pocit z dobře vykonané práce
  vedeme žáky k samostatnosti-plánování a organizace práce, příprava pomůcek, dokončení práce, úklid pracovního místa (samostatná práce, skupinová práce, sebehodnocení)

Kompetence digitální

1. stupeň:

- učíme žáky pracovat s překladačem
- využíváme online cvičení
- motivujeme žáky ke sledování ukázek v Aj (hudba, příběhy, kurzy)
- vedeme žáky ke zpracovávání úkolů ve Wordu
- zapojujeme žáky do „dopisování“ s lidmi z různých koutů světa
- umožňujeme žákům zhlédnutí videí s různými tématy

2. stupeň:

- učíme žáky pracovat s dokumenty formátu Word a PDF
- vedeme žáky k samostatné práci s internetovými slovníky, interaktivními pracovními listy a internetovými aplikacemi (např. LearnigApps, LiveWorksheets, Project online practice)
- učíme žáky vyhledávat informace o konkrétních tématech na internetu
- tvoříme prezentace v počítačových aplikacích (např. Power point)
- vzájemně komunikujeme pomocí aplikací MS Teams, Edookit
- k ověřování učiva využíváme interaktivní kvízy (např. MS Forms)
- při výuce jazyka využíváme videa např. na You Tube

Gramatické jevy probírané v jednotlivých ročnících:

2. ročník
pozdravy
I´m boy. I´m girl.
barvy
čísla 1 – 5
It´s a ….
I´ve got a …
čísla 1 – 10
hudební nástroje
pozdravy
zvířata
It´s a ….
I´ve got a …
I can see a …rodina
This is my …..
He´s … She´s …..
How are you? I´m ……, thank you.
I like…. I don´t like. …

3. ročník
I like, I don´t like
jídlo
hračky
na zahradě
na pláži
there is, there are
I´m wearing
počasí
předložky in, on
barvy
přídavná jména

4. ročník
abeceda
měsíce v roce
can, can´t
let´s play
I´m wearing
roční období
there is, here are
nábytek
have, has, haven´t, hasn´t
I llike, I don´t like
otázka typu Do you like…?
otázka typu Do you have…?

5. ročník
abeceda
čísla 20, 30, 10 – 100
dny v týdnu
měsíce v roce
přítomný čas prostý
can / can't
have, has, haven´t, hasn´t
popis osoby
přítomný čas průběhový
there is, there are
předložky

6. ročník
řadové číslovky
měsíce v roce
názvy států
přítomný čas prostý
příslovce frekvence
can / can't
popis osoby
přítomný čas průběhový
there is, there are
předložky
osobní přídavná jména, přivlastňovací zájmena
want / want to

stupňování přídavných jmen
přídavná jména a příslovce
minulý čas slovesa be
minulý čas prostý
nepravidelná slovesa

7. ročník
přítomný čas prostý
přítomný čas průběhový
minulý čas slovesa be
minulý čas prostý
nepravidelná slovesa
will – vyjádření budoucnosti a rozhodnutí
budoucnost pomocí going to
minulý čas průběhový
členy neurčitý a určitý
předpřítomný čas
should, shouldn't, must, mustn't, don't have to

8. ročník
přítomný čas prostý
přítomný čas průběhový
způsobová slovesa
budoucí čas
předpřítomný čas
minulý čas prostý a průběhový
used to
relatice clauses
verb + ing / infinitive
There's someone / something + ing
trpný rod
první kondicionál
time clauses

9. ročník
přítomný čas prostý
přítomný čas průběhový
předpřítomný čas
minulý čas prostý a průběhový
členy neurčitý a určitý
budoucí čas
první kondicionál
would
druhý kondicionál
reflexive pronouns
otázky – souhr všech probraných gramatických časů
trpný rod
modální slovesa v trpném rodě
předložky
nepřímá řeč

Anglický jazyk			**1. – 3. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	• adekvátně reaguje na pokyn a jednoduchý souvislý projev vyučujícího • rozumí základním pokynům • rozumí otázkám a výrazům používaném v každodenním životě • správně odpoví na položené otázky • používá otázku Do you like.? a umí na ni odpovědět • rozumí otázkám a výrazům používaném v každodenním životě	• pokyny při hrách • jednoduché otázky a odpovědi s použitím slovesa být • pokyny: Show me, Point something, let´s eat, let´s drink, listen, look, sing, sit down, stand up • základní zdvořilostní fráze • slovní zásoba • čísla 1–20 • geometrické tvary • barvy	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	• umí vyslovovat a číst správně jednoduchá slova a věty z probraných tematických okruhů • zná základní pravidla výslovnosti, názvy hlásek abecedy • vyslovuje, upevňuje a procvičuje známá slovíčka • používá klíčovou slovní zásobu v kontextu • pozdraví jednoduchým způsobem • představí se v angličtině • zeptá se na jména spolužáků • vyjádří libost a nelibost • odpoví na jednoduché otázky • klade jednoduché otázky • dovede vést rozhovor • sdělí, kolik mu je let	• uvítání a rozloučení jednoduchým způsobem • říkanky, básničky, písničky • zvířata, oblečení, lidské tělo, jídlo, škola • zájmena osobní, (1. a 2. osoba) • sloveso být, mít v přítomném čase plné a stažené tvary, tvorba jednoduchých vět	OSV Rozvoj schopností poznávání
• rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	• umí rozlišit a napsat jednotlivá slova • rozumí jednoduchým textům s vizuální oporou • přečte příběh přiměřené náročnosti a rozumí mu • vybere z nabídky správnou odpověď na základě porozumění čtenému textu • odpoví jednoduchým	• texty z tematických okruhů: škola, jídlo, hračky, oblečení, barvy, čísla • práce s příběhem, dramatizace příběhu • komiks	

	způsobem na doplňující otázky týkající se přečteného textu		
• rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	• rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • zapojí se do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • rozumí a vyhledá potřebnou informaci, vztahující se k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým mluveným textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí pokynům při běžném cvičení a sportování	• oslovení, pozdrav, zdvořilostní fráze, představení se, poděkování • tvoření otázek se slovesem být, mít v přítomném čase • jednoduchý popis osob • odpovědi na otázky What is yout name? How are you? How old are you? • poslechová cvičení	OSV Psychohy giena
• přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	• zná a používá zásady vyhledávání ve slovníku • zná fonetickou a psanou podobu slov • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • užívá množné číslo podstatných jmen	• abecední slovník v učebnici • obrázkový slovník • abeceda a její hláskování, seznámení s anglickou abecedou	
• píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	• napíše slova, věty, krátký text • správně píše základní slovní zásobu z probíraných témat • spojí psanou a kreslenou podobu slova • správně píše vazby Do you like… • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	• slovní zásoba – základní slovní zásoba jednotlivých probíraných lekcí a tematických okruhů • práce se slovníkem • psaní krátkých vět	OSV Mezilid. vztahy

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	• rozumí jednoduchým pokynům • s pomocí učitele porozumí krátkým a jednoduchým otázkám z probíraných témat, které jsou pokládány pomalu a s pečlivou výslovností	• správná reakce na jednoduché pokyny • pomocné sloveso „do“ • jednotlivé tematické okruhy • představení se, pozdrav, poděkování, sloveso can a další slovesa • kladná věta, záporná věta, otázka, krátká odpověď • umísťování věcí s předložkami (behind, under) • stažené tvary there´s, where´s pokyny – rozkaz, zákaz Don´t…… fráze lots of předložky next to, opposite • přítomný čas průběhový jen v čísle jednotném oznamovací věta, otázka krátká odpověď • stažený tvar slovesa to have v množném čísle jen v 1. osobě we´ve got otázky typu Do you play? What do you do …? krátká odpověď přítomný čas prostý – 3. osoba otázky typu Does it ? krátká odpověď	
• rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• rozumí slovům a jednoduchým větám týkajícím se osvojovaných témat, zejména s podporou vizuálního materiálu • rozumí známým slovům a slovním spojením pronášeným v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	• slovní zásoba probíraných témat • ukazovací zájmena • čísla do 1000 • řadové číslovky – seznámení • vazba „Kolik …“	
• rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	• rozumí jednoduchému, zřetelnému poslechovému textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozpozná známá slova a slovní spojení (předměty, osoby, zvířata a činnosti) v poslechu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	• poslechová cvičení, vybírání obrázku podle poslechu • true or false – rozlišení situací podle poslechu	
MLUVENÍ			

• zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• použije základní zdvořilostní obraty (oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech připravených s pomocí učitele	• jednoduché věty z probraných tematických okruhů • práce se slovníkem • jednoduché věty z probíraných tematických okruhů s použitím slovesa být, moct, mít • fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	MeV Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení
• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co umí, má rád/nerad za použití jednoduchých spojení a vět • reaguje na jednoduché otázky, které se týkají jeho samotného a jeho rodiny, školy a dalších osvojovaných témat	• tematické okruhy – já, moje rodina, kamarádi, záliby, dovednosti, počasí, roční období, volný čas …	
• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, jeho rodiny a osvojovaných témat	• recitace a zpěv • říkanky, básničky, písničky	OSV Mezilid. vztahy Poznávání lidí
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
• vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	• vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu vztahujícímu se k osvojovaným tématům	• hláskování • čtení a překládání jednoduchých textů • práce se slovníkem	
• rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• rozumí jednoduchým krátkým textům za pomoci vizuální opory	• tematické okruhy: svátky (Halloween, Vánoce, Velikonoce), jídlo, domácí zvířata	
PSANÍ			
• napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti	• napíše krátký text o sobě, své rodině a zájmech s použitím jednoduchých vět • napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí a co umí a	• předložky • upevňování sloves být, mít (plné a stažené tvary) • psaní slov a jednoduchých vět vztahujících se k probíraným tématům	OSV Kreativita

svých zájmů a každodenního života	má/nemá rád	• základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	
• vyplní osobní údaje do formuláře	• za pomoci učitele vyplní osobní údaje do vhodného formuláře	• základní osobní údaje, formuláře	

Anglický jazyk			**5.ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele	• tvorba jednoduchých kladných a záporných vět • pomocné sloveso „do“	
• rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• rozumí slovům a jednoduchým větám týkajícím se osvojovaných témat, zejména s podporou vizuálního materiálu	• slovní zásoba probíraných témat • ukazovací zájmena • čísla do 1000 • řadové číslovky • hodiny – určování času	VEGS Objevujeme Evropu a svět
• rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	• rozumí jednoduchému, zřetelnému poslechovému textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	• poslechová cvičení, vybírání obrázku podle poslechu • true or false – rozlišení situací podle poslechu	
MLUVENÍ			
• zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě a své rodině, škole a dalších osvojovaných tématech	• jednoduché věty z probraných tematických okruhů • jednoduché věty z probíraných tematických okruhů s použitím slovesa být, moct, mít	
• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy,	• reaguje na jednoduché otázky, které se týkají jeho samotného a jeho rodiny, školy a dalších osvojovaných téma	• tematické okruhy my family, my friends, popis osoby, škola, free time, • přítomný čas prostý • přítomný čas průběhový	OSV Komunikace

volného času a dalších osvoj. témat			
• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	• pokládá jednoduché otázky týkající se osvojovaných témat	• recitace a zpěv • tematické okruhy: rodina, počasí, roční období, volný čas • říkanky, básničky, písničky	MuV Kulturní diference
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
• vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	• vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu	• hláskování • čtení a překládání jednoduchých textů	
• rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• rozumí jednoduchým krátkým textům za pomoci vizuální opory	• tematické okruhy: svátky (Vánoce, Velikonoce), jídlo, domácí zvířata	OSV Komunikace
PSANÍ			
• napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	• napíše krátký text o sobě, své rodině a zájmech s použitím jednoduchých vět	• předložky • upevňování sloves být, mít v přítomném čase plné a stažené tvary • dopisování • psaní slov a jednoduchých vět vztahujících se k probíraným tématům	MeV Tvorba mediál. sdělení

Anglický jazyk			**6. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
• rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	• rozumí slyšenému jednoduchému textu na probírané téma • zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o každodenních činnostech a potřebách) v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným	• zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace • poslech textů dle probíraného tématu	MeV Vnímání autora mediálního sdělení

	tématům • s pomocí učitele rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat		
• rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• rozumí obsahu kratšího textu, který se vztahuje na probírané téma • porozumí obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)	• zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace • poslech textů a rozhovorů dle probíraného tématu • rozšiřování slovní zásoby na základě nových slovíček v poslechových textech • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci poslechů	VEGS Evropa a svět nás zajímá
MLUVENÍ			
• zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• formuluje jednoduché otázky a zeptá se na základní informace • zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů na dané téma • zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace • zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co běžně dělá	• rozhovory na dané téma • běžná každodenní konverzace • odpovědi na položené otázky • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru	OSV Rozvoj schopností poznávání
• mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• dokáže odpovědět na otázky • odpovědi formuluje gramaticky i věcně správně • zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, každodenních činností a osvojovaných témat • popíše místa, osoby a věci ze	• osvojení slovní zásoby z probíraného tématu • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru • rozhovor • otázky a odpovědi dle daného tématu	OSV Komunikace

	svého každodenního života • poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. kde si co koupit a kolik co stojí, kde se co nalézá), nebo popíše událost za použití slovních spojení a vět • sdělí základní informace o sobě, jiných osobách a zvířatech za použití vět řazených za sebou • mluví o škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• popis události, osob, zvířat, míst • krátké vyprávění na dané téma • sdělení informací	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
• vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• v krátkých jednoduchých textech vyhledá požadované informace s pomocí učitele • najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o každodenních činnostech) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě	• krátké texty zaměřené na každodenní témata • zprávy, e-maily, noviny • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci čtení	VEGS Objevujeme Evropu a svět
• rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• rozumí obsahu textu, který se týká probíraného tématu • porozumí tématu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma)	• komiksový příběh, e-mail, zpráva • popis místa, člověka, události • texty zaměřené na probírané téma	
PSANÍ			
• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• rozumí obsahu formuláře a gramaticky a věcně správně ho vyplní	• formulář	
• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, předmětů nebo činností, které běžně vykonává • napíše krátký jednoduchý popis sebe samého, každodenních činností a minulých událostí za použití vět	• krátké texty zaměřené na osvojovaná témata • zprávy, e-maily, noviny, příběh • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci psaného textu	OSV Kreativita Komunikace

	• popíše událost nebo příběh za použití vět řazených za sebou • s pomocí učitele napíše jednoduché texty týkající se školy, volného času a dalších osvojovaných témat • napíše několik jednoduchých vět o přečteném příběhu nebo události • sestaví/napíše krátký jednoduchý popis sebe samého, dalších osob, každodenních činností a minulých událostí za použití krátkých jednoduchých vět		
• reaguje na jednoduché písemné sdělení	• napíše jednoduchý text vyjadřující např. poděkování, pozvání za použití jednoduchých vět • reaguje na jednoduché písemné sdělení • odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky, které se týkají např. jeho samotného, každodenních činností a potřeb	• e-mail, vzkaz, zpráva, dopis	

Anglický jazyk			**7. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
• rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	• rozumí slyšenému jednoduchému textu na probírané téma • zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o každodenních činnostech a potřebách) v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	• zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace • poslech textů dle probíraného tématu	
• rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či	• rozumí obsahu kratšího textu, který se vztahuje na probírané téma • porozumí obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně	• zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace	VEGS Evropa a svět nás zajímá

konverzace, který se týká osvojovaných témat	pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)	• poslech textů a rozhovorů dle probíraného tématu • rozšiřování slovní zásoby na základě nových slovíček v poslechových textech • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci poslechů	
MLUVENÍ			
• zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• formuluje jednoduché otázky • dle svých znalostí reaguje na danou situaci a dokáže se zapojit do rozhovoru • používá ustálené výrazy • poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. kde si co koupit a kolik co stojí, kde se co nalézá) za použití slovních spojení a vět	• rozhovory na dané téma • běžná každodenní konverzace • odpovědi na položené otázky • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru • zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace	MeV Tvorba mediálních sdělení
• mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• vlastními slovy se vyjádří k probíranému tématu • dokáže odpovědět na otázky • odpovědi formuluje gramaticky i věcně správně • zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde, nebo do rozhovoru, který se týká jeho samotného, každodenních činností a osvojovaných témat a na podobné výpovědi reaguje	• osvojení slovní zásoby z probíraného tématu • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru • slovní zásoba z probíraného tématu	OSV Komunikace
• vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou • krátce pohovoří na osvojené téma • vypráví jednoduchý příběh a popíše místa a věci ze svého	• osvojení slovní zásoby z probíraného tématu • rozhovor • otázky a odpovědi dle daného tématu • popis události, osob, zvířat, míst • krátké vyprávění na dané	OSV Rozvoj schopností poznávání

	každodenního života • popíše své plány za použití vět řazených za sebou	téma • sdělení informací	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
• vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• v krátkých jednoduchých textech vyhledá požadované informace • najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o každodenních činnostech) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě	• krátké texty zaměřené na každodenní témata • zprávy, e-maily, noviny • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci čtení	VEGS Objevujeme Evropu a svět
• rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace	• rozumí obsahu textu, který se týká probíraného tématu • porozumí tématu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma daného textu)	• komiksový příběh, e-mail, zpráva • popis místa, člověka, události • texty zaměřené na probírané téma	MeV Vnímání autora mediálních sdělení
PSANÍ			
• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• rozumí obsahu formuláře a gramaticky a věcně správně ho vyplní	• formulář	
• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• písemně jednoduše sdělí základní informace ze svého života • napíše krátký jednoduchý popis sebe samého, každodenních činností, událostí a popisných plánů minulých událostí za použití vět řazených za sebou • napíše jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí	• krátké texty zaměřené na osvojovaná témata • zprávy, e-maily, noviny, příběh • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci psaného textu	
• reaguje na jednoduché písemné sdělení	• napíše jednoduchý text (např. e – mail, vzkaz) vyjadřující např. poděkování, pozvání za použití jednoduchých vět • odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky, které se týkají např. jeho samotného, každodenních činností a potřeb	• e-mail, vzkaz, zpráva, dopis	

Anglický jazyk			**8. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
• rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	• rozumí slyšenému jednoduchému textu na probírané téma • zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o každodenních činnostech a potřebách) v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	• zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace • poslech textů dle probíraného tématu • poslech náhodně vybraného textu	MeV Vnímání autora mediál. sdělení
• rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• rozumí obsahu kratšího textu, který se vztahuje na probírané téma • porozumí obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)	• zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace • poslech textů a rozhovorů dle probíraného tématu • rozšiřování slovní zásoby na základě nových slovíček v poslechových textech • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci poslechů	VEGS Evropa a svět nás zajímá
MLUVENÍ			
• zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• formuluje jednoduché otázky • dle svých znalostí reaguje na danou situaci a dokáže se zapojit do rozhovoru • používá ustálené výrazy • poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. kde si co koupit a kolik co stojí, kde se co nalézá)	• rozhovory na dané téma • běžná každodenní konverzace • odpovědi na položené otázky • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• vlastními slovy se vyjádří k probíranému tématu • dokáže odpovědět na otázky • odpovědi formuluje gramaticky i věcně správně	• osvojení slovní zásoby z probíraného tématu • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru	OSV Komunikace

	• zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, každodenních činností a osvojovaných témat • vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou		
• vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou • popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože	• příběh, událost, popis osoby, místa, věcí	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
• vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• v krátkých jednoduchých textech vyhledá požadované informace s pomocí učitele • najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o každodenních činnostech) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě	• krátké texty zaměřené na každodenní témata • zprávy, e-maily, noviny • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci čtení	VEGS Objevujeme Evropu a svět
• rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace	• rozumí obsahu textu, který se týká probíraného tématu • porozumí tématu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma daného textu) • odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu • porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů	• komiksový příběh, e-mail, zpráva • popis místa, člověka, události • texty zaměřené na probírané téma • nápisy, časové údaje	MuV Multikulturalita

PSANÍ			
• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• rozumí obsahu formuláře a gramaticky a věcně správně ho vyplní	• formulář	
• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• písemně jednoduše sdělí základní informace ze svého života • napíše krátký jednoduchý popis sebe samého, každodenních činností, událostí a popisných plánů minulých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože	• texty zaměřené na osvojovaná témata • zprávy, e-maily, noviny, příběh • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci psaného textu	MeV Práce v realizačním týmu
• reaguje na jednoduché písemné sdělení	• napíše jednoduchý text (např. e – mail, vzkaz) vyjadřující např. poděkování, pozvání za použití jednoduchých vět • odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky, které se týkají např. jeho samotného, každodenních činností a potřeb	• e-mail, vzkaz, zpráva, dopis	

Anglický jazyk			**9. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
• rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	• rozumí slyšenému jednoduchému textu na probírané téma • zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o každodenních činnostech a potřebách) v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	• zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace • poslech textů dle probíraného tématu • poslech náhodně vybraného textu	
• rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či	• rozumí obsahu kratšího textu, který se vztahuje na probírané téma • porozumí obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně	• zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace	VEGS Evropa a svět nás zajímá MeV

konverzace, který se týká osvojovaných témat	pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)	• poslech textů a rozhovorů dle probíraného tématu • rozšiřování slovní zásoby na základě nových slovíček v poslechových textech • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci poslechů • poslech náhodně vybraného textu	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MLUVENÍ			
• zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• formuluje jednoduché otázky • dle svých znalostí reaguje na danou situaci a dokáže se zapojit do rozhovoru • používá ustálené výrazy • poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. kde si co koupit a kolik co stojí, kde se co nalézá) za použití slovních spojení a vět	• rozhovory na dané téma • běžná každodenní konverzace • odpovědi na položené otázky • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru • zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace	VEGS Jsme Evropané OSV Kooperace a kompetice
• mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• vlastními slovy se vyjádří k probíranému tématu • dokáže odpovědět na otázky • odpovědi formuluje gramaticky i věcně správně • zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, každodenních činností a osvojovaných témat • vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou	• osvojení slovní zásoby z probíraného tématu • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru	OSV Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou • popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a,	• příběh, událost, popis osoby, místa, věcí	OSV Psychohygiena

	ale, nebo, protože		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
• vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• v krátkých jednoduchých textech vyhledá požadované informace s pomocí učitele • najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o každodenních činnostech) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě	• krátké texty zaměřené na každodenní témata • zprávy, e-maily, noviny • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci čtení	VEGS Objevujeme Evropu a svět
• rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace	• rozumí obsahu textu, který se týká probíraného tématu • porozumí tématu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat • odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu • porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů	• komiksový příběh, e-mail, zpráva • popis místa, člověka, události • texty zaměřené na probírané téma • nápisy, časové údaje	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí
PSANÍ			
• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• rozumí obsahu formuláře a gramaticky a věcně správně ho vyplní	• formulář	
• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• písemně jednoduše sdělí základní informace ze svého života • napíše krátký jednoduchý popis sebe samého, každodenních činností, událostí a popisných plánů minulých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec • zapíše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně	• texty zaměřené na osvojovaná témata • zprávy, e-maily, noviny, příběh • rozvíjení používání probraných a probíraných gramatických jevů k realizaci psaného textu	

	vykonává		
• reaguje na jednoduché písemné sdělení	• napíše jednoduchý text vyjadřující např. poděkování, pozvání za použití jednoduchých vět • odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky, které se týkají např. jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života	• e-mail, vzkaz, zpráva, dopis	OSV Kreativita

Německý jazyk

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, další cizí jazyk, předmět Německý jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Německý jazyk

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Úroveň A1: Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk nebo vzdělávacím obsahem Češtiny jako druhého jazyka. V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Výuka probíhá v 7. – 9. ročníku 2 hodiny týdně v kmenové učebně, učebně jazyků a informatiky, popř. v exteriéru. V hodinách jsou využívány různé formy a metody práce – skupinová práce, dialog, poslech, výklad, reprodukce textu různého zaměření, samostatná práce se slovníky a PC. Využíváme i výjezdy do zahraničí, projekty, soutěže a jiné příležitostné akce.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
- Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, co o sobě vím)
- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti)
- Poznávání lidí (vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem)
- Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc, vztahy a naše skupina/třída)
- Komunikace (komunikace v různých situacích-omluva, pozdrav, prosba, žádost)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)

- Objevujeme Evropu a svět (evropské krajiny, Den EU, život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)
- Jsme Evropané (Evropská integrace; instituce Evropské unie)

Multikulturní výchova
- Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)
- Kulturní diference (individuální zvláštnosti, člověk součást etnika, respektování zvláštností etnik)

Mediální výchova
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě))
- Vnímání autora mediálních sdělení (výrazové prostředky a jejich uplatnění)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení
- vedeme žáka k tomu, aby pochopil důležitost komunikace v německém jazyce nejen pro studium, ale především pro praktický život
- poskytujeme žákovi dostatek komunikačních příležitostí pro používání německého jazyka
- vedeme žáka k pochopení obecně užívaných termínů, znaků a symbolů, k využití internacionalismů
- umožňujeme žákům osvojit si strategie učení a motivujeme je pro celoživotní učení, nabízíme žákům dostatek informačních zdrojů – knihovnu, internet, exkurze aj., informace propojujeme s praktickým životem

Kompetence k řešení problémů
- předkládáme žákům takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů-předmětů, nabízíme žákům úkoly, které vycházejí z reálného života a vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vedeme žáka k řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí, k ověřování poznatků v praktickém životě.
- vedeme žáka k orientaci v cizím jazykovém prostředí
- vedeme žáka k zpracování projektů – dlouhodobý úkol, plánování řešení, týmová práce, příprava, prezentace výsledků vlastní práce

Kompetence komunikační
- vedeme žáka k porozumění jednoduchého sdělení v německém jazyce, ke zformulování jednoduché myšlenky německy, k využívání dovedností osvojených v německém jazyce, k navázání kontaktu

Kompetence pracovní
- učíme žáka samostatně pracovat se slovníkem
- vedeme žáka k využívání znalosti a zkušenosti získané v oblasti jazykového vzdělávání v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

- vedeme žáky k prezentaci výsledků vlastní práce a práce skupiny
- učíme žáky chránit své zdraví i zdraví druhých při práci, chránit životní prostředí i kulturní a společenské hodnoty

Kompetence sociální a personální
- učíme žáka v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu, dodržovat v německy mluvícím prostředí zásady slušného chování

Kompetence občanské
- vytváříme žákovi představu o zvycích v německy mluvících zemích, aby je porovnával se zvyky našimi
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do dění ve škole, na vesnici i ve společnosti, k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví a k ochraně životního prostředí

Kompetence digitální
- vedeme žáka k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce (např. vytváření prezentací)
- využíváme PC učeben ve výuce, pracujeme s výukovými programy a aplikacemi, zapojujeme žáky do veřejného dění prostřednictvím digitálních technologií, vedeme žáky k samostatnému rozhodování při výběru vhodného zdroje
- podněcujeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost, zautomatizovali rutinní činnosti, zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- vedeme žáky k využívání všech dostupných komunikačních a informačních médií, vedeme žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost a jejich kritickému posuzování
- seznamujeme žáky s možným negativním dopadem technologií a sociálních sítí na své zdraví i zdraví ostatních, podporujeme kritické myšlení žáků v oblasti digitálních technologií

Německý jazyk			**7. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	• rozumí jednoduchým pokynům a instrukcím učitele v cizím jazyce při práci ve třídě, dokáže na ně reagovat	• slovní zásoba – využití v komunikačních situacích (pozdravy, poděkování)	
• rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojov.	• porozumí jednoduché audionahrávce, opakuje slovíčka podle nahrávky a reaguje na ní; seznámí se s internacionalismy	• základní výslovnostní návyky fonetické znaky (pasivně) • pozdravy, běžná německá jména, dny v týdnu, čísla barvy	MuV Multikulturalita

témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• snaží se co nejpřesněji napodobit správnou výslovnost mluvčího		
• rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématu • chápe obsah a smysl jednoduchého textu • vyhledá odpovědi na otázky nebo potřebnou informaci z dosud probraných témat	• zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • číslovky, barvy, já a moje rodina, kde bydlím, kamarád, školní potřeby	MuV Kulturní diference
MLUVENÍ			
• zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• opakuje pozdravy, představí se spolužákovi; automatizuje si základní společenské obraty a fráze • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho rodiny	• mluvnice – základní gramatické struktury, stavba otázky a odpovědi; zápor „nicht“(jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV Komunikace
• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• naváže kontakt s konkrétní osobou; vlastními slovy popíše obrázek sebe a své rodiny, vyjadřuje, co kdo má a nemá rád	• zvuková podoba jazyka – základní výslovnostní návyky • tematické okruhy – domov, rodina, škola	OSV Sebepoznání a sebepojetí
• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho a zájmů • vyjadřuje souhlas a nesouhlas; tvoří jednoduché věty oznamovací i tázací o známých tématech	• slovní zásoba – používání slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • základní typy vět pro jednouché sdělení	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	• rozumí jednoduchým známým slovům a názvům například na plakátech, v katalozích; seznámí se se základními informacemi o německy mluvících zemích	• tematicky okruh – reálie zemí příslušných jazykových oblastí (města)	VEGS Evropa a svět nás zajímá
• rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• žák se orientuje v obsahu jednoduchého textu týkajícího se rodiny, kamaráda, německy mluvících zemí • aktivně si upevňuje slovní zásobu probíraných tematických celků	• slovní zásoba – osvojování slovní zásoby a její používání v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	MuV Multikulturalita

• rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• umí přečíst zjednodušený fonetický zápis probírané slovní zásoby i neznámých slov • vyhledá v textu potřebnou informaci jako odpověď na jednoduchou otázku týkající se probíraných tematických okruhů – já, rodina, škola, záliby, německy mluvící země	• grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně)	VEGS Objevujeme Evropu a svět
PSANÍ			
• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• sdělí základní informace o sobě v cizím jazyce	• mluvnice – základní gramatické struktury vět (1. os. č.j. pravidelných sloves, slovosled oznamovací věty; 1. os. č.j. slovesa „mögen – ich mag)	OSV Sebepoznání a sebepojetí
• stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• formuluje písemně jednoduché otázky týkající se tématu já, rodina, kamarád, odpovídá na ně, vyjadřuje souhlas i nesouhlas	• mluvnice – základní typy vět, přítomný čas pravidelných sloves, pomocných sloves (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	
• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• poskytne požadované informace; ústně i písemně sdělí údaje o sobě, své rodině; při psaní dbá na specifika německy psaného jazyka; časuje pravidelná slovesa v přítomném čase	• tematické okruhy – domov, rodina (ja – nein – otázky zjišťovací, 3. os. č.j. pravidelných sloves; nepřímý pořádek slov ve větě oznamovací)	

Německý jazyk			**8. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	• rozumí jednoduchým pokynům a instrukcím učitele; reaguje adekvátně	• slovní zásoba – využití v komunikačních situacích	
• rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a	• rozumí obsahu složitějšího textu týkajícího se rodiny, zálib, popisu místa přečteného vyučujícím; je	• základní výslovnostní návyky fonetické znaky (pasivně)	

týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	schopen ho reprodukovat		
• rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• udrží pozornost pro porozumění poslechového textu týkajících se témat záliby, rok a roční období, cestování, prázdniny	• zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov; uvědomuje si specifický německý přízvuk; tematické okruhy – volný čas, kalendářní rok, svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata, příroda, počasí	VEGS Objevujeme Evropu a svět
MLUVENÍ			
• zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• rozumí jednoduchým pokynům a instrukcím učitele; reaguje adekvátně	• slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	OSV Komunikace
• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvoj. témat	• rozumí obsahu složitějšího textu týkajícího se rodiny, zálib, popisu místa přečteného vyučujícím; je schopen ho reprodukovat	• tematické okruhy – volný čas, kalendářní rok, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	OSV Poznávání lidí
• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• udrží pozornost pro porozumění poslechového textu týkajících se témat záliby, rok a roční období, cestování, prázdniny	• slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů; gram. struktury při stavbě složitější otázky a odpovědi • časování slovesa „sein a haben“ v přít. čase, časování vybraných sloves v přít. čase	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
• rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• žák umí přečíst a chápe obsah textů v učebnici vztahujících se k probíranému tématu; rozvíjí schopnost domýšlení – volný čas, příroda	• grafická podoba jazyka – fonetické znaky a základní výslovnostní návyky	VEGS Jsme Evropané
• rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• žák se orientuje v textu v učebnici, vyhledá odpovědi na zadané otázky, zjistí potřebnou informaci	• vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	MeV Interpretace vztahu mediál. sdělení

PSANÍ			
• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• písemně obměňuje texty – sdělí údaje o své osobě	• slovní zásoba – práce se slovníkem	OSV Sebepoznání a sebepojetí
• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• napíše jednoduchý text – e-mail, dopis, blahopřání s použitím základních gramatických struktur	• mluvnice – základní gramatické struktury (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění;1. a 4. p. podst. jmen; • základy skloňování určitého, neurčitého členu a záporu „kein“)	OSV Sebepoznání a sebepojetí
• Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• napíše jednoduchý dopis a odpověď na jednoduché sdělení prostřednictvím internetu (počítače)	• mluvnice – základní typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění – předložky v časových údajích, vazba „ich möchte“)	

Německý jazyk			**9. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	• adekvátně reaguje na pokyny a instrukce ke školní práci, k pohybovým činnostem, k činnostem každodenních potřeb	• základní výslovnostní návyky – větný přízvuk, intonace, rytmus a větná melodie	OSV Rozvoj schopností poznávání
• rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• práce s textem – porozumí vyslechnutému souvislému textu, chápe kontext; snaží se texty překládat	• zřetelný a foneticky správný ústní projev s důrazem na odlišnosti a prvky nepřítomné v mateřském jazyce	
• rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• porozumění vyslechnutým dialogům a souvislým projevům na připravené téma a odhadnutí obsahu konverzace podle klíčových slov – společenské obraty, jednoduché popisy předmětů a osob	• zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov; opakování časování pravidelných sloves	VEGS Evropa a svět nás zajímá

MLUVENÍ			
• zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• vede rozhovor se spolužákem na připravené téma probíraných tematických okruhů-ve městě, nákupy, rozhovoru o bydlení, u lékaře, jídlo a pití v restauraci, dbá na začlenění pozdravu, společenských a zdvořilostních frází do rozhovoru	• tematické okruhy – domov, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky	OSV Komunikace Mezilid. vztahy
• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• sdělí základní informace týkající se jeho města; jeho denního a týdenního režimu; jeho životního stylu; plánů do budoucnosti, školy, do které chodí • reprodukuje jednoduchý text a při výslovnosti klade důraz na zřetelný a foneticky správný projev	• zvuková podoba jazyka – základní výslovnostní návyky; osobní zájmena; sloveso „sein a haben • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo – zdraví, jídlo, obec	OSV Poznávání lidí Kreativita
• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• umí nabídnout a přijmout pomoc – podá informaci o cestě, o škole, popíše své pocity, zdravotní problémy, požádá o informaci např. v obchodě	• slovní zásoba v komunikačních oblastech probíraných tematických okruhů	OSV Sebepoznání a sebepojetí
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
• rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• dokáže z mapky vyčíst a popsat danou cestu; pojmenuje důležité budovy a obchody	• základní typy vět podle tematických okruhů – obec, dopravní prostředky, nákupy, oblékání, volný čas	VEGS Objevujeme Evropu a svět
• rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• porozumí v textu větám se způsobovými slovesy; rozpozná věty s nepřímým pořádkem slov – s využitím gramatiky dovede popsat svůj denní a týdenní rozvrh, pojmenuje koníčky a záliby	• mluvnice – gramatické struktury pravidelných, nepravidelných sloves v přítomné čase (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení)	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
PSANÍ			
• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• používá náročnější gramatické struktury k vyjádření popisu místa, kde bydlí, co dělá, o svých plánech na prázdniny; klade důraz na dodržování grafické podoby osvojených výrazů	• grafická podoba jazyka a slov • při práci využívá slovník	OSV Sebepoznání a sebepojetí

• stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• vytvoří jednoduché písemné sdělení, ve kterém poblahopřeje k určité události (narozeniny, Vánoce, Velikonoce)	• tematické okruhy – reálie zemí příslušných jazykových oblastí s využitím základních gramatických struktur a typů vět	

Matematika

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace, předmět Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Ma:

Vyučovací předmět Matematika v základním vzdělávání je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Umožňuje zjednodušení rozumového poznávání přírodních zákonitostí pomocí matematických symbolů. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak nejen získávat matematickou gramotnost, ale i vytváří předpoklady pro další studium. Důraz musí být kladen na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům, matematickým pojmům a jejich vzájemným vztahům.
Vzdělávací obor Matematika a její aplikace je rozdělen v 1. – 5. ročníku na čtyři tematické okruhy: Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Hlavními tematickými okruhy 2. stupně jsou: Číslo a proměnná (dělitelnost přirozených čísel, celá čísla, desetinná čísla, poměr, procenta, mocniny a odmocniny, výrazy, rovnice)
Závislosti, vztahy a práce s daty (funkce daná rovnicí, grafem, matematizace jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů)
Geometrie v rovině a v prostoru (rovinné útvary, metrické vlastnosti v rovině, prostorové útvary, konstrukční úlohy)
Nestandardní aplikační úlohy a problémy (logické úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, úlohy na prostorovou představivost)

Vyučovací předmět matematika vede k seznámení a porozumění: základních myšlenkových postupů a pojmů, symboliky, odhadům a zaokrouhlováním, ke schopnosti hledat podobnost i odlišnost útvarů, které se vyskytují kolem nás i k využívání prostředků výpočetní techniky. Jsou používány prvky metodiky prof. Hejného. Žáci využívají prostředky výpočetní techniky (kalkulátory nebo kalkulátory v mobilních telefonech, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací. Výuka probíhá ve třídách různými formami práce (frontální, skupinová, individuální). V rámci celé školní docházky využíváme pro výuku matematiky také učebnu informatiky.
Matematika je vyučována na prvním stupni v 1. - 5. ročníku 5 hodin týdně, v 6., 8. a 9. ročníku 5 hodin týdně, v 7. ročníku 4 hodiny.

Předmětem se prolínají průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)
- Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání, vůle, organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
- Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc, vztahy a naše skupina/třída)
- Komunikace (komunikace v různých situacích-omluva, pozdrav, prosba, žádost)

- Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality)
- Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, vedení a organizování práce skupiny)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot, dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne)

Mediální výchova
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, opakované užívání prostředků)
- Vnímání autora mediálních sdělení (prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení)
- Práce v realizačním týmu (utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti)

Enviromentální výchova
- Vztah člověka k prostředí (přírodní zdroje, jejich využívání, náš životní styl, spotřeba věcí, energie, způsoby jednání a vlivy na prostředí)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích; zvyky a tradice národů Evropy)
- Jsme Evropané (evropská integrace; instituce Evropské unie)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k řešení problémů
- předkládáme žákům takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů-předmětů, nabízíme žákům úkoly, které vycházejí z reálného života a vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů
- ukazujeme žákovi různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vedeme ho k jejich ověřování a srovnávání, učíme žáka zvolit správný postup při řešení úloh, pracovat s chybou
- vedeme žáka k ověřování správnosti řešení problému, především využívat logické, matematické a empirické postupy
- vedeme žáky k samostatnému řešení matematických úkolů s využíváním jejich tvořivosti, logického úsudku a empirického postupu (např. schopnost orientovat se v rovině a v prostoru, zkušenosti s matematickým modelováním a jeho vyhodnocováním a dokazování jednoduchých matematických tvrzení a vyvozování logických závěrů z daných předpokladů)
- motivujeme žáky prostřednictvím problémových úkolů z praktického života; odhady výsledků (zaokrouhlování), volba správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy

- nabízíme žákům zdokonalování kompetence práce s informacemi ze všech možných zdrojů – mediálních, počítačových, včetně internetu. Čtení jednoduchých statistických tabulek a diagramů, grafickému znázornění závislosti kvantitativních jevů a práci s některými konkrétními funkcemi při řešení úloh z praxe
- podporujeme u žáků zapojování se do matematických soutěží a olympiád a řešení netradičních úloh
- vedeme žáky k využívání matematických vědomostí a zkušeností v dalších vzdělávacích oborech (Člověk a příroda) a předmětech (např. Informatika)

Kompetence komunikativní
- rozvíjíme u žáka dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory, užívat matematického jazyka a symboliky
- rozvíjíme u žáků všestrannou a účinnou komunikaci v rámci celku i týmu
- využíváme získaných komunikativních dovedností žáků k vytváření a uplatňování metod kooperativního učení v rámci třídy a týmu
- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- používáme metody kooperace a týmové spolupráce při řešení úkolů – procvičování zadaných úkolů stanovených na různé bázi obtížnosti-organizace práce uvnitř skupiny směřovat žáka ke schopnosti střídat role ve skupině, poskytnout radu, pomoc, vysvětlení při řešení společných úkolů, ocenit kvalitnější postupy řešení svých spolužáků a chápat efektivnost spolupráce při řešení matematických úloh

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáka ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině a tím přispívat k upevňování mezilidských vztahů, k utváření příjemné pracovní atmosféry
- vedeme žáky k chápání možností jiného pohledu na věc a naslouchání názorům druhého
- vedeme žáky k vnímání diskuze a pasivní i aktivní účasti v diskuzi a k dodržování stanovených pravidel
- motivujeme žáky v případě potřeby k poskytnutí pomoci nebo požádání o ni
- učíme žáky projevovat úctu a pozitivní vztah ke spolužákům
- podporujeme žáky k uvědomění si pocitu zodpovědnosti za chování skupiny

Kompetence občanské
- rozvíjíme u žáků chápání nutnosti pravidel ve společnosti a jejich dodržování
- podporujeme u žáků důvěru ve vlastní schopnosti, uplatňování systematičnosti, vytrvalosti, přesnosti a dovednosti při plnění úkolů
- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů mezi spolužáky, např. žáci se speciálními vývojovými poruchami učení – dyskalkulie atd.
- podněcujeme žáky k plnění povinností – příprava na hodinu, vypracování domácího úkolu

Kompetence pracovní
- učíme žáka pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňujeme mu hledat vlastní postup
- vedeme žáka k efektivitě při organizování vlastní práce, ke zdokonalování vlastního grafického projevu

- vedeme žáka k využívání svých znalostí a zkušeností získaných při výuce matematiky k přípravě na budoucnost, na profesní zaměření
- učíme žáky orientovat se v základech a realizaci podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjet jejich podnikatelské myšlení
- nabízíme žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles), ve kterých se budou učit zvládat základní pracovní činnosti
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce

Kompetence k učení
- umožňujeme žákům osvojit si strategie učení a motivujeme je pro celoživotní učení, nabízíme žákům dostatek informačních zdrojů – knihovnu, internet, exkurze aj., informace propojujeme s praktickým životem
- individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch
- vedeme žáky k pochopení mezipředmětových souvislostí
- nabízíme žákovi různé způsoby, metody a strategie učení, které mu umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení, vést žáka k ověřování vlastních výsledků práce, rozvíjíme u žáků matematické představy a operace s matematickými termíny, znaky a symboly
- používáme pozitivní motivaci pro vytváření trvalého zájmu o matematiku formou zařazování vhodných problémových úkolů, matematických hádanek, rébusů, kvízů a zapojování žáků do různých matematických soutěží
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání, třídění a zpracování informací, které je žádoucí v druhém tematickém celku – Závislosti, vztahy a práce s daty
- podporujeme u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení
- vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů – početních operací, algoritmů, metod řešení úloh, které žák efektivně využívá při řešení vycházejících z reálného života a praxe

Kompetence digitální
- učíme žáka rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- motivujeme žáka k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klademe důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, směřujeme žáky k volbě vhodných postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učíme žáky využívat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby při učení i při zapojení do života školy
- rozvíjíme samostatné rozhodování žáků při výběru vhodné technologie pro různé činnosti či řešený problém
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, volit k tomu vhodné postupy, způsoby a prostředky
- motivujeme žáky využívat digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování rutinních činností, k zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce

Matematika			**1. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Čísla 0 až 20			
• používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• zapíše čísla od 0-20, rozliší číslice tiskací a psací • spočítá prvky daného souboru do 20 • vytvoří skupinu s daným počtem prvků	• čtení a psaní čísel • počítání předmětů v daném souboru a vytvoření souboru s daným počtem prvků • přirozená čísla 0–20	OSV Seberegulace a sebeorganizace
• čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně • porovná přirozená čísla v oboru 0-20 (<=>)	• porovnávání čísel • znaménka <>= + -	
• užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• zobrazí číslo na číselné ose • doplní chybějící číslo v řadě • ukáže směr vpravo, vlevo, před, za	• orientace na číselné ose	
• provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, rozlišuje mezi pojmy dohromady-ubereme	• součet čísel bez přechodu desítky • rozdíl čísel bez přechodu desítky • součet a rozdíl čísel v oboru do 20 bez přechodu desítky • komutativnost sčítání	OSV Rozvoj schopností poznávání
• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• řešení a tvoření slovních úloh	OSV Kooperace a kompetice
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
• orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• rozpozná časové údaje (rok, měsíc, týden, den, hodina) • čte a nastaví celé hodiny, vyjmenuje dny v týdnu • rozlišuje měsíc, týden, den	• orientace v čase	
• popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• používá ikony, slova, šipky • zná hodnotu českých mincí do 20, rozměňuje je, používá v praxi	• používání papírových dětských peněz • sčítání a odčítání do 20	
• doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• umí doplnit jednoduchou tabulku na sčítání a odčítání • doplňuje řady podle daného schématu	• tabulky sčítání a odčítání • neukončené řady čísel	OSV Řešení problémů, rozh. dovednosti

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
• porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• porovná předměty podle velikosti, používá pojmy <>=	• pojmy větší, menší, stejný	
• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	• orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole • rozezná geometrické tvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh) nachází je v realitě • vyparketuje obdélník, staví krychlové stavby podle plánu	• geometrické pojmy • geometrické tvary	OSV Rozvoj schopností poznávání
• rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• rozezná čtverec, trojúhelník, kruh a obdélník • sestaví jejich modely	• plošné geometrické útvary • stavebnice-modely	

Matematika			**2. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Čísla 0 až 20			
• používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• zapíše čísla od 0-100, rozliší číslice tiskací a psací • spočítá prvky daného souboru do 100 • vytvoří skupinu s daným počtem prvků	• čtení a psaní čísel • počítání předmětů v daném souboru a vytvoření souboru s daným počtem prvků • přirozená čísla 0–100	OSV Seberegulace a sebeorganizace
• čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• zapíše, přečte čísla do 100 • počítá po jedné, po desítkách do 100 • porovná přirozená čísla v oboru 0-100 (<=>)	• symboly <>= • porovnávání čísel • znaménka <>= + -	
• užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• ukáže směr vpravo, vlevo, před, za • orientuje se číselné ose do 100 • doplní a zobrazí chybějící čísla v řadě do 100	• orientace na číselné ose	
• provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku • sčítá a odčítá v oboru do 100, využívá znaménka + - • zaokrouhlí dané číslo na	• součet a rozdíl čísel • zaokrouhlování čísel na desítky • sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100	OSV Rozvoj schopností poznávání

	desítky • sčítá a odčítá dvojciferné a jednociferné číslo do100 s přechodem přes desítku • užívá spoje násobilek 2, 3, 4, 5 • dělí v oboru násobilek 2, 3, 4, 5 • počítá s použitím závorek	• sčítání a odčítání násobků deseti • násobení jako opakované sčítání • násobek, činitel, záměna činitelů • násobilky 2,3, 4, 5 – automatizace • dělení v oboru těchto násobilek • počítání s použitím závorek	
• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel do100 • řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání do 100 • řeší slovní úlohy s využitím vztahů o x-více, méně v oboru do 100, x – krát více, méně • řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony (násobení, sčítání)	• slovní úlohy na porovnávání • řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání • řešení slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobilek • řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů o x – více, méně; x - krát více, méně	OSV Kooperace a kompetice
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
• orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda • čte časové údaje na různých typech hodin	• orientace v čase, den = 24 hodin, 1 hodina = 60 minut, 1 minuta = 60 sekund • typy hodin - i digitální	
• popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• umí rozeznat časové údaje během dne • počítá s penězi, rozezná hodnotu bankovek a mincí do 100	• režim dne • hodnota bankovek-používání dětských peněz	
• doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• doplňuje tabulky sčítání, odčítání, násobení, dělení do 100 • doplňuje nedokončené řady podle určitého systému	• tabulky sčítání, odčítání, násobení, dělení • neukončené řady čísel	OSV Řešení problémů, rozhodovací dovednosti
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
• porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• rozezná pojmy lomená, křivá a rovná čára; kreslí křivé a rovné čáry • rozezná geometrická tělesa v praxi-krychli, kvádr, válec a kouli	• kreslení čar • geometrická tělesa	
• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary	• umí pracovat s pravítkem i měřítkem • porovná předměty podle velikosti	• práce s pravítkem a měřítkem • rýsování úseček, přímek • jednotky délky	OSV Rozvoj schopností poznávání

a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	• rýsuje bod, přímku, úsečku ve čtvercové mříži • měří a odhaduje délku úsečky (m, dm, cm)		
• rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• rozezná čtverec, trojúhelník, kruh a obdélník • sestaví jejich modely • vyhledává osově souměrné útvary	• plošné geometrické útvary • stavebnice-modely	

Matematika			**3. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
• čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • čte a píše trojciferná čísla • porovnává přirozená čísla v oboru do 1000	• číselná řada, čtení a zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách • znázornění trojciferných čísel na číselné ose • porovnávání čísel, porovnávání čísel pomocí číselné osy	MeV práce v realizač ním týmu
• užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• doplní chybějící číslo v řadě • zakreslí obraz daného čísla na číselné ose	• zaokrouhlování čísel na stovky a desítky • rozklad čísla v desítkové soustavě • rozlišování sudých a lichých čísel	
• provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• počítá pamětně i písemně v oboru do 1 000 • užívá spoje všech násobilek malé násobilky • násobí zpaměti i písemně dvojciferné číslo jednociferným číslem v jednoduchých případech • dělí dvojciferné číslo jednociferným číslem mimo obor násobilek, určí neúplný podíl a zbytek	• součet a rozdíl čísel • sčítání a odčítání násobků 100 • písemné algoritmy sčít., odčít. • sčítání a odčítání s přechodem násobků sta • písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců • písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním • násobilky 0-10, dělení v oboru těchto násobilek, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobilek • násobení a dělení dvojciferného čísla jednocif. • dělení se zbytkem • součin, podíl, zbytek	OSV Rozvoj schopností poznávání

		• pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobilek • násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel • užití závorek • řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony	
• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh • písemně sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu • řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojciferných čísel, na sčítání a odčítání dvou trojciferných čísel, na vztahy o x-více, o x-méně • řeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným číslem	• řešení úloh na porovnávání trojciferných čísel • řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání • odhad a kontrola výsledku	MeV Vnímání autora mediál. sdělení OSV Mezilidské vztahy
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
• orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• čte časové údaje na různých typech hodin (i digitálních)	• poznávání hodin	OSV Psychohygiena
• popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• sleduje např. délku vyučovací hodiny, přestávky, dobu oběda, délku spánku apod.	• orientace v čase: den-24 hodin, 1 hodina-60 minut, 1 minuta-60 sekund • převody jednotek	OSV Rozvoj schopností poznávání
• doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• znázorňuje číslo na číselné ose	• znázornění trojciferných čísel na číselné ose	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich	• označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky • rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník • strana rovinného obrazce	OSV Řešení problémů, rozhodovací dovednosti

reprezentaci		• rýsování přímek, označování průsečíku různoběžek • vyznačování polopřímek • kreslení a rýsování rovinných útvarů ve čtvercové síti	
• porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• změří délku úsečky s přesností na milimetry • sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr • provede odhad délky vzdálenosti	• jednotky délky: milimetr, kilometr • měření úseček s přesností na milimetry, odhad délky úsečky • rýsování úseček dané délky (např. v cm a mm) • měření délek stran rovinných obrazců • provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• pomocí stavebnice (dostupných materiálů) sestrojí modely staveb tvaru kvádru, krychle apod.	• modelování staveb tvaru kvádru, krychle apod. (užívání stavebnice, krabiček)	

Matematika			**4. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
• využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	• čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000 000 • používá komutativnost a asociativnost sčítání a odčítání a násobení	• čtení, zápis a porovnání čísel do 1 000 000 • sčítání, odčítání a násobení • malá násobilka • číselná osa	OSV Seberegulace a sebeorganizace
• provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	• provádí výpočty s využitím písemných algoritmů a dalších osvojených strategií	• písemné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel • písemné násobení a dělení	OSV Rozvoj schopností poznávání
• zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací	• odhad a zaokrouhlování přirozených čísel • písemné sčítání a odčítání	
• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	• řeší a tvoří úlohy, ve kterých na základě modelace aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel	• slovní úlohy v oboru přirozených čísel	OSV Řešení problémů, rozhodovací dovednosti

• modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	• na základě modelace určí část z celku, zapíše část celku zlomkem	• zlomky, zápis zlomku	
• porozumí významu znaku „−“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	• manipuluje s číselnou osou • orientuje se na číselné ose	• záporné číslo • číselná osa, orientace na číselné ose	OSV Rozvoj schopností poznávání
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
• vyhledává, sbírá a třídí data	• vyhledá informace podle zadání a utřídí vyhledané informace do jednoduché tabulky	• tabulky s jednoduchými daty	OSV Kooperace a kompetice
• čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• vyhledá informace z jednoduchých tabulek, grafů a diagramů, čte tabulku, harmonogram, jednoduchý graf • orientuje se v tabulce i grafu • převádí jednotky, délky, času, objemu a hmotnosti • orientuje se v čase, provádí převody jednotek času	• tabulky a grafy • jednotky délky, hmotnosti, času, objemu • převody jednotek	OSV Kreativita EV Vztah člověka k prostředí
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
• narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	• narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, kružnice, kruh) • narýsuje jednoduché konstrukce na čtverečkovaném i bílém papíru	• rovinné útvary • čtvercová síť	
• sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	• zjistí obvod útvaru součtem délek jeho stran, měří a porovnává délky úseček	• obvody útvarů • délky úseček	
• sestrojí rovnoběžky a kolmice	• pracuje s pravítkem s ryskou	• rovnoběžky, různoběžky i kolmice	
• určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	• s pomocí čtvercové sítě určí obsah útvaru	• čtvercová síť • obsah útvarů	
• rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a	• rozezná osově souměrné útvary • rozezná a pojmenuje základní tělesa	• osová souměrnost • základní geometrická tělesa	OSV Rozvoj schopností poznávání

určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru			
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• slovní úlohy • římské číslice	OSV Kreativita Komunikace

Matematika			**5. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
• využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	• počítá v číselném oboru – 1 000 000 • počítá příklady ve správném pořadí	• sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru do milionu • slovní příklady • komutativní a asociativní zákon • stovková tabulka	
• provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	• řeší jednoduché rovnice. • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do 1 000 000 - násobení víceciferným činitelem-dělení dvojciferným dělitelem • řeší pomocí modelů úlohy se závorkami • dělí dvoumístným číslem i se zbytkem • propojuje účelně písemné i pamětné počítání (i s pomocí kalkulačky)	• zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) • pamětné i písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení • písemné dělení dvoumístným číslem i se zbytkem	OSV Rozvoj schopností poznávání
• zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• počítá aritmetický průměr čísel • zaokrouhluje přirozená čísla • provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• vlastnosti početních operací s přirozenými čísly • odhad, zaokrouhlování • výpočet v numerickém i slovním příkladu	OSV Rozvoj schopností poznávání
• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje	• buduje řešitelné strategie založené na použití	• aritmetické operace, modelování situací a procesů	OSV Řešení

osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	simplifikace, zobecnění • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	při součtových trojúhelnících, práce se stovkovou tabulí • písemné algoritmy početních operací	problémů, rozhodovací dovednosti
• modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	• řeší jednoduché úlohy se zlomky, desetinnými čísly	• zápis zlomku; desetinný zlomek	
• porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	• sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem • počítá slovní příklady s použitím zlomků • převede jednoduché zlomky na desetinná čísla	• jednoduché numerické příklady se zlomky	OSV Rozvoj schopností poznávání
• přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	• seznamuje se s pojmem desetinné číslo • porovnává desetinná čísla • řeší jednoduché úlohy s desetinnými čísly • sčítá a odčítá desetinná čísla	• zápis, porovnávání desetinných čísel • sčítání a odčítání desetinných čísel • sčítání desetinných čísel s různým počtem desetinných míst • odčítání desetinných čísel s různým počtem desetinných míst	
• porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	• přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose	• přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
• vyhledává, sbírá a třídí data	• čte, doplňuje a sestavuje tabulky různých závislostí • čte, doplňuje a sestavuje sloupcové a kruhové diagramy • používá jednoduché převody jednotek času při práci s daty (jízdní řád) • zakresluje jednoduché grafy závislostí v soustavě souřadnic	• diagramy, tabulky	MeV Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality Práce v realizačním týmu
• čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• používá a čte tabulky a grafy k modelování a řešení různých situací • sestavuje jednoduché tabulky	• tabulky, diagramy, souřadnice	OSV Řešení problémů rozh. dov.
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
• narýsuje a znázorní	• využívá základní pojmy a	• rovinné útvary, tělesa	OSV

základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	značky užívané v rovinné geometrii • rozšiřuje zkušenosti s dalšími rovinnými útvary		Rozvoj schopností poznávání
• sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	• sčítá a odčítá graficky úsečku • počítá obvod útvarů pomocí sčítání	• úsečka, lomená čára	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• objasňuje postup řešení • aktivně pracuje s chybou • ovládá některé řešitelské strategie	• slovní úlohy • prostorová představivost • římské číslice	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika OSV Kreativita

Matematika			**6. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
• načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	• určí počet os souměrnosti rovinného obrazce • určí roviny souměrnosti • zvládne základní konstrukce- osa souměrnosti a geometrický útvar v osové souměrnosti	• shodné útvary, osová souměrnost • geometrické útvary osově souměrné • útvary v osové souměrnosti	OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita
• charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	• osvojí si pojmy polopřímka, polorovina, úhel, osa úhlu, velikost úhlu • zná pojmy pravý, přímý, ostrý a tupý úhel • rozlišuje pojmy vedlejší, vrcholový, souhlasný a střídavý úhel a užívá vzájemné vztahy mezi nimi	• polopřímka, polorovina, základní poznatky o úhlu • přenášení úhlů, porovnávání úhlů, shodné úhly • pravý úhel, přímý úhel, ostrý a tupý úhel, • osa úhlu • úhly vedlejší a vrcholové, souhlasné úhly a střídavé úhly	
• určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	• určí velikost úhlu měřením • osvojí si vztah stupeň a minuta a užívá ho při početních operacích s	• velikost úhlu, sčítání a odčítání úhlů a jejich velikostí	

	velikostmi úhlů • umí graficky sčítat a odčítat úhly		
• charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	• rozlišuje trojúhelníky podle velikosti vnitřních úhlů • zvládne konstrukce výšek, těžnic a středních příček trojúhelníku • zvládne konstrukci kružnice trojúhelníku opsané a vepsané	• základní poznatky o trojúhelníku, trojúhelníková nerovnost, ostroúhlý	
• načrtne a sestrojí rovinné útvary	• ovládá konstrukční dovednosti při jednoduchých konstrukcích trojúhelníku • zvládne konstrukce výšek, těžnic a středních příček trojúhelníku • zvládne konstrukci kružnice trojúhelníku opsané a vepsané	• pravoúhlý a tupoúhlý trojúhelník • součet velikostí vnitřních úhlů trojúhelníku • konstrukce trojúhelníků • vnější úhly trojúhelníku, střední příčky trojúhelníku • těžnice trojúhelníku, výšky trojúhelníku • kružnice opsaná trojúhelníku, kružnice vepsaná trojúhelníku	OSV Rozvoj schopností poznávání
• určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• ovládá základní pojmy o krychli a kvádru • osvojí si pojmy stěnová a tělesová úhlopříčka	• základní vlastnosti krychle a kvádru	
• odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	• vypočítá povrch a objem krychle a kvádru	• objem tělesa, objemové jednotky, objem kvádru a krychle, povrch kvádru, povrch krychle	
• načrtne a sestrojí sítě základních těles	• načrtne a sestrojí sítě krychle a kvádru	• zobrazení krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání	
• načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	• načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru v rovině	• zobrazení krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
• provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	• provádí základní početní operace s desetinnými čísly • upevní si písemné algoritmy • dodržuje pravidla pro pořadí početních operací • užívá algoritmy při převádění jednotek • zdokonalí početní techniku	• sčítání a odčítání • porovnávání desetinných čísel desetinných čísel • násobení a dělení desetinných čísel 10,100,1000 • násobení desetinných čísel • dělení desetinných čísel	OSV Rozvoj schopností poznávání
• zaokrouhluje a	• účelně a efektivně využívá	• zaokrouhlování desetinných	

provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	kalkulátor • zaokrouhlí desetinné číslo na daný řád • využívá pro kontrolu výsledku odhad • vyhledá a vyhodnotí data v tabulce	čísel s danou přesností	
• užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	• užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část celku	• pojem desetinného čísla	OSV Seberegulace a sebeorganizace
• modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	• rozlišuje pojmy násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené • aktivně využívá znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50, 100 • najde nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou přirozených čísel • řeší slovní úlohy s využitím dělitelnosti • vytvoří slovní úlohu s využitím dělitelnosti	• násobek a dělitel, čísla sudá a lichá • prvočísla a čísla složená • znaky dělitelnosti • největší společný dělitel • čísla soudělná a nesoudělná • nejmenší společný násobek	OSV Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Matematika			**7. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
• charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	• třídí trojúhelníky podle délky stran a velikosti vnitřních úhlů a popíše jejich základní vlastnosti	• dělení trojúhelníků podle velikosti stran a úhlů	
• načrtne a sestrojí rovinné útvary	• zvládne základní konstrukce trojúhelníků	• základní konstrukce trojúhelníka	
• užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	• zvládne základní konstrukce • vnímá další rozšíření intuitivních znalostí o shodnosti	• shodnost trojúhelníků přemístěním, věta sss o shodnosti trojúhelníků, věta sus o shodnosti trojúhelníků, věta usu o shodnosti trojúhelníků, věta Ssu o shodnosti trojúhelníků	

• načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	• zvládne základní konstrukce • vnímá další rozšíření intuitivních znalostí o shodnosti	• středová souměrnost, útvary ve středové souměrnosti, shodné útvary, shodnost	
• charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	• upevní si znalosti o čtverci a obdélníku • osvojí si pojmy kosočtverec, kosodélník, rovnoběžník, lichoběžník a jejich vlastnosti	• čtverec a obdélník, kosočtverec a kosodélník, rovnoběžník,	
• odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	• umí vypočítat obsah a obvod základních rovinných útvarů	• obsah trojúhelníku, lichoběžníku, obecný čtyřúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelníky	
• načrtne a sestrojí rovinné útvary	• zvládne základní konstrukce čtyřúhelníků	• konstrukční úlohy-čtverec a obdélník, kosočtverec a kosodélník, rovnoběžník	
• určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• třídí tělesa podle délky stran a popíše jejich základní vlastnosti	• krychle, kvádr, kolmé hranoly – základní informace	
• odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	• odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	• povrch a objem hranolů	
• načrtne a sestrojí sítě základních těles	• načrtne a sestrojí sítě základních těles	• sítě těles	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
• provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	• ovládá pojem zlomku a názvosloví • provádí základní úpravy zlomků • provádí základní početní operace se zlomky • správně užívá algoritmů při sčítání a odčítání zlomků	• pojem zlomku, rozšiřování a krácení zlomků, základní tvar zlomku, zjednodušení složeného zlomku • čísla přirozená a zlomky, převrácené číslo • společný jmenovatel zlomků, čísla smíšená a zlomky,	OSV Seberegulace a sebeorganizace

	• dodržuje pravidla pro pořadí početních operací • zvládne řešení slovních úloh se zlomky	rovnost zlomků, porovnávání zlomků, uspořádání zlomků, operace se zlomky • slovní úlohy	
• užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	• užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část celku	• pojem zlomku, znázornění zlomků na číselné ose	OSV Rozvoj schopností poznávání
• provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	• pochopí rozšíření číselného oboru přirozených čísel na obor celých čísel • zvládne užití číselné osy pro porovnávání celých čísel • určí absolutní hodnotu celého čísla a využívá její geometrickou interpretaci • využívá pro kontrolu výsledku odhad • účelně a efektivně využívá kalkulátor • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace s využitím početních operací s celými čísly • vyhodnocuje a zpracovává data z tabulky nebo grafu	• čísla kladná a záporná, číselná osa, porovnávání celých čísel, čísla navzájem opačná, absolutní hodnota, sčítání a odčítání celých čísel, násobení a dělení celých čísel	OSV Kooperace a kompetice
• provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	• osvojí si pojem racionálního čísla • vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné • zvládne početní operace s racionálními čísly • navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část celku • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace s využitím početních operací s racionálními čísly	• záporná desetinná čísla, pojem racionálního čísla, sčítání a odčítání racionálních čísel, násobení a dělení racionálních čísel	OSV Seberegulace a sebeorganizace
• užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu	• rozumí pojmu poměr čísel a využívá poměr v reálných situacích	• pojem poměru	

celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	• stanoví poměr ze zadaných údajů		
• řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	• využívá měřítko mapy, plánu k výpočtům • umí odvodit měřítko mapy, plánu ze zadaných údajů • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem • navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část celku	• pravoúhlá soustava souřadnic, měřítko mapy	OSV Rozvoj schopností poznávání
• určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	• používá při řešení úloh úměru a trojčlenku	• přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, trojčlenka	
• užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	• užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část celku (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	• procenta	OSV Rozvoj schopností poznávání
• řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	• ovládá pojmy procentová část, základ, počet procent • umí řešit základní příklady na určení procentové části, počtu procent a základu	• výpočet základu, výpočet počtu procent, výpočty pomocí vzorců • sloupcový a kruhový diagram • úrok, jednoduché úrokování, promile, řešení aplikačních úloh	OSV Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Matematika			**8. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
• zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny; provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	• matematizuje jednoduché reální situace s využitím proměnných • vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných • využívá při úpravě výrazů sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů • provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním • řeší slovní úlohy pomocí proměnných • tvoří smysluplné slovní úlohy, které lze řešit užitím proměnných	**MNOHOČLENY** • číselné výrazy • výrazy s proměnnými • mnohočleny, sčítání a odčítání mnohočlenů, násobení mnohočlenů, dělení mnohočlenů jednočlenem	OSV Rozvoj schopností poznávání
• formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	• používá ekvivalentní úpravy při řešení rovnic • sestaví podle slovní úlohy rovnici jako rovnost dvou výrazů • provádí zkoušku rovnice • ověří správnost řešení slovní úlohy • přiřadí k rovnici odpovídající slovní úlohu	**ROVNICE** • pojem rovnosti a pojem rovnice, ekvivalentní • úpravy rovnic, slovní úlohy, lineární nerovnice s jednou neznámou	OSV Kooperace a kompetice
• provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• pracuje s mocninami s přirozeným mocnitelem • ovládá operace s mocninami • umocňuje a odmocňuje • ovládá nové pojmy a symboly užívané při umocňování a odmocňování • užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 (i ke stanovení odpovídajících druhých mocnin) • sestaví číselný výraz podle slovního zadání • zná Pythagorovu větu a dokáže ji aplikovat při řešení úloh z praxe	**DRUHÁ MOCNINA A ODMOCNINA** • druhá mocnina • určení druhé mocniny pomocí kalkulačky • druhá odmocnina, určování druhé odmocniny pomocí kalkulačky • výrazy s druhou mocninou a odmocninou • Pythagorova věta a její užití • mocniny s přirozeným exponentem • operace s mocninami	OSV Seberegulace a sebeorganizace

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
• zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh • načrtne a sestrojí rovinné útvary	• zná základní množinové pojmy a symboly • zná pojem kruhu a kružnice • vypočítá délku kružnice a obvod kruhu • zná význam Ludolfova čísla • ovládá pojmy tečna, bod dotyku	**KRUH A KRUŽNICE** • množiny a podmnožiny • průnik a sjednocení množin • kruh a kružnice • vzájemná poloha kružnice a přímky, vzájemná poloha dvou kružnic • Thaletova věta • délka kružnice, obsah kruhu	OSV Kreativita Rozvoj schopností poznávání
• užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí os. a středově souměrný útvar	• chápe pojem množiny bodů dané vlastnosti • využívá Thaletovu větu při konstrukcích • používá množiny bodů dané vlastnosti v základních konstrukčních úlohách	**KONSTRUKČNÍ ÚLOHY** • množiny bodů dané vlastnosti • konstrukce tečny ke kružnici • základní konstrukční úlohy s využitím Thaletovy kružnice	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace
• určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí sítě základních těles	• aplikuje vzorce pro výpočet povrchu a objemu těles	**VÁLEC** • válec, síť válce, objem válce, povrch válce, zobrazení válce na dvě kolmé průmětny	OSV Kreativita Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
• vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	• využívá tabulky a diagramy při zpracování statistických dat	**STATISTIKA** • aritmetický průměr • diagramy	OSV Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace VEGS Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• samostatně řeší praktické úlohy • hledá různá řešení předložených situací • aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí • využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	• logické úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost	OSV Kreativita Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice

Matematika			**9. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
• zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	• zvládne základní operace s lomenými výrazy • umocňuje výrazy • vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných	**OPERACE S ALGEBRAICKÝMI VÝRAZY** LOMENÉ VÝRAZY • pojem lomeného výrazu • sčítání a odčítání lomených výrazů • násobení a dělení lomených výrazů • umocňování lomených výrazů	OSV Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace
• formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• vyřeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • zvládne řešení lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli • rozhodne, zda rovnice má řešení a ověří, zda řešení patří do zadaného číselného oboru	**SOUSTAVA LINEÁRNÍCH ROVNIC** LINEÁRNÍ ROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI • pojem rovnice • rovnice s neznámou ve jmenovateli • slovní úlohy o společné práci • nerovnice	OSV Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace
GEOMETRIE V RONINĚ A PROSTORU			
• načrtne a sestrojí rovinné útvary • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvar • určuje a charakterizuje základní prostorové	• zná pojem podobnost a chápe jeho význam v běžném životě a v matematice • rozumí pojmu koeficient podobnosti • využívá věty o podobnosti trojúhelníků při řešení úloh • zvládne základní výpočty pro objem a povrch jehlanu, kužele a koule	**PODOBNOST A UŽITÍ V PRAXI** • podobnost geometrických útvarů, podobnost trojúhelníků **ROVINNÉ OBRAZCE, TĚLESA** • obvod a obsah rovinných obrazců • obrazce a tělesa ve slovních úlohách • objem a povrch hranolu a válce • jehlan a jeho síť • objem a povrch jehlanu • kužel a jeho síť • objem a povrch kužele • objem a povrch koule	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita

útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • načrtne a sestrojí sítě základních těles • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku			
• načrtne a sestrojí rovinné útvary • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	• ovládá základní konstrukční úlohy	**KONSTRUKCE TROJÚHELNÍKU, ČTYŘÚHELNÍKU A JEJICH VLASTNOSTI** • množiny bodů dané vlastnosti • základní konstrukční úlohy • konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace sebeorganizace
• určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí sítě základních těles	• zvládne základní výpočty pro objem a povrch jehlanu, kužele a koule	**JEHLAN A KUŽEL** • základní výpočty pro objem a povrch jehlanu, kužele a koule	OSV Kreativita Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace VEGS Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
• vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	• ovládá pojem funkce a pojem monotónnost funkce • ovládá definici lineární	**FUNKCE A JEJICH UŽITÍ** • pojem funkce	OSV Kreativita

• porovnává soubory dat • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	funkce a umí sestrojit její graf • užívá lineární funkci při řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • chápe rozdíl mezi přímou a nepřímou úměrností a ovládá jejich grafy	• funkce rostoucí, klesající, konstantní • lineární funkce, graf lineární funkce • přímá úměrnost, nepřímá úměrnost	Rozvoj schopností poznávání
• vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	• chápe základní statistické pojmy • umí využívat tabulky a diagramy při zpracování statistických dat	**ZÁKLADY STATISTIKY** • statistické šetření • četnost, aritmetický průměr, modus, medián, diagramy	OSV Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace VMEGS Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané
• vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	• zvládne základní pojmy z oblasti finančnictví • ovládá jednoduché a složené úrokování • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje • rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje • zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti • objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti • dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	**ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY** • peníze a inflace • jednoduché úrokování, určování počtu dní úrokovací doby, složené úrokování, mince, bankovky a platební karty • hospodaření-rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	OSV Kreativita Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a	• samostatně řeší praktické úlohy • hledá různá řešení	• logické úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce	OSV Kreativita

problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	předložených situací • aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí • využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	• prostorová představivost	Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice

Informatika

Vzdělávací oblast Informatika, předmět Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Informatika

Předmět Informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Informatika umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti, získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti i v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Předmět Informatika bude vyučován ve 4. – 9. ročníku s časovou dotací 4. a 5. ročník 1 hodina týdně, 6. ročník 2 hodiny týdně, 7. – 9. ročník 1 hodina týdně.

V předmětu Informatika jsou integrována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova:

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)
- Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality)
- Komunikace (dialog; vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů), komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.), efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci)

- Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, pomáhající a prosociální chování), dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě)
- Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět, život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)

Multikulturní výchova
- Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost
- Multikulturalita – současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti

Mediální výchova
- Stavba mediálních sdělení (principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení (výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
- Fungování a vliv médií ve společnosti (organizace a postavení médií ve společnosti, faktory ovlivňující média; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě, vliv médií na kulturu, role médií v politických změnách)
- Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně)
- Práce v realizačním týmu (redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- vedeme žáky k využití aplikačního i výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti učební činnosti a organizaci práce (samostatná práce, praktické činnosti, skupinová práce, projekty)
- vhodně zadávanými úkoly vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití ICT v praktickém životě (samostatná práce, práce s informacemi, úlohy z praxe)
- učíme žáky schopnosti algoritmizace (postupů, jejichž prostřednictvím lze řešit konkrétní problém), dovednosti rozdělit si řešení na dílčí kroky (skupinová práce, projekty)

Kompetence k řešení problémů
- při řešení úkolů a projektů vedeme žáky k tomu, aby dokázali správně zvolit nejvhodnější a nejefektivnější řešení z mnoha možných

- vedeme žáky k tomu, aby byli schopni formulovat svůj požadavek (diskuze, vyhledávání informací)
- vedeme žáky k využití zpětné vazby, k ověření, zda navrhované řešení splňuje podmínky zadání (skupinová práce, obhajoba zvoleného řešení)
- vedeme žáky k porovnávání informací a poznatků z různých informačních zdrojů a tím k získání větší věrohodnosti vyhledaných informací

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky k využívání prostředků elektronické komunikace (e-mail, on-line komunikace, diskusní skupiny, konference)
- při zadávání úkolů vedeme žáky ke vzájemné komunikaci jako prostředku k zefektivnění řešení problému (spolupráce ve skupině, rozdělování úkolů)
- vedeme žáky k využívání softwarových a hardwarových prostředků pro prezentaci výsledků své práce
- učíme žáky dodržovat při komunikaci vžité konvence a pravidla (zásady diskuse, etiketa apod.)
- vedeme žáky ke zdůvodňování navrhovaných řešení (obhajoba postupu)

Kompetence sociální a personální
- zadáváme úkoly a projekty, které vyžadují spolupráci, práci v týmu; při plnění těchto úkolů učit žáky rozdělit a naplánovat si práci (práce v týmu, skupinová práce, projekty)
- zapojujeme žáky do hodnocení úkolů ať už svých nebo spolužáků (sebehodnocení)

Kompetence občanské
- vedeme žáky k respektování práv k duševnímu vlastnictví (nelegální software, porušování autorských práv) - učíme žáky respektovat soukromí ostatních (čtení cizí pošty, prohlížení dokumentů jiných žáků apod.)
- seznamujeme žáky se zásadami zabezpečení (přihlašovací jména a hesla, osobní účty, zabezpečení PC firewallem, chat, zveřejňování osobních údajů)
- vedeme žáky k toleranci, respektování názorů a postojů ostatních

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k dodržování pracovního řádu učebny výpočetní techniky a základních bezpečnostních a hygienických pravidel
- učíme žáky organizovat si práci (plánování a organizace práce)

Kompetence digitální
- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost, či řešený problém použít
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování a sdílení dat, informací a digitálních obsahů tak, aby k tomu volili postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se pomocí digitálních prostředků
- vedeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

- vedeme žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, učíme je kriticky hodnotit přínosy a reflektovat rizika jejich využívání
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na žákovo tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

Informatika			**4. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
• najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	• pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci	• digitální zařízení • zapnutí/vypnutí aplikace • ovládání myši • kreslení čar, vybarvování • používání ovladačů • ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) • kreslení bitmapových obrázků • psaní slov na klávesnici • editace textu ukládání práce do souboru • otevíraní souborů • přehrávání zvuku • využití digitálních technologií v různých oborech • práce se soubory	OSV Řešení problémů a rozhod. dovedn.
• dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	• dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc vyučujícího	• digitální zařízení • zapnutí/vypnutí zařízení • otevíraní souborů • ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele • technické problémy a přístup k jejich řešení	MuV Lidské vztahy
• propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	• propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace pomocí programů	• propojení technologií, internet • sdílení dat, cloud	MeV Fungování a vliv médií ve společn.

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
• popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	• sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text • zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	• piktogramy, emodži • kód • přenos na dálku, šifra • pixel, rastr, rozlišení • tvary, skládání obrazce	OSV Řešení problémů a rozhodov. dovednosti OSV Kreativita
• vyčte informace z daného modelu	• vyčte informace z daného modelu	• piktogramy, emodži • přenos na dálku, šifra • pixel, rastr, rozlišení	

Informatika			**5. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
• pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	• pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	• doplňovaní tabulky a datových řad • kritéria kontroly dat • řazení dat v tabulce • vizualizace dat v grafu	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	• nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí	• systém, struktura, prvky, vztahy	
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
• uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat	• pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků	• data, druhy dat	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika
• popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	• pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev	• graf, hledání cesty	
• vyčte informace	• pomocí obrázkových modelů	• schémata, obrázkové modely	

z daného modelu	řeší zadané problémy	• model	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
• sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	• **v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy**	• příkazy a jejich spojování • vlastní bloky a jejich vytváření • ladění, hledání chyb	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	• v programu najde a opraví chyby • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém	• ke stejnému cíli vedou různé algoritmy • pohyb a razítkování	
• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	• rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj	• ke stejnému cíli vedou různé algoritmy	
• ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	• upraví program pro obdobný problém • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit	• vlastní bloky a jejich vytváření • kombinace procedur • čtení programů • programovací projekt	

Informatika			**6. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
• navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	• rozpozná zakódované informace kolem sebe • zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí	• přenos informací, standardizované kódy • znakové sady • přenos dat, symetrická šifra • identifikace barev, barevný model • vektorová grafika • zjednodušení zápisu, kontrolní součet	

	základní geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódovaní využívá i binární čísla	• binární kód, logické A a NEBO	
• získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	• najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce	• data v grafu a tabulce • evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce • kontrola hodnot v tabulce	MeV Fungování a vliv médií
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
• sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	• doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů	• filtrování, řazení a třídění dat • porovnání dat v tabulce a grafu • řešení problémů s daty	
• vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	• popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují • pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnost a s tím související práva	• školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
• ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	• nainstaluje a odinstaluje aplikaci • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • ovládá základy textového editoru (např. Word, Google dokumenty aj.) • základy tabulkového editoru (Excel, google tabulky aj.) • ovládá základy prezentačních manažerů	• datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • správa souborů struktura složek • instalace aplikací • textové editory • prezentační manažery • tabulkové editory	
• vybírá	• vytvoří jednoduchý model	• domácí a školní počítačová	

nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	domácí sítě, popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě	síť • fungování a služby internetu • princip e-mailu	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	• zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	• postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení/dialogová okna)	
• dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	• porovná různé metody zabezpečení účtů	• přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika

Informatika			**7. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
• po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup, určí problém, který je daným algoritmem řešen	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná	• opakování • vytvoření programu	
• vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní, upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	• ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	• opakování • opakování s podmínkou	
• v blokově orientovaném	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví	• vytvoření programu • opakování	OSV

programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování		Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	• ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	• opakování • události, vstupy • objekty a komunikace mezi nimi	
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
• vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní • zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	• vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	• standardizovaná schémata a modely • ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu • modely, paralelní činnost • standardizované schémata a grafy	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
• po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná	• popis, vysvětlení postupu • řešení problému • rozhodování	
• vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	• po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu vysvětlí, co vykoná	• rozhodování	
• v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	• používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu	• větvení programu • grafický výstup, souřadnice • podprogramy s parametry • proměnné	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika
• ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	• diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	• kontrola postupu, případná oprava chyby	OSV Řešení problémů a rozhod. dovednosti.
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
• vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu	• při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)	• použití vzorců u různých typů dat • funkce s číselnými vstupy • funkce s textovými vstupy • vkládání záznamu do databázové tabulky	

sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	• řeší problémy výpočtem s daty • připíše do tabulky dat nový záznam		
• nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku, využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	• seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	• řazení dat v tabulce • filtrování dat v tabulce • zpracování výstupů z velkých souborů dat	

Informatika			**9. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
• rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	• řeší problémy sestavené algoritmem • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému	• programovací projekt a plán jeho realizace • psaní problému	
• vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	• ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému	• testování, odstranění chyb • řešení problému • rozhodování	
• v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	• vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	• vytváření proměnné, seznamy, hodnoty prvků seznamu • výrazy s proměnou • programovací projekt a plán jeho realizace	OSV Komunikace
• ověří správnost	• ověří správnost programu,	• testování, odstranění chyb	

postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	najde a opraví v něm chyby • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	• řešení problému • rozhodování • kontrola postupu, případná oprava chyby	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
• popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	• pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní	• hardware a software • složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • operační systémy: funkce, typy, typické využití • fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)	VEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět
• ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	• na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • na schématickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti	• komprese a formáty souborů • zabezpečení počítače a dat	
• vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	• vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • vysvětlí charakteristiku počítačové sítě	• sítě • typy, služby a význam počítačových sítí • fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • struktura a principy internetu, datacentra, cloud • Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování)	MeV Fungování a vliv médií ve společnosti VEGS Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá MuV Multikultural. MeV Práce v týmu
• poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	• poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	• fungování počítače	
• dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečení	• vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	• digitální identita • digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost	MeV Stavba mediálních sdělení Tvorba mediálních sdělení

		(nesmazatelnost) dat • fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	MuV Multikultur.

Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, předmět Člověk a jeho svět (Prvouka)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Člověk a jeho svět

Člověk a svět se na naší škole vyučuje v 1. – 3. ročníku jako samostatný předmět. Časová dotace jsou 2 hodiny týdně v každém ročníku.

Výuka je realizována v kmenové třídě (formou skupinové a frontální práce), v terénu okolí školy. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především pozorováním názorných pomůcek, přírody a činností lidí, hrají určené role, řeší modelové situace.

Svým obsahem i výchovným zaměřením otevírá předmět cestu k utváření základních, životních a hodnotových postojů žáka.

Vyučování je zaměřeno na osvojení schopností:

- vnímavě sledovat život kolem sebe a orientovat se v něm
- chápat ho jako určité uspořádání reálných skutečností
- vyjadřovat vlastní názory a respektovat názory druhých
- získat základní vědomosti o sobě, jiných lidech, rodině a životě ve společnosti, o nejbližším okolí, o škole, živočišné a rostlinné říši, o činnostech a výtvorech lidí, ochraně životního prostředí, péče o zdraví
- učit se dodržovat pravidla silničního provozu a ověřovat své znalosti v běžném životě
- získat dovednosti správně reagovat v krizových situacích, poznávání a upevňování preventivního chování a rozhodování v různých situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti, včetně chování při mimořádných událostech
- základní orientace v problematice peněz a cen

V předmětu Člověk a jeho svět jsou integrována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)
- Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí)
- Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
- Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému)
- Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě)
- Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, vztahy a naše skupina/třída
- Komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, komunikace v různých situacích, otevřená a pozitivní komunikace)
- Kooperace a kompetice (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.), jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd., dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne)

Výchova demokratického občana
- Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole)
- Občan, občanská společnost a stát (práva a povinnosti lidí, přijímat odpovědnost za své postoje a činy)

Multikulturní výchova
- Kulturní diference (člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik-zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)
- Lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, uplatňování principu slušného chování; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost)
- Multikulturalita (multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- Princip sociálního smíru a solidarity (odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti, otázka lidských práv, základní dokumenty)

Enviromentální výchova
- Ekosystémy (les v našem prostředí, významy lesa; pole jejich okolí; vodní zdroje a jejich důležitost pro krajinnou ekologii; lidské sídlo – město – vesnice)
- Základní podmínky života (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty; ovzduší-význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší; půda-zdroj výživy, ohrožení půdy, získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí, vlivy na prostředí, druhy dopravy, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody a kulturních)
- Vztah člověka k prostředí (naše obec, náš životní styl-spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a propojení do širších významových celků a souvislostí
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení výsledků svého učení a diskusi o nich
- umožňujeme žákům samostatně pozorovat a experimentovat

Kompetence k řešení problémů
- učíme žáky využívat získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- vedeme žáky k uvážlivému rozhodování a praktickému ověřování správnosti řešení problémů

Kompetence komunikativní
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu a výstižně a kultivovaně se vyjadřovat ústně i písemně
- vedeme žáky k naslouchání promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- účinně žáky zapojujeme do diskuse a učíme je vhodně obhajovat své názory
- umožňujeme žákům využívat informačních a komunikačních prostředků (časopisy, TV, média, knihy)

Kompetence sociální a personální
- umožňujeme žákům účinnou spolupráci ve skupině a podílení se na vytváření příjemné atmosféry v týmu
- vedeme žáky k upevňování si mezilidských vztahů na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi a úcty k lidským hodnotám
- podporujeme jejich sebedůvěru, vedeme žáky k ovládání a řízení svého jednání a chování → sebeúcta

Kompetence občanské
- vedeme žáky k respektování názorů druhých lidí a vhodné argumentaci
- vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- vedeme žáky k ochraně zdraví, ekologie, tradic, kulturního a historického dědictví
- motivujeme žáky k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, odmítání bezpráví

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k dodržování hygieny práce a pravidel bezpečnosti
- učíme žáky bezpečně používat materiály
- umožňujeme žákům být flexibilní

Kompetence digitální
- vedeme žáky k využití digitálních technologií k získávání nových informací
- učíme žáky používat digitální techniku k názornějším příkladům ve výuce
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací

- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

ČaS			**1. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	• rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • dodržuje zásady bezpečného chování při cestě do školy • orientuje se v okolí svého bydliště	• pravidla chování • orientace v okolí	OSV Občanská společnost a škola
LIDÉ KOLEM NÁS			
• rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	• rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině • zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi • toleruje odlišnosti žáků i jiných lidí (jiné národnosti, hendikepovaní) • umí vyjmenovat některá povolání • odvodí význam a potřebu různých povolání • rozliší práci v minulosti a současnosti	• rodina (vztahy v rodině, role rodinných příslušníků) • členové rodiny podle věku • vývojové etapy člověka • odlišnosti lidí • povolání dospělých	OSV Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí
LIDÉ A ČAS			
• využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• osvojí si názvy dnů v týdnu ve správném pořadí • orientuje se v čase, chápe časové vztahy a souvislosti (týden, den, hodina, minuta) • umí přečíst a zaznamenat časový údaj na ciferníku a digitální tvar celých a půl hodin • vytváří si konkrétní představy o čase a časových úsecích • přiřadí činnosti ke správné denní době, chápe význam denního režimu	• rok, měsíce v roce • významné události a svátky (Vánoce, Velikonoce) • dny v týdnu, pracovní den a den pracovního klidu, včera – dnes – zítra • kalendář – svátek a narozeniny • měření času • den – hodina – minuta • denní režim	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

	• uplatňuje své poznatky o zvycích a tradicích		
ROZMANITOST PŘÍRODY			
• pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• pozoruje, popíše a porovnává viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, rozlišuje počasí v ročních obdobích • dokáže vysvětlit přezimování živočichů	• roční období • živočichové a rostliny v ročních obdobích	EV Ekosystémy Základní podmínky života
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
• uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	• uplatňuje základní hygienické a zdravotně preventivní návyky • vhodným chováním projevuje kladný vztah ke zdraví • poznává zásady zdravého životního stylu • rozlišuje a pojmenuje části lidského těla a životně důležité orgány	• lidské tělo • orgány a jejich funkce • smysly • nemoc a úraz • hygienické návyky • spánek, pohyb, strava, pitný režim • životospráva	MuV Kulturní diference OSV Psychohygiena
• rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• dokáže najít nebezpečná místa • zná čísla na přivolání pomoci v případě ohrožení (112, 150, 155, 158)	• dětské hřiště, sportovní hřiště • pravidla bezpečného chování při setkání s neznámými lidmi • důležitá telefonní čísla • modelové situace	EV Vztah člověka k prostředí

ČaS			**2. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	• seznámí se s prostředím školy, místnostmi ve škole, činnostmi ve škole	• domov, prostředí domova, orientace v místě bydliště • prostředí školy, bezpečná cesta do školy • dopravní značky • dopravní prostředky	OSV Rozvoj schopností poznávání

• začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	• rozlišuje město, vesnice • seznámí se s částmi ČR, hlavním městem • začíná se orientovat na mapě ČR	• adresa • město, vesnice	VDO Občan, občanská společnost a stát
LIDÉ KOLEM NÁS			
• rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	• pojmenuje hlavní členy rodiny i členy širší rodiny • zná vazby mezi členy rodiny • rozlišuje role členů rodiny • vnímá správné postavení jedince v rodině • vysvětlí pomoc hendikepovaným lidem	• členové rodiny, rodinné tradice • zájmy, povinnosti • vlastnosti lidí • pravidla slušného chování • pravidla třídy	OSV Poznávání lidí MuV Etnický původ
• odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	• umí vyjmenovat některá povolání • porovnávají povolání minulosti a současnosti • odvodí rozdíl mezi povoláním a zájmy	• povolání dospělých • výroba některých výrobků • recyklace	
LIDÉ A ČAS			
• využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• seznámí se s pojmy kalendářní a školní rok • seznámí se s tradicemi, zvyky v obci, ve sváteční dny (Vánoce, Velikonoce) • zná názvy měsíců, správně zařadí měsíce podle období • rozeznává části dne • pozná hodiny (čtvrtě, půl, celá)	• kalendář • roční období • hodiny • části dne	OSV Rozvoj schopností poznávání
• pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	• zná název obce, svou adresu • vyjmenuje rozdíly mezi městem a vesnicí • orientuje se v částech obce • zná významné budovy v obci • umí vyjmenovat některé zvyky a tradice v obci	• vesnice, město • části obce • zvyky a tradice v obci	
• uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech	• zná svůj denní režim • rozeznává různé profese dospělých	• zájmy, koníčky • lidé a společnost	VDO Občan, občanská

člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	• zná svá práva a povinnosti doma, ve škole • uvědomuje si povinnosti dospělých • zná některé druhy nářadí a přístrojů v domácnosti, dílně, na zahradě • rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost		společnost a stát OSV Kooperace a kompetice
ROZMANITOST PŘÍRODY			
• pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• rozezná roční období, přiřadí pojmy k jednotlivým obdobím • rozlišuje počasí v ročních obdobích • dokáže vysvětlit přezimování živočichů	• roční období • změny v přírodě během roku	
• roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	• rozliší strom, keř • pozná základní druhy jehličnatých, listnatých a ovocných stromů a keřů • rozezná některé druhy ovoce, lesní plody • rozlišuje houby jedlé a jedovaté • zná některé druhy zeleniny • rozeznává různá přírodní společenstva – les, řeka, louka, pole • rozlišuje mezi přírodninou, surovinou a výrobkem • zná pojem recyklace, umí popsat, jak třídit odpady • zná některé jarní květiny • rozezná běžná hospodářská zvířata, jejich využití • rozlišuje savce, ptáky, ryby	• listnaté, jehličnaté a ovocné stromy a keře • ovoce, zeleniny • les houby, plody • přírodní společenstva • surovina, přírodnina • výrobky a jejich využití • třídění odpadů • jarní květiny • hospodářská zvířata • živočichové v naší přírodě	EV Ekosystémy Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
• uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke	• umí pojmenovat části lidského těla • zná lidské smysly a jejich používání • zná rozdíl mezi nemocí a úrazem • seznámí se s výživovou pyramidou • zná zásady správné výživy	• člověk – části těla • smysly a smyslová ústrojí • zdravá výživa • jídelníček	OSV Sebepoznání a sebepojetí MuV Multikulturalita

zdraví			
• rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• zná zásady bezpečného sportování • rozumí pojmu soutěžení fair play • chová se bezpečně při cestě do školy • učí se pravidla silničního provozu • uvědomuje si nebezpečí, která mohou nastat • rozeznává dopravní prostředky a zná zásady správného chování v MHD	• bezpečnost při cestování, sportování, běžných činnostech • pravidla silničního provozu • dopravní značky a prostředky	
• chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• zná důležitá telefonní čísla • modeluje situace volání na tísňové linky • rozlišuje, kdy pomoci • dokáže požádat o pomoc	• tísňové linky • chování v různých situacích • pomoc pro sebe i jiné	OSV Komunikace
• reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• ochrana člověka při mimořádných situacích	OSV Seberegulace a sebeorganizace

ČaS			**3. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	• orientuje se v plánku obce (škola, domov) • určí hlavní a vedlejší světové strany • uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	• orientační plánek okolí svého bydliště • orientační plánek okolí školy • hlavní a vedlejší světové strany • turistické značky • dopravní značky, světelné a zvukové signály, dopravní zařízení	
• začlení svou obec (město) do	• vyjmenuje kraje České republiky	• kraje České republiky • město, venkov	OSV Občanská

příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	• zná nejbližší města, krajské a hlavní město • rozliší a popíše rozdíl mezi městem a venkovem	• průmysl, obchod, služby • zdravotnická zařízení • vzdělávací, kulturní a sportovní centra • doprava	společnost a škola Občan, občanská společnost a stát
LIDÉ KOLEM NÁS			
• rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	• rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině • chápe role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi • rozlišuje a toleruje přirozené odlišnosti lidí	• příbuzenské vztahy v rodině • rodokmen • odlišnosti lidí (lidské rasy, národnosti, hendikepovaní) • rodina	OSV Mezilids. vztahy Hodnoty postoje, praktická etika MuV Lidské vztahy
• odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	• vyjmenuje a popíše různá povolání • pochopí význam duševní a fyzické pracovní činnosti	• povolání • duševní a fyzická práce	
LIDÉ A ČAS			
• uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	• seznámí se s minulostí své obce a svých předků • chápe proměny způsobu života v minulosti a současnosti	• domov, obec, předkové, historie • jak žili lidé dříve, proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby	VDO Občanská společnost a škola
ROZMANITOST PŘÍRODY			
• roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	• definuje pojem živá a neživá příroda • rozlišuje přírodniny, suroviny a výrobky • popíše jednotlivé složky neživé přírody	• neživá příroda: vzduch, voda, půda, nerosty a horniny, světlo a teplo • živá příroda: houby, rostliny, živočichové, člověk	EV Základní podmínky života Ekosystémy
• provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí	• zná vlastnosti a skupenství látek • pozná a zařadí jednotlivé látky do skupin podle společných a rozdílných vlastností • popíše změny skupenství u	• vlastnosti látek • skupenství látek • změny látek a jejich skupenství • hmotnost, objem, teplota, délka, čas	EV Vztah člověka k prostředí

jednoduchých nástrojů a přístrojů	vybraných látek • uplatňuje své znalosti z teorie v pokusech • změří základní veličiny jednoduchými přístroji		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
• uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle • projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	• chápe pojem zdravý životní styl, dokáže uvést základní zásady zdravého život. stylu • popíše svůj denní režim • vyjmenuje a popíše jednotlivé části těla člověka a chápe jejich funkci • vyjmenuje a vysvětlí vývojové etapy člověka, vývoj jedince • popíše a uvede příklady rozdílů mezi mužem a ženou	• zdravý životní styl • denní režim • správná výživa a pitný režim • stavba těla, smysly, kostra, orgány • vývoj jedince • pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou	MuV Princip sociálního smíru a solidarity
• rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času • uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a na silnici (chodec, cyklista) tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných • zná vybrané dopravní značky	• vhodná a nevhodná místa pro hru • bezpečné chování v rizikovém prostředí • bezpečné chování v silničním provozu • dopravní značky • předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	
• chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat • zná čísla tísňového volání a dokáže správně zareagovat v krizové situaci	• čísla tísňového volání • správný způsob volání na tísňovou linku	
• reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech • zná a chápe význam služeb odborné pomoci (policie, hasiči, záchranná služba)	• postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) • integrovaný záchranný systém	

Vlastivěda

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět, předmět Vlastivěda

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Vlastivěda

Předmět Vlastivěda vybavuje žáky základními vědomostmi pro další předměty – dějepis a zeměpis. Součástí předmětu je část zabývající se nejobecnějšími pojmy, jejich porozumění a dovednosti je správně používat.

Vzdělávací obsah je rozdělen do několika tematických okruhů. V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti regionu, vlasti, získávají informace o Evropě i jiných světadílech, orientují se v terénu, pracují s mapou. V tematickém okruhu Lidé kolem nás poznávají různé druhy lidské činnosti, jejich souvislost s přírodními podmínkami, poznávají, jak lidské činnosti ovlivňují vzhled okolní krajiny. Poznávají také kulturu různých společností, seznamují se s právy a povinnostmi občanů našeho státu. Poznávají problémy doprovázející soužití lidí, společnost, svět. V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a čase, vytváří si základní představy o historii, kultuře, kulturních památkách, a to i v jiných evropských státech.
Při výběru učiva hrají důležitou roli skutečnosti jako je umístění školy, realita nejbližšího okolí, ale i úroveň a zájem žáků o předmět. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.

Vyučovací předmět Vlastivěda je vyučován s časovou dotací 4. a 5. ročník – 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá především v kmenové třídě, zčásti v odborné učebně Př – Z, která je vybavena nástěnnými tematickými mapami. Obě třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi. Výuka je doplněna o vycházky, exkurze a návštěvy vybraných památek.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)
- Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně, moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne)

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole, v každodenním životě školy, školním parlamentu, spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci)
- Občan, občanská společnost a stát (práva a povinnosti občanů, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, Listina základních práv a svobod, úloha občana v demokratické společnosti)
- Formy participace občanů v politickém životě (parlamentní, krajské a komunální volby; obec jako základní jednotka samosprávy státu)
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie-spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka; význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; zvyky a tradice národů Evropy)
- Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa; státní a evropské symboly; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)
- Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace, instituce Evropské unie a jejich fungování, mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže)

Mediální výchova

- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, symboly a znaky
- vybíráme společně s žáky vhodné metody pro efektivní učení
- vytváříme žákům pracovní návyky potřebné k jednoduché, samostatné i týmové činnosti
- učíme žáky orientovat se ve světě informací s využitím literatury, internetu a dalších médií a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- učíme žáky si ověřit získané informace praktickými činnostmi
- vedeme žáky k hodnocení sebe i skupiny, plánování práce, stanovení cílů a kontrole jejich plnění
- učíme žáky organizovat vlastní učení, posoudit vlastní pokrok

Kompetence k řešení problémů

- vybízíme žáky aktivně řešit zadané úkoly (nalezení vhodných informací, požádání o pomoc, diskutování problému apod.) ve škole i mimo ni
- vedeme žáky k vyslechnutí si názoru druhých, vyjádření vlastního postoje, argumentaci a nabídnutí pomoci druhému
- učíme žáky přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách
- vedeme žáky u uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a k tomu, aby výsledky svých činů dokázali zhodnotit
- učíme žáky prakticky ověřovat správnost řešení problémů

Kompetence komunikativní

- dbáme na zvládání pravidel komunikace mezi žáky a učitelem, žáky navzájem a mezi žáky a dalšími osobami
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- účinně žáky zapojujeme do diskuse
- zajímáme se o to, zda žáci rozumí různým typům textů, záznamům a obrazovým materiálům
- dbáme na používání správné terminologie
- rozšiřujeme žákům slovní zásobu v osvojovaných tématech
- pojmenováváme pozorované skutečnosti, jejich zachycení v projevech, názorech a výtvorech

Kompetence sociální a personální
- učíme žáky účinně a ohleduplně pracovat ve skupině
- učíme žáky spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- respektujeme s žáky názory a zkušenosti druhých

Kompetence občanské
- učíme žáky poznat a chápat rozdíly mezi lidmi
- učíme žáky vážit si vnitřních hodnot druhých lidí
- učíme žáky kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvářených a přijatých pravidel soužití
- dbáme na plnění povinností a společných úkolů, nést důsledky za jejich neplnění
- vedeme žáky k respektování našich tradic, kulturního i historického dědictví
- učíme žáky chápat environmentální problémy a základní ekologické souvislosti
- vedeme žáky k vědomí toho, že mají svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- učíme žáky rozhodovat se zodpovědně podle dané situace
- dbáme na zodpovědné chování žáků v modelových krizových situacích

Kompetence pracovní
- umožňujeme žákům objevovat a poznávat vše, co je zajímá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- učíme žáky zhodnotit svou práci a práci druhých
- učíme žáky využívat správným způsobem pomůcky, vybavení, techniku
- požadujeme dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální
- umožňujeme žákům využívat PC ve výuce, pracovat s výukovými programy
- učíme žáky vyhledávat a získávat informace, vytvářet digitální obsah
- učíme žáky vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací

Vlastivěda			**4. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
• určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	• popíše polohu České republiky v rámci Evropy • na mapě Evropy vyhledá Českou republiku a sousední státy České republiky • pozná vlajku Evropské unie • seznámí se s historickým rozdělením území České republiky na Čechy, Moravu a Slezsko • uvede regionální zvláštnosti kultury regionu, ve kterém	• poloha České republiky v Evropě • sousední státy České republiky • Evropská unie • historická hranice Čech, Moravy a Slezska • tradice v rámci regionu, ve kterém žák bydlí • členění České republiky • poloha rodného kraje vzhledem k ostatním krajům	VEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané

	bydlí (lidové zvyky, svátky, festivaly, kroje, písně) • začlení svou obec (město) do příslušného kraje a vysvětlí polohu svého bydliště v rámci kraje a státu • určí polohu svého kraje vzhledem k ostatním krajům České republiky • určí polohu ostatních krajů vzhledem ke svému kraji • určí polohu krajských měst v rámci krajů	České republiky • poloha krajů a krajských měst	
• určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	• určí světové strany v přírodě • určí světové strany podle mapy s využitím buzoly (příp. kompasu) a seznámí se s principem buzoly a kompasu • orientuje se podle map • ví o existenci GPS navigace, která využívá družicový signál • při výuce mimo budovu školy se řídí zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	• světové strany • buzola, příp. kompas, GPS navigace • orientace v krajině podle přírodních úkazů • určení směru cesty s mapou a buzolou (příp. kompasem) • určení směru cesty podle orientačních bodů v krajině	
• rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	• rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map • učí se pracovat s měřítky map • seznamuje se s vysvětlivkami map • vyhledává jednoduché údaje o sídlištích lidí, přírodních podmínkách, zemědělství, nerostných surovinách a průmyslu České republiky	• mapy obecně zeměpisné a tematické • obsah mapy, informační grafika mapy, vysvětlivky mapy • měřítko mapy, plány	
• vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	• shrne poznatky, které získal o svém kraji (obec, kraj, poloha kraje v rámci České republiky; povrch krajiny v okolí domova; vodstvo; pěstování polních plodin a chov hospodářských zvířat; naleziště nerostných surovin; průmysl, průmyslové podniky a výrobky, které vyrábí; přírodní a kulturní	• práce s obecně zeměpisnou mapou České republiky a s tematickými mapami v učebnici ve skupině • práce s jízdním řádem	VDO Občan, občanská společnost a stát

	zajímavosti kraje) • naučí se orientovat v jízdním řádu		
• rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	• ví, kdy a za jakých okolností vznikla Česká republika • seznamuje se s hlavním městem České republiky jako se sídlem prezidenta, vlády a Parlamentu České republiky a centrem politického, hospodářského a kulturního života naší země • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce • zná státní symboly České republiky	• základy státního zřízení a politického systému České republiky • státní správa • státní symboly	VDO Formy participace občanů v politic kém životě Principy demokra cie jako formy vlády a způsobu rozhodová ní
LIDÉ A ČAS			
• pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	• orientuje se na časové přímce • seřadí vybraná historická období do jednoduché časové osy a rozumí vybraným pojmům • vyhledává informace o důležitých událostech na našem území v minulosti • zná některé báje a pověsti z dějin českých zemí	• České země v pravěku • Slovanské kmeny • první státní zřízení • život ve středověku • husitské války	
• srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• vyhledává informace o důležitých událostech na našem území v minulosti (pravěk – první Habsburkové) • zná některé panovníky českých zemí • srovnává způsob života dnes a v dřívějších dobách	• Přemyslovci • Lucemburkové • Habsburkové	
LIDÉ KOLEM NÁS			
• orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech	• účelně využívá peníze jako platební prostředek • je schopen odhadnout cenu nákupu a zkontrolovat si vrácené peníze • ví o existenci různých měn, chápe smysl společné měny • dokáže popsat rozdíl mezi hotovostní a bezhotovostní	• základní příklady funkce peněz • vlastní a společná měna • hotovostní a bezhotovostní forma peněz • způsoby placení • banka jako správce peněz, úspory, půjčky • hospodaření s penězi	

chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	formou peněz • učí se hospodařit s penězi • vysvětlí, proč spořit, a uvede konkrétní příklady, jak lze úspor využít • uvede jednoduché příklady, jak vzniká dluh • je obeznámen s některými důsledky, které s sebou nese uzavírání půjček	• příjmy, výdaje, rozpočet • přebytek, úspory, investice • schodek, půjčky, dluh	

Vlastivěda			**5. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
• porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	• popíše polohu místa, které o prázdninách navštívil • vyhledá místo na mapě a získá informace a zajímavosti z České republiky • zprostředkovává ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest	• Česká republika – cestování o prázdninách • zážitky z prázdnin	OSV Sebepoznání a sebepojetí
• rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	• popíše polohu České republiky a vznik státu • aktivně používá mapu české republiky a dokáže vyhledat v mapě potřebné informace	• Česká republika – demokratický stát • části republiky • sousední země • státní symboly	OSV Rozvoj schopností poznávání
• vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	• určí polohu svého kraje vzhledem k ostatním krajům České republiky • začlení svou obec (město) do příslušného kraje a vysvětlí polohu svého bydliště v rámci kraje a státu • určí a popíše polohu ostatních krajů • pojmenuje krajská města a vyhledá zajímavé informace • posuzuje a objasňuje typické zvláštnosti kraje a objevuje souvislosti s ostatními kraji	• Česká republika – kraje • kraj, v němž žijeme – zajímavosti, poloha, vodstvo, povrch	VDO Občan, občanská společnost a stát OSV Hodnoty, postoje, praktická etika
• rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o	• orientuje se na mapě • vyhledá údaje o Evropě • popíše sousední státy české republiky	• Evropa – poloha, povrch, vodstvo, podnebí, rostliny a živočichové • sousední státy české republiky	VEGS Objevujeme Evropu a svět

přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy			
LIDÉ KOLEM NÁS			
• vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	• posuzuje mezilidské vztahy a vzájemnou komunikaci na základě vlastních zkušeností	• obyvatelstvo České republiky • obyvatelstvo Evropy	VEGS Jsme Evropané
• rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	• uvádí a posuzuje příklady protiprávního jednání a právní ochrany občanů a majetku • aplikuje teoretické vědomosti o základních lidských právech do praxe	• obyvatelstvo Evropy a České republiky	VEGS Evropa a svět nás zajímá
LIDÉ A ČAS			
• pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	• orientace v časové ose • objevuje dějinné souvislosti regionu a vlasti • uvede a posoudí příklady doby v minulosti a současnosti	• doba Pobělohorská • Češi a Němci • válečná a poválečná léta • od totalitní moci k demokracii život v barokní době • život na vesnici – 18. století • národ sobě • směřujeme k samostatnosti	
• využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti	• vyhledá informace k danému tématu • interpretuje získané znalosti ostatním spolužákům	• encyklopedie, časopisy • knihovna, internet	MeV Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality
• srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• dějinné souvislosti regionu a vlasti • porovná dějinné souvislosti	• manufaktury a první stroje • obrození měšťanské společnosti • tvář Československé republiky	

Přírodověda

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět, předmět Přírodověda

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Přírodověda

Přírodověda navazuje na předmět Člověk a jeho svět a je součástí stejnojmenného vzdělávacího oboru. Ten je členěn do tří tematických okruhů: živá příroda, neživá příroda a ekosystémy kolem nás.

Přírodověda (4. – 5. ročník) vybavuje žáky základními vědomostmi pro další předměty – přírodopis, fyzika, chemie. Součástí předmětu je část zabývající se nejobecnějšími pojmy, jejich porozumění a dovednosti je správně používat. Další část předmětu je založena na činnostním – tvořivém učení, praktických pokusech a na pozorování.

Žáci se seznamují s rozmanitostí přírody, učí se informace o živé a neživé přírodě, jejich vzájemných vztazích a ekosystémech. Dále se žáci seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů, poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i o poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Vyučovací předmět přírodověda je vyučován ve 4. i 5. ročníku 1 hodinu týdně.

Výuka přírodovědy je organizována většinu hodin v kmenové třídě, zčásti také v odborné učebně Př-Z. Obě učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi. Výuka je také doplněna o praktické využití poznatků při pobytu v přírodě.

V předmětu Přírodověda jsou integrována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Sebepoznání a sebepojetí (moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí)
- Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
- Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve třídě)

Multikulturní výchova

- Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, respektování zvláštností různých etnik-zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)
- Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku)
- Princip sociálního smíru a solidarity (odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti)

Enviromentální výchova

- Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje, kyslík, cyklus oxidu uhličitého, tropický deštný les; lidské sídlo – město – vesnice; kulturní krajina)
- Základní podmínky života (voda-vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení; ovzduší-význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás; půda-propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů-důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů; ekosystémy – biodiverzita, funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás; energie-energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky; přírodní zdroje-zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí; průmysl a životní prostředí; odpady a hospodaření s odpady; ochrana přírody a kulturních památek; změny v krajině)
- Vztah člověka k prostředí (naše obec – instituce, lidé; náš životní styl; aktuální ekologický problém, prostředí a zdraví; nerovnoměrnost života na Zemi; rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání informací, používání vhodných učebních pomůcek, encyklopedií a odborné literatury
- učíme žáky získávat informace o přírodě, učit se ji pozorovat, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování
- vedeme žáky k vybírání vhodných metod a strategií pro efektivní učení
- učíme žáky organizovat vlastní učení a posoudit vlastní pokrok
- učíme žáky kriticky zhodnotit výsledky svého učení
- umožňujeme žákům získané informace ověřit praktickými činnostmi

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky, aby sami docházeli k objevům, řešením a závěrům
- učíme žáky aktivně řešit zadané úkoly
- podporujeme žáky, aby se dokázali správně rozhodnout v různých situacích
- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- učíme žáky využívat své znalosti v praxi

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme používání správné terminologie
- podporujeme zvládání pravidel komunikace mezi žáky a učitelem, žáky navzájem a mezi žáky a dalšími osobami
- rozšiřujeme s žáky slovní zásobu v osvojovaných tématech

- pojmenováváme pozorované skutečnosti, jejich zachycení v projevech, názorech a výtvorech žáků
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- účinně žáky zapojujeme do diskusí
- dbáme na to, aby žáci rozuměli různým typům textů, záznamů a obrazových materiálů
- učíme žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální
- učíme žáky účinně a ohleduplně pracovat ve skupině
- učíme žáky spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, jejich názory a zkušenosti

Kompetence občanské
- učíme žáky kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvářených a přijatých pravidel
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti, budovat si vztah k přírodě
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování
- umožňujeme poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učíme žáky tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- učíme žáky se rozhodovat zodpovědně podle dané situace
- požadujeme od žáků zodpovědné chování v krizových situacích

Kompetence pracovní
- zadáváme práci, aby mohli žáci pozorovat, manipulovat a experimentovat
- učíme žáky správným způsobem využívat pomůcky, vybavení, techniku
- vyžadujeme dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- využíváme pracovní návyky žáků v jednoduché, samostatné i týmové činnosti, dodržujeme vymezená pravidla

Kompetence digitální
- umožňujeme žákům využívat PC ve výuce, pracovat s výukovými programy
- učíme žáky vyhledávat a získávat informace, vytvářet digitální obsah
- učíme žáky vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků

Přírodověda			**4. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ROZMANITOST PŘÍRODY			
• objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	• chápe pojem živá a neživá příroda (uvede příklady) • umí charakterizovat houby a popíše je • zná dělení hub na jedlé, nejedlé a jedovaté, uvede příklady • umí charakterizovat rostliny, zná jejich potřeby, zná základní rozdělení, uvede příklady • chápe princip fotosyntézy a umí ho jednoduše popsat • popíše části těla rostlin a pojmenuje jejich funkci	• pojem živá a neživá příroda • dělení živé přírody • pojem houba, vlastnosti hub, stavba těla hub, dělení hub (jedlé, nejedlé, jedovaté) • pojem rostlina, společné vlastnosti rostlin, pojem fotosyntéza; dělení rostlin • stavba těla rostlin • typy plodů, dělení rostlin podle místa růstu a užitku pro člověka	
• porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	• charakterizuje životní projevy organizmů a zná základní dělení živých organizmů • vysvětlí podstatu dělení ptáků na stálé a stěhovavé • uvědomuje si význam lesa jako domova pro různé druhy živočichů • umí rozpoznat běžně známé zástupce bezobratlých živočichů, plazů, ptáků a savců, jejich vzhled, způsob života a výskyt • popíše, jak živočichové žijí během celého roku, uvede příklady a dokáže vysvětlit, jak pomáháme živočichům během roku • jednoduše charakterizuje rozdíl mezi ptáky, uvede běžně známé zástupce • uvědomuje si, že okolí lidských sídel obývají i volně žijící živočichové • pojmenuje běžně známé zástupce domácích ptáků a hospodářských zvířat (savců), rozpoznává užitek,	• pojem živočichové, společné znaky, dělení živočichů podle druhu potravy, dělení živočichů podle vnitřní stavby těla, pojem obratlovci, dělení obratlovců –zástupci těchto druhů • stěhovaví ptáci × stálí ptáci a přezimující živočichové • živočichové v lese, bezobratlí živočichové, plazi, ptáci a savci žijící v lese na našem území • způsoby přežívání živočichů v zimě – studenokrevní ve stavu strnulosti • teplokrevní v zimním spánku nebo aktivně (např. býložravci, masožravci, stálí ptáci) • pomoc živočichům v zimním období (přikrmování stálých ptáků, krmelce pro lesní živočichy) • ptáci na jaře (chování ptáků na jaře, hnízdění), ptáci krmiví a nekrmiví • další živočichové na jaře – studenokrevní živočichové,	EV Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí

	pro který chováme hospodářská zvířata a domácí ptáky	bezobratlí živočichové, teplokrevní živočichové • dělení živočichů v okolí lidských sídel • běžně známí zástupci hospodářských zvířat – drůbež a savci, jejich užitek pro člověka	
• zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	• rozeznává les udržovaný od přirozeného, umí vysvětlit, proč na našem území převažují lesy udržované • uvědomuje si význam lesa jako domova pro různé druhy živočichů • chápe potřebu pomáhat v zimě volně žijícím živočichům • uvědomuje si nutnost nezbytné každodenní péče o tzv. domácí mazlíčky	• obnova přirozeného lesa bez zásahu člověka • význam lesa; živočichové v lese • pomoc živočichům v zimním období • péče o zvířata chovaná pro radost	
• založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	• rozlišuje mezi veličinou, jednotkou a měřidlem • umí vyjmenovat základní jednotky délky, hmotnosti, objemu, času a teploty • uvědomuje si, jaká měřidla používáme, umí samostatně provést nejjednodušší měření prostřednictvím odpovídajících měřidel	• základní veličiny (délka, hmotnost, objem, teplota, čas), základní jednotky (1 metr, 1kg, 1 litr, 1 sekunda, stupně Celsia) a odpovídající měřidla	OSV Seberegulace a sebeorganizace

Přírodověda			**5. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ROZMANITOST PŘÍRODY			
• vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	• vyjmenuje jednotlivé planety • dokáže vyhledat různé zajímavosti o planetách a vesmíru • zopakuje a doplní si údaje o Sluneční soustavě • dokáže vysvětlit střídání ročních období • vysvětlí střídání dne a noci • vyjmenuje jednotlivé fáze měsíce	• člověk a vesmír • Sluneční soustava • střídání ročních období, dne a noci • Měsíc, fáze	EV Vztah člověka k prostředí
• zkoumá základní společenstva ve	• popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé	• člověk a živá a neživá příroda	EV Základní

vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují • vyjmenuje a objasní základní podmínky života na Zemi • nachází souvislosti mezi jevy a ději v přírodě • vyjmenuje energetické suroviny a nerostné suroviny	• ochrana přírody • podmínky života na Zemi • nerostné suroviny	podmínky života
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
• využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	• využívá poznatky o lidském těle • vyhledá a vysvětlí poznatky o lidském těle • vysvětlí funkci kostry a svalové soustavy • zná funkce ostatních soustav • zná orgány v těle a jejich funkce	• lidské tělo – ochrana těla a zdraví • části lidského těla • soustavy • orgány	OSV Sebepoznání a sebepojetí MuV Kulturní diference
• rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	• je si vědom pohlavních rozdílů mezi mužem a ženou • popíše jednotlivé etapy lidského života • orientuje se ve vývoji lidského těla, vyjmenuje jednotlivé etapy života	• vývojové etapy života • rozmnožovací soustava	MuV Etnický původ
• účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	• dokáže interpretovat ostatním poznatky o zdravém životním stylu • vysvětlí rozdíly mezi zdravím a nezdravím způsobem života • dokáže si naplánovat svůj čas ve svůj prospěch	• ochrana zdraví • zdravý životní styl • nemoci a úrazy • hygiena dne	MUV Princip sociálního smíru a solidarity
• uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	• dodržuje zásady správného chování • zná základy chování na silnici i mimo ni	• ochrana člověka za mimořádných situací • dopravní značky • dopravní výchova • modelové situace	
• předvede v modelových situacích	• dbá na své zdraví a zná škodlivost návykových látek	• škodlivost návykových látek • ochrana zdraví	

osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek		• modelové situace	
• uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	• vyhledá informace o škodlivých látkách a poté je interpretuje svým spolužákům	• knihy, časopisy, internet • diskuzní kruh	OSV Poznávání lidí
• rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	• dokáže ošetřit drobná poranění • zvládne poskytnout první pomoc • zná základy resuscitace	• první pomoc • ochrana zdraví	

Dějepis

Vzdělávací oblast Člověk a společnost, předmět Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Dějepis

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje obory Dějepis a Občanská výchova. Obsahově navazuje na vzdělávací oblast Člověk a svět vyučovanou na 1. stupni základní školy. Učivo dějepisu je rozděleno do následujících učebních celků: člověk v dějinách, počátky lidské společnosti, nejstarší civilizace a kořeny lidské kultury, křesťanství a středověká Evropa, objevy a dobývání, počátky nové doby, modernizace společnosti, moderní doba, rozdělený a integrující svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se objevují i v jiných vzdělávacích oblastech a promítají se do života školy. Styčné body je možno nalézt i v hudební a výtvarné výchově, případně ve fyzice a chemii.

V dějepise jsou žáci vedeni k poznání, že historie není jen shlukem dávno minulých událostí a konečných závěrů, ale je hlavně kladením otázek, jimiž můžeme propojit zkušenost minulosti s otázkami na budoucnost, ve které budou hledat i svoje místo. Snahou dějepisu je také to, aby pochopili, že tato budoucnost musí být oproštěna od rasismu, xenofobie, intolerance, extremismu a jiných nerovnoprávností. Dalším posláním dějepisu je kultivace historického vědomí ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznat a porozumět dějinám 19. a 20. století, které přibližují počátky většiny současných společenských jevů a představují základní hodnoty evropské civilizace.

Hodiny dějepisu se vyučují v kmenové třídě. Většina učiva je doplněna vhodnými ilustračními materiály – nástěnné mapy, mapky do lavic, projekty na magnetické tabuli, encyklopedie a samozřejmě audiovizuální pomůcky.

Hodinová dotace dějepisu v jednotlivých ročnících je 6., 7. a 9. ročník 2 hodiny, 8. ročník 1 hodina týdně.

Předmětem se prolínají průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)
- Poznávání lidí (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí)
- Mezilidské vztahy (empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.)

Výchova demokratického občana

- Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k

jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- Formy participace občanů v politickém životě (volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí)
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)
- Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)
- Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže)

Multikulturní výchova
- Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik)
- Lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita)
- Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku)
- Multikulturalita (multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem)
- Princip sociálního smíru a solidarity (odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty)

Enviromentální výchova

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí-průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení)
- Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi-rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu)
- Vnímání autora mediálních sdělení (identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci)
- Fungování a vliv médií ve společnosti (organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; vliv médií na postoje a chování; role médií v politickém životě; role médií v politických změnách)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k praktickému ověřování správnosti řešení problémů
- učíme žáky aplikovat metody při řešení obdobných nebo nových problémových situací a volit vhodné způsoby
- učíme žáky vyhledávat informace
- motivujeme žáky k přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách
- učíme žáky schopnostem činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit je

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky chápat možnost jiného pohledu na věc
- ovlivňujeme společně s žáky kvalitu společné práce
- vnímáme probíhající diskuzi a účastníme se jí pasivně i aktivně
- snažíme se o budování sebedůvěry na základě poznání vlastní prospěšnosti
- chceme, aby žáci dokázali ovládat a řídit svoje jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- požadujeme dodržování stanovených pravidel
- vybízíme žáky k naslouchání názorům druhého
- podílíme se společně na vytváření pravidel práce v týmu
- rozvíjíme schopnost požádat o pomoc nebo ji nabídnout
- vedeme žáky k projevování úcty a pozitivního vztahu ke spolužákům
- uvědomujeme si pocit zodpovědnosti za chování skupiny (např. společenské, kulturní akce)

Kompetence pracovní

- učíme žáky používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržujeme vymezená pravidla, plníme povinnosti a závazky
- učíme žáky využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i další přípravy na budoucnost
- vedeme žáky k podloženým rozhodnutím o dalším vzdělávání a profesním zaměření (z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, společenského významu)

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace
- učíme žáky chápat, propojovat a systematizovat informace
- zadáváme úkoly, ve kterých žáci operují s obecně užívanými termíny, znaky
- učíme žáky vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné metody, vhodné strategie a způsoby učení
- vedeme žáky k plánování, organizování a řízení vlastního učení, projevování ochoty věnovat se dalšímu studiu
- učíme žáky samostatně pozorovat a ověřovat si získané informace praktickými činnostmi
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení, poznávání smyslu a cílů učení
- vybízíme žáky k posouzení vlastního pokroku
- učíme žáky určovat překážky či problémy bránící učení
- učíme žáky naplánovat si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit
- diskutujeme o výsledcích učení

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- dbáme, aby se žáci vyjadřovali výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- umožňujeme žákům naslouchat, rozumět a vhodně reagovat na promluvy druhých lidí
- vedeme žáky k účinné diskusi
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- učíme žáky využívat získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- používáme různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů, gesta a zvuky tak, aby jim žáci rozuměli
- snažíme se, aby žáci rozuměli různým typům informačních a komunikačních prostředků
- učíme žáky tvořivě využívat informační a komunikační prostředky k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence občanské

- chceme, aby žáci respektovali, chránili a oceňovali naše tradice i kulturní a historické dědictví
- umožňujeme žákům projevit pozitivní postoj k uměleckým dílům
- učíme žáky chápat environmentální problémy
- učíme žáky se rozhodovat zodpovědně podle dané situace
- vybízíme žáky, aby se chovali se zodpovědně v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- požadujeme respektování přesvědčení druhých lidí

- modelujeme situace, ve kterých se žáci snaží vcítit do situací ostatních lidí
- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- zajímáme se, zda žáci chápou základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- dbáme, aby si žáci byli vědomi svých práv a povinností ve škole

Kompetence digitální
- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- umožňujeme žákům, aby k řešení konkrétních úkolů volili odpovídající postupy při získávání a kritickém posuzování dat
- učíme žáky využívat digitální technologie pro zefektivnění a zkvalitnění své práce
- dbáme na dodržování zásad etiky a bezpečnosti při komunikaci a sdílení informací

Dějepis			**6. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK V DĚJINÁCH			
• uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	• vysvětlí smysl zkoumání historie • zná důvody, proč historii poznáváme	• dějepis, historické vědy pomocné, význam zkoumání dějin	OSV Rozvoj schopností poznávání
• uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	• uvede příklady historických pramenů • pracuje s pojmy historické prameny hmotné, nehmotné a významem jejich uchovávání v odpovídajících institucích (archiv, muzeum, galerie)	• hmotné prameny, archeologie, muzea, archivy, knihovny • získávání informací o dějinách; historické prameny	MeV Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality
• orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	• pochopí princip práce s časovou přímkou, orientuje se v historickém čase • seřadí do logické posloupnosti hlavní období historie lidstva (pravěk, starověk,…)	• časová přímka • orientace v termínech "před naším letopočtem a našeho letopočtu", jednotlivá období historie lidstva • historický čas a prostor • vznik kalendáře	VEGS Evropa a svět nás zajímá
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI			
• charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	• uvede typické příklady života lovců a sběračů • porovná kvalitu života provázející vývoj lidské společnosti	• získávání potravy – kamenné nástroje • obydlí • společenské skupiny • duchovní život	EV Vztah člověka k prostředí
• objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	• popíše způsob života prvních zemědělců a porovná jej s životem lovců a sběračů. • všímá si rozdílů ve způsobu zpracování a využití kovů	• počátky zemědělství, řemesla, tkalcovství, zpracování mědi a výroba bronzu, oradlo, výroba železa • Keltové; výrobky z různých	MuV Etnický původ

	(měď, bronz, železo)	kovů jejich využití	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY			
• rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	• rozpozná důvod rychlejšího vývoje v těchto oblastech v závislosti na přírodních podmínkách • chápe souvislost mezi materiálním zabezpečením a rozvojem kultury a vzdělanosti v těchto oblastech	• nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz • Egypt, papyrus, Nil, zavlažovací kanály • osobnosti, stavby, pyramidy, náboženství, balzamování, bozi, písmo, číslice Práce s časovou přímkou	MuV Kulturní diference
• uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	• uvede příklady památek starověkých civilizací a spojí je s dobou jejich vzniku • vysvětlí důvod jejich zařazení do světového kulturního dědictví	• nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz • antické Řecko a Řím	VEGS Evropa a svět nás zajímá
• demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství	• spojí konkrétní jména antických učenců a umělců s jejich díly a významem pro současnost • popíše okolnosti zrodu křesťanství	• nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz • vědci, umělci, filozofové • víra, Ježíš, římské císařství	VEGS Jsme Evropané
• porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	• porovná rozdíly mezi státním zřízením ve vybraných řeckých městských státech • uvede příklady forem vlády v římské říši, porovná je • popíše postavení a rozdíly ve způsobu života společenských skupin v Antice • shrne principy antické demokracie	• Sparta, Atény • Řím – království, republika, císařství • společenské vrstvy • základy demokracie	VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politic kém životě

Dějepis			**7. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA			
• popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	• má představu o periodizaci středověku • má přehled o nově vznikajících státních útvarech	• nový etnický obraz Evropy • utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj	MuV Multikultu ralita
• objasní situaci Velkomoravské říše a	• orientuje se v raně středověkém českém území	• historie vzniku prvních státních útvarů, jejich vnitřní	VEGS Jsme

vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	• seznámí se s počátky politické organizovanosti Slovanů • uvede vztah mezi útvary na českém území a okolními zeměmi	vývoj a vliv na dění ve střední Evropě, osobnosti • Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	Evropané
• vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	• učí se chápat úlohu křesťanství a víry v raně středověké společnosti • uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí	• křesťanství, papežství, císařství	
• ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	• orientuje se v počátcích přemyslovského a lucemburského státu • na příkladech popíše románskou i gotickou kulturu u nás i v Evropě • orientuje se ve složení společnosti a způsobu života středověku	• struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev, panovníci • kultura středověké společnosti – románské a gotické umění, vzdělanost	VDO Občan, občanská společnost a stát
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY			
• vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	• chápe a pracuje s pojmy z oblasti renesance a humanismu a jejich uplatnění v kultuře, myšlení a životě lidí • orientuje se v období počátku renesance a reformace	• renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou	OSV Rozvoj schopností poznávání
• vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	• vysvětlí problémy, které vedly ke kritice církve a směřovaly k českému reformnímu hnutí • popíše husitství, jeho průběh a výsledky • uvede klady a zápory reformního hnutí • zná významné osobnosti tohoto období	• husitství, reformace a jejich šíření Evropou • Jan Hus • husitská revoluce • osobnosti	MuV Lidské vztahy
• popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	• poznává důvody a význam objevných plaveb • vysvětlí důsledky objevných plaveb	• objevné plavby a počátky dobývání nových kolonií • technické vynálezy • rozvoj přírodních věd a jejich důsledky pro společenský vývoj	VEGS Objevujeme Evropu a svět
• objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř	• uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského habsburského soustátí • vymezí postavení českých	• doba polipanská • vznik habsburské monarchie, • její snaha o centralizaci moci	VDO Principy demokracie jako

habsburské monarchie	zemí	• stavovská monarchie • stavovská povstání	formy vlády a způsobu rozhodová ní
• objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	• popíše rozdělení Evropy na katolický a protestantský blok • chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti • objevuje pojem lidská práva	• náboženská netolerance	MeV Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení
• rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	• učí se rozpoznat znaky barokní kultury • má základní povědomí o místopise historických památek	• základní prvky baroka architektura, umění, společenský život, věda • osobnosti evropského i českého baroka • památky barokní kultury a počátky osvícenství	

Dějepis			**8. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI			
• vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	• uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami liberálních občanů • chápe pojem kolonie	• změna v chápání poslání člověka • vznik manufaktur • ekonomické prvky ve způsobu vlády • liberalizace ekonomiky • kolonie	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
• objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	• chápe důsledek konečného rozbití středověkého způsobu života, hospodářství a politiky • chápe význam osvícenství pro další vývoj společnosti v Evropě i na americkém kontinentu	• francouzská revoluce • šíření revolučních myšlenek • Napoleon Bonaparte-vliv na vývoj v Evropě	VEGS Evropa a svět nás zajímá
• porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	• uvede příklady hnutí národů za rovnoprávnost jako důsledek celoevropských společenských změn • hledá souvislosti mezi revolučním děním v Evropě a národním obrozením u nás	• fáze a osobnosti národního obrození • společenské změny ve Francii, Itálii, Německu (v některých evropských zemích)	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika
• vysvětlí rozdílné tempo modernizace a	• chápe prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a	• průmyslová revoluce, její představitelé, uvádění do	EV Lidské

prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	urychlovač změn ve společnosti i mezi jednotlivými státy Evropy • porovná průmyslovou revoluci u nás a v Evropě	praxe • rozdílnost vývoje – konflikty velmocí • kulturní rozrůzněnost doby • kolonialismus a imperialismus	aktivity a problémy životního prostředí MeV Vnímání autora mediál. sdělení

Dějepis			**9. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
MODERNÍ DOBA			
• na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	• učí se chápat období 1. poloviny 20. století jako dobu zneužití techniky ve dvou nejničivějších válkách lidstva se všemi důsledky	• příčiny, politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války • kultura, umění, věda, sport v meziválečném období	OSV Mezilid. vztahy MuV Princip sociálního smíru a solidarity
• rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	• zopakuje si principy demokracie • uvede příklady kladů a nedostatků demokratických systémů	• pojmy demokracie, stát, republika, občanská práva a povinnosti	VDO Formy participace občanů v politic kém životě Principy demokra cie jako formy vlády a způsobu rozhodová ní
• charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní	• vysvětlí souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a snahou řešit problémy státu extrémními způsoby • porozumí významu slov nacionalismus, extremismus, fašismus, nacismus, agrese • popíše příčiny a výsledek nástupu Hitlera k moci	• mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech • totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět • 2. světová válka	VEGS Jsme Evropané MeV Fungování a vliv médií ve společnos.

sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	v Německu • popíše situaci v SSSR po roce 1917		MuV Multikulturalita Etnický původ
• na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	• zopakuje si informace o základních lidských právech • uvědomí si nutnost respektovat základní práva druhých lidi • dá do souvislosti nerespektování lidských práv s antisemitismem a rasismem • učí se chápat rozmanitost projevů kultury různých národů a jejich přínos pro vzájemnou toleranci	• Listina lidských práv a svobod • práce se slovníkem – pojmy semitismus, antisemitismus, rasa, rasismus, lidská práva • totalitní systém-komunismu, fašismus, nacismus – důsledky pro ČSR a svět • 2. světová válka	MuV Princip sociálního smíru a solidarity Etnický původ VDO Občan, občanská společnost a stát
• zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	• orientuje se v době vzniku samostatného Československa, vnitřní a zahraniční politice v období 1. republiky • charakterizuje vliv světové hospodářské krize na ČSR • uvede příklady úspěchů ČSR ve vědě, kultuře a sportu	• příčiny vzniku ČSR hospodářsko-politický vývoj • sociální a národnostní problémy • osobnosti kultury, vědy, sportu	MuV Princip sociálního smíru a solidarity
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT			
• vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	• vysvětlí poválečné změny v Evropě jako důsledek 2. světové války • popíše vojenské rozdělení světa	• studená válka • rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi • politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření mezi bloky	VEGS Evropa a svět nás zajímá
• vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	• popíše vojenské rozdělení světa • dá do souvislosti poválečný vývoj s politickým rozdělením světa	• srovnání vnitřní situace v zemích východního bloku s charakteristikou západních zemí	
• posoudí postavení rozvojových zemí	• srovná vyspělé a rozvojové země • chápe důsledky nerovnoměrného vývoje • charakterizuje pojem „rozvojová země“ • na příkladech srovná s vyspělými zeměmi	• národně osvobozenecký boj vznik samostatných států na mapě světa • osobnosti vědy, techniky a vzdělání jako faktory vývoje • sport, zábava, média	MuV Lidské vztahy

	• orientuje se v základních faktorech ovlivňujících současný život – různost kultur, celosvětové problémy		
• prokáže základní orientaci v problémech současného světa	• uvede příklady významných českých, evropských a světových událostí počátku 21. století	• terorismus, globalizace, ekologická hnutí	VEGS Jsme Evropané

Občanská výchova

Vzdělávací oblast Člověk a společnost, předmět Občanská výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Občanská výchova

Vzdělávací obor Výchova k občanství, který navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je budována současná demokratická Evropa, včetně kolektivní obrany.

Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. V této vzdělávací oblasti se žáci učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vyučovací předmět občanská výchova je vyučován s časovou dotací
7. – 9. ročník 1 hodinu týdně

Výuka občanské výchovy je organizována v kmenových třídách, které jsou vybaveny počítačem a dataprojektorem a přístupem na internet.

Předmětem se prolínají průřezová témata:
Osobnostní a sociální rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)
- Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí)
- Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
- Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích)
- Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída

- Komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne)

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole)
- Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- Formy participace občanů v politickém životě (volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí)
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)
- Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže)

Multikulturní výchova

- Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě)
- Lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy)
- Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku)
- Princip sociálního smíru a solidarity (odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty)

Enviromentální výchova

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
- Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, třídit a efektivně využívat potřebné informace
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- učíme žáky uvádět a propojovat poznatky do souvislostí

- vedeme žáky k samostatnému pozorování tak, aby získané výsledky kriticky posoudili a vyvodili závěry
- učíme žáky vybírat vhodné metody a strategie pro učení, kriticky zhodnotit výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů
- učíme žáky samostatně řešit problémy a volit vhodné způsoby řešení
- vedeme žáky k vnímání problémové situace ve škole i mimo ni
- učíme žáky rozpoznat a pochopit problém a promyslet způsob řešení
- učíme žáky kriticky myslet, činit rozhodnutí, která budou schopni obhájit
- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za svá rozhodnutí a činy

Kompetence komunikativní
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory výstižně, v logickém sledu
- dbáme, aby žáci naslouchali druhým, vhodně reagovali a obhajovali svůj názor
- vedeme žáky, aby využívali získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální
- vybízíme žáky ke spolupráci ve skupině, podílení se na vytváření pravidel práce v týmu
- vedeme žáky, aby na základě ohleduplnosti a úcty upevňovali mezilidské vztahy
- zadáváme úkoly tak, aby žáci přispívali k diskuzi třídy, chápali potřebu spolupracovat, respektovat názory a přesvědčení druhých lidí

Kompetence občanské
- dbáme, aby žáci respektovali druhé, odmítali útlak
- vedeme žáky k chápání práv a povinností ve škole i mimo ni
- vedeme žáky, aby se rozhodovali zodpovědně a byli schopni pomoci
- vedeme žáky k respektování a ochraně našich tradic i kulturního a historického dědictví
- umožňujeme žákům chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, rozhodovat se zodpovědně a v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní
- vedeme žáky, aby využívali znalosti a zkušenosti v zájmu své přípravy na budoucnost
- dbáme na dodržování vymezených pravidel
- požadujeme od žáků plnění povinností a závazků

Kompetence digitální
- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- učíme žáky vytvářet, upravovat a sdílet digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování sdílené informace
- učíme žáky jednat eticky a bezpečně při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Občanská výchova			**7. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
• objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	• popíše účel důležitých symbolů našeho státu • popíše způsoby jejich používání	• naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny	MuV Kulturní diference
• rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	• rozezná projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	• naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny • naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	MuV Kulturní diference
• kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	• posoudí kriticky mediální informace • popíše svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	• kulturní život – masová kultura, prostředky komunikace	MeV Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	• aplikuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	• naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život • lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen	OSV Mezilidské vztahy Komunikace VDO Občanská společnost

		• vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace • zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	a škola
• objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	• objasní potřebu tolerance ve společnosti • nalézá respekt ke kulturním zvláštnostem i odlišným názorům, zájmům, způsobům chování a myšlení lidí • zaujme tolerantní postoje k menšinám	• kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice • naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život • lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen	MuV Lidské vztahy Etnický původ
• rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	• rozezná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí • zaujme aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	• vztahy mezi lidmi – problémy lidské nesnášenlivosti	MuV Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
• objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	• vysvětlí, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	• podobnost a odlišnost lidí – rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál • vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení	OSV Sebepoznání a sebepojetí
• kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	• kriticky posoudí své chování • aplikuje (upraví) na své chování a jednání	• podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál • vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a	OSV Seberegulace a sebeorganizace

		posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
• rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	• objasní různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany • srovná různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany • vyjmenuje příklady	• majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví • peníze – formy placení • hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, rozpočet státu	
• sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	• vytvoří jednoduchý rozpočet domácnosti • vyjmenuje hlavní příjmy a výdaje • označí pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje • posoudí nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření • vysvětlí princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	• hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice	
• na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	• na příkladech uvede vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení • vyjmenuje příklady použití debetní a kreditní karty • objasní jejich omezení	• peníze – formy placení • hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
• rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě	• vyjmenuje úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí • srovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí • vyjmenuje příklady institucí	• právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu • státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	VDO Občan, občanská společnost a stát Občanská společnost a škola

obcí, krajů a státu	a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu		Formy participace občanů v politic. životě
• přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	• přiměřeně využívá svá práva včetně práv spotřebitele • uznává (posoudí) práva a oprávněné zájmy druhých lidí • vysvětlí význam ochrany lidských práv a svobod	• lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace • právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	VDO Občan, občanská společnost a stát
MEZINÁRODNÍ VZAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
• popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	• objasní vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů • vyjmenuje příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	• evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR	VEGS Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
• uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	• vyjmenuje některé globální problémy současnosti • shrne na ně svůj osobní názor • vysvětlí jejich hlavní příčiny i možné důsledky	• globalizace – projevy, významné globální problémy	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
• objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	• vysvětlí souvislosti globálních a lokálních problémů	• globalizace – projevy, významné globální problémy	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

Občanská výchova			**8. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	• aplikuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	• zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	OSV Mezilidské vztahy
• objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	• objasní potřebu tolerance ve společnosti • nalézá respekt ke kulturním zvláštnostem i odlišným názorům, zájmům, způsobům chování a myšlení lidí • zaujme tolerantní postoje k menšinám	• kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; • lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti • vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích	OSV Komunikace
• rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	• rozezná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí • zaujme aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	• vztahy mezi lidmi – problémy lidské nesnášenlivosti	OSV Mezilidské vztahy
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
• objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	• vysvětlí, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	• podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál • vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí	OSV Rozvoj schopností poznávání OSV Sebepoznání a sebepojetí

• posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	• diskutuje vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů • vysvětlí význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	• podobnost a odlišnost lidí – osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál • osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	OSV Seberegulace a sebeorganizace
• kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	• kriticky posoudí své chování • aplikuje (upraví) na své chování a jednání	• podobnost a odlišnost lidí – projevy chování	OSV Seberegulace a sebeorganizace
• popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	• objasní, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednost, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	• osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	OSV Sebepoznání a sebepojetí
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
• rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	• popíše nejčastější typy a formy států • na příkladech ukáže jejich znaky	• právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu	
• rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	• vyjmenuje úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí • srovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí • vyjmenuje příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	• právní základy státu-státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce • státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
• objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	• vysvětlí výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	• principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus; význam a formy voleb do zastupitelstev	VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády

• vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	• objasní smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech • vyjmenuje příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	• státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly • principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus; význam a formy voleb do zastupitelstev	VDO Formy participace občanů v běžném životě
• objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	• vysvětlí význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	• právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů • právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Občan, občanská společnost a stát
• dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	• zachovává (aplikuje) právní ustanovení, která se na něj vztahují • rozumí (popíše) rizikům jejich porušování	• lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace • právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů • protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví • právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	VDO Občan, občanská společnost a stát

• rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	• vyjmenuje úkoly právní ochrany občanů • srovná úkoly právní ochrany občanů • vyjmenuje příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	• lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace • právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů • protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví • právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	VDO Občan, občanská společnost a stát
• rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	• pozná protiprávní jednání • identifikuje přestupek a trestný čin • vyjmenuje jejich příklady	• protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	VDO Občan, občanská společnost a stát
• diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	• zaujímá stanovisko k příčinám a důsledkům korupčního jednání	• protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	VDO Občan, občanská společnost a stát

Občanská výchova			**9. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
• objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné	• objasní potřebu tolerance ve společnosti • nalézá respekt ke kulturním zvláštnostem i odlišným názorům, zájmům,	• kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice • vztahy mezi lidmi – problémy lidské nesnášenlivosti	MuV Lidské vztahy

názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	způsobům chování a myšlení lidí • zaujme tolerantní postoje k menšinám		
• rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	• rozezná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí • zaujme aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	• vztahy mezi lidmi – problémy lidské nesnášenlivosti • zásady lidského soužití – svoboda, pravidla chování	MuV Etnický původ MuV Princip sociálního smíru a solidarity
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
• objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	• vysvětlí, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	• podobnost a odlišnost lidí- osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál • vnitřní svět člověka – systém osobních hodnot, sebehodnocení • osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	OSV Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
• sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	• vytvoří jednoduchý rozpočet domácnosti • vyjmenuje hlavní příjmy a výdaje • označí pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje • posoudí nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření • vysvětlí princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	• peníze – formy placení • hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	
• na příkladech ukáže vhodné využití	• na příkladech uvede vhodné využití různých nástrojů	• peníze – formy placení	

různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	hotovostního a bezhotovostního placení • vyjmenuje příklady použití debetní a kreditní karty • objasní jejich omezení		
• vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	• objasní, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí • objasní význam úroku placeného a přijatého • vyjmenuje nejčastější druhy pojištění • ukáže, kdy je využít	• banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	
• uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	• vyjmenuje nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu • srovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	• majetek, vlastnictví – hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví • hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	
• na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	• na příkladu chování kupujících a prodávajících vysvětlí podstatu fungování trhu • vysvětlí vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny • na příkladu popíše tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH • vysvětlí vliv inflace na hodnotu peněz	• principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu	
• rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	• pojmenuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje • vybaví si příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	• hospodaření – rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní	

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
• uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	• vyjmenuje příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	• právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
• popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	• objasní vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů • vyjmenuje příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	• evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR	VEGS Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
• uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	• vyjmenuje některé globální problémy současnosti • shrne na ně svůj osobní názor • vysvětlí jejich hlavní příčiny i možné důsledky	• globalizace – projevy, významné globální problémy	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
• objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	• vysvětlí souvislosti globálních a lokálních problémů	• globalizace – projevy, významné globální problémy	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

Fyzika

Vzdělávací oblast Člověk a příroda, předmět Fyzika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Fyzika

Předmět Fyzika navazuje na výuku zejména matematiky, prvouky, vlastivědy a přírodovědy na prvním stupni. Obsahově se člení do několika oblastí, které pokrývají široké spektrum přírodních jevů. Vyučování fyziky žákům poskytuje prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem, nabízí dobrodružství poznávání a chápání okolního světa. Dává žákům potřebný základ pro lepší porozumění, využívání současných technologií a pomáhá jim tak lépe se orientovat v běžném životě.

Hlavní důraz je kladen na praktické činnosti realizující se formou pokusů, experimentů či měření a co nejužší propojení s podmínkami v reálném životě. Fyzika se snaží podporovat samostatné a otevřené myšlení žáků, umožňuje jim kriticky se zamýšlet nad zadanými problémy souvisejícími s přírodními jevy a vyjadřovat k nim vlastní názory. V neposlední řadě vede žáky k pochopení složitosti a komplexnosti vztahů člověka a přírodního prostředí a rozvíjení enviromentálního povědomí.

Fyzika je vyučována s časovou dotací 6. ročník - 1 hodina týdně, 7. – 9. ročník - 2 hodiny týdně.

Vyučování probíhá většinou ve speciální učebně fyziky a chemie. Pro větší názornost je učebna, vybavena interaktivním dataprojektorem, počítačem, vizualizérem a zatemněním. Ve výuce jsou používány měřící systémy firmy Pasco a tablety. Ve fyzice se snažíme o rozvoj většiny klíčových kompetencí, převládajícími jsou řešení problémů, tvořivost, učení, komunikace, spolupráce a zdraví. K jejich dosahování volíme takové formy a metody výuky, které žákům umožňují optimální zvládnutí učiva. Jedná se o aktivizující činnosti podporující samostatnost a tvořivost realizující se formou problémového vyučování, skupinové a laboratorní práce. Výchovně-vzdělávacích cílů se snažíme dosahovat i s ohledem na individuální osobnosti žáků, děti s SPU pracují s ohledem na jejich IVP. Žákům se zájmem a nadáním umožňujeme individuální rozvoj například zadáváním složitějších problémových úkolů, přípravou pokusů a podobně.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)
- Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci)

Enviromentální výchova

- Základní podmínky života - voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); -

ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí; průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky, aby užívali při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- vybízíme žáky, ať promyslí a naplánují způsob řešení problémů
- zadáváme úkoly, které vedou k přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách
- vedeme žáky k vnímání, rozpoznání a pochopení problému a problémové situace ve škole
- učíme žáky využívat získané vědomosti a dovednosti k objevení různých variant řešení
- požadujeme od žáka, aby byl schopen činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit je
- vedeme žáky k uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a výsledky svých činů
- učíme žáky aplikovat metody při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- vybízíme žáky ke sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů

Kompetence sociální a personální
- učíme žáky vnímat probíhající diskuzi a účastnit se jí pasivně i aktivně
- učíme žáky v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vyžadujeme od žáků dodržování stanovených pravidel

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k tomu, aby využívali znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- vybízíme žáky, aby činili podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- dbáme na dodržování vymezených pravidel, plnění povinnosti a závazků

Kompetence k učení
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace
- učíme žáky chápat, propojovat a systematizovat informace
- dbáme, aby žáci správně operovali s obecně užívanými termíny, znaky
- zadáváme úkoly tak, aby žáci propojovali do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- učíme žáky vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné metody a strategie
- dbáme na žákův pozitivní vztah k učení, snahu řídit vlastní učení
- učíme žáky poznávat smysl a cíl učení a projevovat ochotu věnovat se celoživotnímu učení
- učíme žáky posoudit vlastní pokrok a kriticky zhodnotit výsledky svého učení
- vybízíme žáky, aby si naplánovali, jakým způsobem by mohli své učení zdokonalit

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- vedeme žáky, aby se vyjadřovali výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- zajímáme se, zda žáci rozumí různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů
- učíme žáky tvořivě využívat informační a komunikační prostředky ke svému rozvoji

Kompetence občanské

- dbáme, aby žáci respektovali přesvědčení druhých lidí
- učíme žáky odmítat útlak a hrubé zacházení
- rozvíjíme dovednost chápat základní ekologické souvislosti
- vedeme žáky, aby si byli vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání a výběru potřebných informací o zkoumaných jevech a jejich uplatnění a souvislostech i v jiných oborech lidské činnosti
- rozvíjíme dovednost žáků získané informace analyzovat a třídit dle stanovených kritérií
- rozvíjíme dovednost žáků vyvozovat z utříděných informací odpovídající závěry
- vedeme žáky k tomu, aby dbali na etiku při používání převzatých informací, odlišovali původní text a uváděli zdroje použitých informací
- vedeme žáky k efektivnímu a bezpečnému používání digitální techniky k pozorování a měření fyzikálních jevů a ke zpracování výsledků pozorování a měření

Fyzika			**6. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
LÁTKY A TĚLESA			
• uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	• popíše alespoň dva jevy, kterým se nepřímo přesvědčujeme, že částice, z nichž jsou složeny látky, jsou v neustálém pohybu	• vlastnosti látek a těles • vlastnosti pevných, kapalných a pevných látek • částicová stavba látek	
• změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	• rozlišuje fyzikální veličinu, značku, vyjádří hodnotu, přiřadí jednotku • změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem, objem tělesa odměrným válcem a hmotnost tělesa na vahách	• měření fyzikálních veličin • měření délky • měření objemu • měření hmotnosti	
• využívá s porozuměním vztah mezi hustotou,	• zná vztah mezi hustotou, hmotností a objemem a dokáže ho vyžít při řešení	• hustota	

hmotností a objemem při řešení praktických problémů	jednoduchých problémů z praxe		
• předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	• uvede příklad změny délky nebo objemu tělesa při změně teploty • vysvětlí princip měření teploty teploměrem	• měření teploty	EV Základní podmínky života
POHYB TĚLES; SÍLY			
• určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	• změří sílu (např. tahovou sílu ruky, gravitační sílu Země) • experimentem prokáže vzájemné přitahování a odpuzování zelektrovaných těles a tento jev vysvětlí • znázorní průběh indukčních čar magnetického pole tyčového magnetu	• síla, gravitační síla • měření síly • elektrické vlastnosti látek • magnetické vlastnosti látek	
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
• sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	• správně sestaví jednoduchý a podle schématu pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud • experimentem rozhodne, zda je látka vodič nebo izolant	• elektrický obvod • elektrický proud • vodiče el. proudu, elektrické izolanty • bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Fyzika			**7. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
POHYB TĚLES; SÍLY			
• rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	• rozhodne, zda se těleso vzhledem k jinému tělesu pohybuje nebo je v klidu • podle tvaru trajektorie rozezná pohyb přímočarý a křivočarý • rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb	• pohyb tělesa • klid a pohyb tělesa • popis pohybu (trajektorie, dráha, čas) • druhy pohybu • pohyb rovnoměrný, nerovnoměrný	
• využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného	• zná různé jednotky rychlosti a odhadne velikost rychlosti běžných pohybů • zná vztah mezi rychlostí, dráhou, časem a používá ho při řešení problémů a úloh	• rychlost rovnoměrného pohybu • dráha rovnoměrného pohybu • průměrná rychlost	

pohybu těles			
• určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	• dokáže vysvětlit, na jakém principu funguje siloměr a dokáže s jeho pomocí změřit velikost gravitační a třecí síly • znázorní sílu graficky • rozeznává jednotlivé druhy sil • určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů • určí gravitační sílu, jakou Země působí na těleso o určité hmotnosti	• síla • skládání sil • vzájemné působení těles • síla a její měření • gravitační, elektrická a magnetická síla • vztah Fg = mg • skládání sil stejného a opačného směru • rovnováha sil	OSV Rozvoj schopností poznávání
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN			
• využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	• v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly • užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, takovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí • vysvětlí na příkladu z praxe princip hydraulických zařízení • vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah p = h. ρ. g k řešení problémů a úloh	• mechanické vlastnosti kapalin • tlaková síla, tlak • přenos tlaku v kapalině • hydraulická zařízení • hydrostatický tlak	
• využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	• znázorní síly a jejich výslednici působící na těleso ponořené do kapaliny • porovná atmosférický tlak v různých výškách, popíše způsob jeho měření • uvede příklad prokazující existenci vztlakové síly, která působí na tělesa v tekutinách a uvede příklad jejího praktického využití	• vztlaková síla • Archimédův zákon • potápění, plování, vznášení se těles v kapalině • mechanické vlastnosti plynů • atmosférický tlak a jeho měření • vztlaková síla na tělesa v plynech • tlak plynu v uzavřené nádobě a jeho měření	
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
• využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení	• uvede velikost rychlosti světla ve vakuu a porovná ji s rychlostí světla v jiných prostředích • objasní, proč na Zemi pozorujeme fáze Měsíce • využívá zákona odrazu světla	• světelné jevy • zdroje světla • rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích • přímočaré šíření světla • stín • měsíční fáze	

problémů a úloh	na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle • pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi	• zatmění Měsíce a Slunce • zákon odrazu světla • zobrazení rovinný, dutým i vypuklým zrcadlem	
• rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	• rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice • rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost • porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi	• lom světla • čočky • vady oka	

Fyzika			**8. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ENERGIE			
• využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	• rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná • s porozuměním používá vztah W=Fs a P=W/t při řešení problémů a úloh	• teplo • práce • práce na kladce • výkon • účinnost	
• zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	• zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	• přehled energetických zdrojů • výhody a nevýhody energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
• rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	• rozhodne, zda se budou dvě elektricky nabitá tělesa přitahovat, či odpuzovat • vysvětlí elektrování těles vzájemným třením a princip	• elektrický náboj • elektrické pole • elektrování těles třením • elektrický náboj • vodič a izolant v el. poli	OSV Rozvoj schopností poznávání

	uzemnění nabitého tělesa • rozhodne, zda je daná látka izolant, nebo vodič		
• sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	• objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích a v elektrolytech • rozhodne, zda v daném obvodu jsou splněny podmínky vzniku elektrického proudu	• elektrický proud • elektrický proud v kovech a vodných roztocích solí a kyselin	
• rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	• změří elektrický proud v daném místě obvodu • změří elektrické napětí voltmetrem mezi dvěma místy obvodu	• měření elektrického proudu • měření elektrického napětí	
ZVUKOVÉ DĚJE			
• rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	• určí ve svém okolí, popř. u některých hudebních nástrojů, co je zdrojem zvuku • vysvětlí, proč nezbytnou podmínkou šíření zvuku je látkové prostředí • uvede příklady dokazující, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří	• zvukové jevy • zdroje zvuku • šíření zvuku • rychlost zvuku	
• posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	• popíše, jak přijímáme zvuk uchem • umí kvalitativně porovnat zdroje zvuku podle hladiny hlasitosti a rozhodnout, který je zdraví škodlivý, např. hlasitá hudba • pro ochranu sluchu využívá poznatků, že hlasitost zvuku závisí na zdroji zvuku, vzdálenosti zdroje od našeho ucha, prostředí, v němž se zvuk šíří a na citlivosti • navrhne možnosti, jak zmenšit škodlivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka	• ucho jako přijímač • ochrana před nadměrným hlukem	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV Seberegulace a sebeorganizace
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN			
• využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických	• na ukázce zpráv o počasí v denním tisku televizi nebo na internetu nalezne základní meteorologické prvky a popíše jejich způsob měření	• počasí kolem nás • meteorologie • atmosféra Země	EV Základní podmínky života

problémů			

Fyzika			**9. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
• využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	• prokáže pokusem existenci mag. pole kolem cívky s elektrickým proudem, a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech • vysvětlí princip stejnosměrného elektromotoru • uvede příklady využití elektromotoru v praxi • předvede pokusem vznik indukovaného proudu v cívce a ukáže, na čem závisí jeho hodnota a směr	• magnetické pole • magnetické pole cívky s proudem • působení mag. pole na cívku s proudem • elektromagnet • elektromotor • elektromagnetická indukce	
• rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	• objasní vznik střídavého proudu při otáčením magnetu v blízkosti cívky nebo otáčením cívky • zvolí vhodné měřidlo a změří střídavý proud nebo napětí	• střídavý proud • vznik střídavého proudu • měření střídavého napětí a proudu	
• rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	• uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalině a v plynu • na příkladu objasní, jak vzniká proud v elektrolytech • objasní mechanismus vedení elektrického proudu v kovech, kapalinách i plynech • objasní princip polovodičovou diodu • uvede příklad využití usměrňujícího účinku polovodičové diody	• vedení elektrického proudu • elektrické vodiče a izolanty • elektrický proud v kovových vodičích • elektrický proud v kapalinách • vedení elektrického proudu v polovodičích	OSV Rozvoj schopností poznávání
• využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů	• uvede příklad úplného odrazu a objasní, kdy může nastat • vysvětlí, jak fungují světlovody a uvede příklad jeho použití	• světlo • odraz světla • lom světla • úplný odraz světla • čočky • optické vlastnosti oka • lupa a mikroskop	

a úloh		• dalekohledy	
• rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	• v konkrétních příkladech předpoví, zda nastane lom ke kolmici nebo ke kolmici • rozliší spojnou a rozptylnou čočku • určí, jaký obraz vznikne při použití rozptylky • vysvětlí funkci čočky v lidském oku a s využitím poznatků z přírodopisu objasní vznik vjemu pozorovaného předmětu	• odraz světla • lom světla • úplný odraz světla • čočky • optické vlastnosti oka • lupa a mikroskop	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ENERGIE			
• zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	• uvede tři základní druhy radioaktivního záření, objasní jejich podstatu a porovná jejich vlastnosti • uvede a objasní příklady využití radionuklidů • popíše řetězovou jadernou reakci a objasní nebezpečí jejího zneužití v jaderných zbraních i možnosti využití v jaderných elektrárnách • uvede současné možnosti likvidace jaderného odpadu	• atom • atomová jádra • izotopy a nuklidy • radioaktivita • využití jaderného záření • řetězová jaderná reakce • jaderný reaktor • jaderná energetika	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
VESMÍR			
• objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	• popíše, z čeho se skládá sluneční soustava • popíše, jaká síla způsobuje pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	• Sluneční soustava • naše Galaxie • kosmonautika	

Chemie

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda, předmět Chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Chemie

Vzdělávací obor Chemie navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na základní úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům I. stupně základního vzdělávání. Vzdělávání v předmětu chemie tyto poznatky rozvíjí a prohlubuje, vede žáky ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí, vede je k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách přírodních procesů a hledat na tyto otázky příslušné odpovědi, vede k posuzování spolehlivosti a správnosti získaných dat pro potvrzení nebo vyvrácení hypotéz a závěrů. Vede žáky i k porozumění souvislostí mezi činnostmi lidí a stavem životního prostředí, směřuje je k zapojování se do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodě, svému zdraví i zdraví ostatních lidí a vede k utváření dovedností vhodného chování v situacích ohrožujících život, zdraví, majetek nebo životní prostředí. U žáků také navozuje uvažování o co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi.

Vyučovací předmět chemie je vyučován s časovou dotací 8. a 9. ročník – 2 hodiny týdně.

Výuka chemie je organizována v odborné učebně F-Ch, kde jsou k dispozici pomůcky pro demonstraci či pokusy. Učebna je vybavena promítací technikou.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Enviromentální výchova

- Základní podmínky života (voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás), energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, třídit a efektivně využívat potřebné informace
- dbáme, aby žáci operovali s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- vedeme žáky, aby uváděli a propojovali poznatky do souvislostí
- vybízíme žáky, aby samostatně pozorovali a experimentovali, získané výsledky kriticky posuzovali a vyvozovali závěry

Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů a volbě vhodných způsobů řešení
- vyžadujeme od žáků, aby ověřovali správnost řešení problémů a kriticky posuzovali správnost řešení
- učíme žáky osvědčené postupy aplikovat při řešení dalších problémových situací

Kompetence komunikativní
- vybízíme žáky, aby formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory výstižně, v logickém sledu

Kompetence sociální a personální
- vyžadujeme účinnou a ohleduplnou spolupráci ve skupině

Kompetence občanské
- vybízíme žáky k respektování názorů a přesvědčení druhých lidí
- vedeme žáky k chápání základní ekologické souvislosti a environmentálních problémů, rozhodovat se zodpovědně a v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní
- učíme žáky používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky

Kompetence digitální
- učíme žáky vytvářet, upravovat a sdílet digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- učíme žáky získávat, vyhledávat a kriticky posuzovat sdílené informace
- dbáme, aby žáci při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky a bezpečně

Chemie			**8. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			
• určí společné a rozdílné vlastnosti látek	• popíše vlastnosti látek • popíše přeměny skupenství látek	• vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	
• pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím	• aplikuje zásady bezpečné práce ve škole i doma • posoudí rizikovost vybraných dostupných látek • rozhodne o rizikovosti a nebezpečnosti vybraných dostupných látek	• zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě • nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	

pracovat nesmí			
SMĚSI			
• rozlišuje směsi a chemické látky	• popíše směsi a chemicky čisté látky	• směsi – různorodé, stejnorodé (roztoky)	
• vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	• vypočítá složení roztoků • připraví roztok daného složení • popíše druhy roztoků a jejich využití v běžném životě	• hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku • koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	
• navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	• navrhne postupy a prakticky předvede oddělování složek směsí o známém složení • popíše příklady oddělování složek směsí v praxi	• oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, chromatografie, extrakce, odpařování)	
• rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	• popíše různé druhy vody (porozumění) • vyjmenuje příklady výskytu různých druhů vod • popíše použití různých druhů vod • popíše příklady znečišťování vody a vzduchu	• voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody • vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	EV Základní podmínky života
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY			
• používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	• užívá pojem atom, molekula, prvek, sloučenina a iont ve správných souvislostech	• částicové složení látek – ionty, molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony, chemická vazba	
• orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	• popíše PSP • pojmenuje vybrané kovy a nekovy • odhadne možné vlastnosti vybraných kovů a nekovů • vyjmenuje nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky a vzorce • vypočítá potřebné údaje pomocí výpočtů z chemických vzorců	• prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo • chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin	
CHEMICKÉ REAKCE			

• rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	• popíše chemickou reakci • zapíše chemickými rovnicemi výchozí látky a produkty chemických reakcí • vyjmenuje příklady prakticky důležitých reakcí • posoudí využívání prakticky důležitých chemických reakcí • pojmenuje reaktanty a produkty nejjednodušších chemických reakcí • vypočítá množství reagujících látek a vznikajících produktů v chemických reakcích	• chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost	
• aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	• využívá poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	• faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek • katalýza	
ANORGANICKÉ SLOUČENINY			
• porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	• srovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, sulfidů, kyselin a hydroxidů a solí • zhodnotí vliv významných zástupců (oxidů, kyselin, hydroxidů a solí) na životní prostředí	• oxidy a sulfidy– názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů a sulfidů • kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných • prakticky významných kyselin a hydroxidů • soli kyslíkaté a nekyslíkaté • vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky • významných halogenidů	
• orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	• popíše stupnici pH • změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem • nalezne příklady uplatňování neutralizace v praxi • předvede poskytnutí první pomoci při zasažení pokožky	• kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků	

	kyselinou nebo hydroxidem		

Chemie			**9. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ORGANICKÉ SLOUČENINY			
• rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání • rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	• popíše redoxní reakci, (vysvětli pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce) • zapíše chemickými rovnicemi výchozí látky a produkty nejjednodušších redoxních reakcí • vyjmenuje příklady prakticky důležitých redoxních reakcí • posoudí využívání prakticky důležitých redoxních reakcí • pojmenuje reaktanty a produkty nejjednodušších redoxních reakcí • popíše nejjednodušší uhlovodíky • vyjmenuje jejich zdroje a použití	• redoxní reakce • uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, alkenů, alkynů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	
• zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	• posoudí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie • vyjmenuje příklady produktů průmyslového zpracování ropy • vyjmenuje příklady obnovitelných zdrojů energie	• paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva • obnovitelné zdroje energie	EV Základní podmínky života
• rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	• popíše vybrané deriváty uhlovodíků • vyjmenuje jejich zdroje, vlastnosti a použití	• deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných halogenderivátů, dusíkatých derivátů a karbonylových sloučenin, alkoholů a karboxylových kyselin	
• uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	• vyjmenuje příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů • popíše vybrané zástupce bílkovin, tuků, sacharidů a nukleových kyselin	• přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů, vitaminů a nukleových kyselin	
CHEMIE A SPOLEČNOST			

• zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	• posoudí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	• chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze • průmyslová hnojiva • tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika • plasty a syntetická vlákna a kaučuky – vlastnosti, použití, likvidace • detergenty, pesticidy a insekticidy	EV Lidské aktivity a problémy ŽP
• aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	• využije znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	• hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti	
• orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	• popíše přípravu a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka a zhodnotí toto využívání	• průmyslová hnojiva • tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika • plasty, syntetická vlákna a kaučuky– vlastnosti, použití, likvidace • detergenty, pesticidy a insekticidy • léčiva a návykové látky	EV Lidské aktivity a problémy ŽP Vztah člověka k prostředí

Přírodopis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda, předmět Přírodopis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Přírodopis

Vzdělávací obor Přírodopis navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na základní úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům I. stupně základního vzdělávání. Vzdělávání v předmětu přírodopisu tyto poznatky rozvíjí a prohlubuje, vede žáky k postupnému poznávání složitosti a mnohotvárnosti přírody a k hledání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností. Vede žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách přírodních procesů a hledat na tyto otázky příslušné odpovědi, vede je k posuzování spolehlivosti a správnosti získaných dat pro potvrzení nebo vyvrácení hypotéz a závěrů. Vede žáky i ke zkoumání změn probíhajících v přírodě, odhalování příčin a následků ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a směřuje žáky k uvědomělému využívání poznání přírody ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Vyučovací předmět přírodopis je vyučován s časovou dotací 6. – 8. ročník – 2 hodiny týdně, 9. ročník – 1 hodina týdně

Výuka přírodopisu je organizována v odborné učebně Př-Z, kde jsou k dispozici pomůcky pro demonstraci. Učebna je vybavena promítací technikou.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)

Enviromentální výchova

- Ekosystémy (les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás)
- Základní podmínky života (ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
- Vztah člověka k prostředí (příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl

(spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- učíme žáky vyhledávat, třídit a efektivně využívat potřebné informace
- požadujeme po žácích, aby operovali s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- vybízíme žáky, aby uváděli a propojovali poznatky do souvislostí
- učíme žáky samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky kriticky posuzovat a vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky, aby se snažili samostatně řešit problémy a volit vhodné způsoby řešení
- učíme žáky, aby ověřovali správnost řešení problémů a kriticky posuzovali správnost řešení
- umožňujeme žákům využívat osvědčené postupy a aplikovat je při řešení dalších problémových situacích

Kompetence komunikativní
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory výstižně, v logickém sledu

Kompetence sociální a personální
- učíme žáky účinně a ohleduplně spolupracovat ve skupině

Kompetence občanské
- vedeme žáky, aby respektovali názory a přesvědčení druhých lidí
- vybízíme žáky, aby chápali základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, rozhodovali se zodpovědně a v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní
- učíme žáky používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky

Kompetence digitální
- učíme žáky vytvářet, upravovat a sdílet digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- umožňujeme žákům získávat, vyhledávat a kriticky posuzovat sdílené informace
- dbáme o to, aby žáci při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky a bezpečně

Přírodopis			**6. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA			
• rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	• popíše základní projevy a podmínky života, vysvětlí daný přehled vývoje organismů	• vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života • Země – vznik a stavba Země	EV Základní podmínky života
• uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	• popíše na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka • má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích – popíše význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	• viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	
BIOLOGIE HUB			
• rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	• pojmenuje naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a srovná je podle charakteristických znaků	• houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy • houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami • lišejníky – výskyt a význam	
BIOLOGIE ROSTLIN			
• rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	• popíše základní systematické skupiny rostlin a pojmenuje jejich zástupce	• rostlinná buňka • systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, (jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců) • význam rostlin a jejich ochrana	EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy ŽP
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			
• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	• srovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a objasní funkci jednotlivých orgánů	• stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	
• rozlišuje a porovná	• popíše a srovná jednotlivé	• vývoj, vývin a systém	

jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	skupiny živočichů • pojmenuje vybrané živočichy • roztřídí je do hlavních taxonomických skupin	živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	
• odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	• popíše na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě • na příkladech vysvětlí jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	• projevy chování živočichů	
• zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	• posoudí význam živočichů v přírodě i pro člověka • využívá zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	• rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, živočišná společenstva	EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy ŽP
ZÁKLADY EKOLOGIE			
• uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	• popíše příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	• organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva	EV Základní podmínky života
• na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	• na příkladu vysvětlí základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	• organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; přirozené a umělé ekosystémy, rovnováha v ekosystému	EV Základní podmínky života
• vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	• objasní podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a posoudí jejich význam	• organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; potravní řetězce	EV Základní podmínky života
• uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	• popíše příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	• ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	EV Lidské aktivity a problémy ŽP
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			

• aplikuje praktické metody poznávání přírody	• využívá praktické metody poznávání přírody	• praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy	OSV Rozvoj schopnosti poznávání

Přírodopis			**7. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA			
• vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	• objasní podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	• dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací	
BIOLOGIE ROSTLIN			
• odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	• vysvětlí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	• anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	
• vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	• objasní princip základních rostlinných procesů a jejich využití při pěstování rostlin	• fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	
• rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	• popíše základní systematické skupiny rostlin a pojmenuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	• systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců • význam rostlin a jejich ochrana	EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy ŽP

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			
• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	• srovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a objasní funkci jednotlivých orgánů	• stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – orgány, orgánové soustavy, rozmnožování	
• rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	• popíše a srovná jednotlivé skupiny živočichů, pojmenuje vybrané živočichy, roztřídí je do hlavních taxonomických skupin	• vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci)	
• odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	• popíše na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech vysvětlí jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	• projevy chování živočichů	
• zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	• posoudí význam živočichů v přírodě i pro člověka, využívá zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	• rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, živočišná společenstva	EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy ŽP
ZÁKLADY EKOLOGIE			
• uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	• popíše příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	• organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva	EV Ekosystémy
• na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystém	• na příkladu vysvětlí základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	• organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; přirozené a umělé ekosystémy, rovnováha v ekosystému	EV Základní podmínky života
• uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	• popíše příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	• ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení	EV Lidské aktivity a problémy ŽP

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
• aplikuje praktické metody poznávání přírody	• využívá praktické metody poznávání přírody	• praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy	OSV Rozvoj schopnosti poznávání

Přírodopis			**8. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			
• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	• srovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a objasní funkci jednotlivých orgánů	• stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – orgány, orgánové soustavy, rozmnožování	
• rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	• popíše a srovná jednotlivé skupiny živočichů, pojmenuje vybrané živočichy, roztřídí je do hlavních taxonomických skupin	• vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů –strunatci (savci)	
• odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	• popíše na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech vysvětlí jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	• projevy chování živočichů	
• zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	• posoudí význam živočichů v přírodě i pro člověka, využívá zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	• rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy	EV Základní podmínky života EV Lidské aktivity a problémy ŽP
BIOLOGIE ČLOVĚKA, GENETIKA			
• určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	• popíše polohu a vysvětlí stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těl, definuje jejich vztahy	• anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a	

		rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost	
• orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	• popíše základní vývojové stupně fylogeneze člověka	• fylogeneze člověka	
• vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	• objasní podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	• dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	
• uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	• vyjmenuje příklady dědičnosti v praktickém životě	• dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	
• objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	• vysvětlí vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	• ontogeneze člověka – rozmnožování člověka	
• rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	• popíše příčiny, případně příznaky běžných nemocí a využívá zásady jejich prevence a léčby	• nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	EV Vztah člověka k prostředí
ZÁKLADY EKOLOGIE			
• uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	• popíše příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	• organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, rovnováha v ekosystému	EV Ekosystémy Základní podmínky života
• na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystém	• na příkladu vysvětlí základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	• organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; rovnováha v ekosystému	EV Základní podmínky života
• uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	• popíše příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	• ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení	EV Lidské aktivity a problémy ŽP
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
• aplikuje praktické metody poznávání přírody	• využívá praktické metody poznávání přírody	• praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy	OSV Rozvoj schopnosti poznávání

Přírodopis			**9. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
NEŽIVÁ PŘÍRODA			
• rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	• pojmenuje podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	• nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků	EV Základní podmínky života
• rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	• popíše důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	• Země – vznik a stavba Země • vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky • půdy – složení, vlastnosti a význam půdy	EV Základní podmínky života
• uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	• objasní význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů • definuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	• vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí • podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka • mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR a ochrana před nimi	EV Základní podmínky života
ZÁKLADY EKOLOGIE			
• živých a neživých složek ekosystém	• na příkladu vysvětlí základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	• organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím	EV Základní podmínky života
• uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	• popíše příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	• ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení	EV Lidské aktivity a problémy ŽP

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
• aplikuje praktické metody poznávání přírody	• využívá praktické metody poznávání přírody	• praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy	OSV Rozvoj schopnosti poznávání

Zeměpis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda, předmět Zeměpis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Zeměpis

Výuka Zeměpisu navazuje na prvouku a vlastivědu na prvním stupni, což patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah předmětu zeměpis má přírodovědný i společenskovědní charakter, řadíme ho do oblasti Člověk a příroda. Učivo lze rozdělit do několika učebních celků a to: vesmír, kartografie, fyzická geografie, sociální geografie, regionální geografie se zaměřením na Evropu a Česko.

Probírané učivo má přímou vazbu na předměty jako je dějepis, fyzika, chemie, výchova k občanství a zdravému životnímu stylu a přírodopis.

Vzdělávání v oboru zeměpisu směřuje k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, používání poznávacích metod, respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí, rozvoji zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa, aplikování geografických poznatků v praktickém životě. Umožňuje také žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Ve vyučovacích hodinách zeměpisu se upevňuje komunikace a spolupráce. Většina vyučovacích hodin je vedena v kontextu moderní pedagogiky, směřující ke kooperativnímu vyučování a projektové metodě s využitím demonstračních pomůcek a obrazových materiálů. Výuka zeměpisu je organizována v odborné učebně Př-Z, kde jsou k dispozici pomůcky pro demonstraci, mapy apod. Učebna je také vybavena interaktivní tabulí.

Vyučovací předmět přírodopis je vyučován s časovou dotací 6., 8. a 9. ročník – 2 hodiny týdně, 7. ročník – 1 hodina týdně.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)
- Komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů)
- Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)
- Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)
- Jsme Evropané (evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; mezinárodní organizace)

Multikulturní výchova

- Kulturní diference (respektování zvláštností různých etnik; základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
- Lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita)
- Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku)
- Multikulturalita (multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem)

Enviromentální výchova

- Ekosystémy (kulturní krajina-pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- Základní podmínky života (voda-vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů; energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- Lidské aktivity a problémy životního (průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

- Vztah člověka k prostředí (naše obec-příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé; náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- učíme žáky chápat, propojovat a systematizovat informace
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky
- snažíme se, aby propojovali do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vytváříme podmínky, aby si žáci mohli získané informace ověřit praktickými činnostmi

Kompetence k řešení problémů
- učíme žáky, aby byli schopni činit uvážlivá rozhodnutí, obhájit je
- motivujeme žáky, aby využívali získané vědomosti a dovednosti k objevení různých variant řešení
- vybízíme žáky k vnímání, rozpoznání a pochopení problémů a problémové situace ve škole
- chceme, aby žáci přemýšleli o nesrovnalostech a jejich příčinách
- učíme žáky promyslet a naplánovat způsob řešení problémů

Kompetence komunikativní
- učíme žáky naslouchat a rozumět promluvám druhých lidí
- vedeme žáky, aby formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory v logickém sledu
- dbáme o to, aby se žáci v ústním i písemném projevu vyjadřovali výstižně, souvisle a kultivovaně
- zajímáme se o to, zda žáci rozumí různým typům textů a záznamům, různým typům obrazových materiálů
- dbáme, aby žáci rozuměli běžně užívaným gestům a zvukům

Kompetence sociální a personální
- vybízíme žáky, aby v případě potřeby poskytli pomoc nebo o ni požádali, podíleli se na vytváření pravidel práce v týmu
- učíme žáky účinně a ohleduplně pracovat ve skupině
- rozvíjíme u žáků schopnost požádat o pomoc nebo ji nabídnout

Kompetence občanské
- dbáme na respektování názorů a přesvědčení druhých lidí
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní
- dbáme na používání bezpečných a účinných materiálů, nástrojů a vybavení
- dbáme na dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků
- vedeme žáky k tomu, aby se dokázali přizpůsobit na změněné nebo nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

- učíme žáky vytvářet, upravovat a sdílet digitální obsah, kombinovat různé formáty
- učíme žáky se vyjadřovat za pomoci digitálních prostředků
- učíme žáky získávat, vyhledávat a kriticky posuzovat sdílené informace
- dbáme na to, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali žáci eticky a bezpečně

Zeměpis			**6. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
• organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	• používá zmenšený model Země k demonstraci povrchu Země • definuje, co je to mapa a měřítko mapy • vysvětlí vlastními slovy, jak se tvoří mapy • pracuje s názvy, vysvětlivkami a legendou mapy • prokáže aktivní znalost mapových značek, vrstevnic, výškových kót a nadmořské výšky • rozumí základním geografickým, topografickým a kartografickým pojmům • dělí mapy podle obsahu na obecně zeměpisné a tematické • zná základní části map • používá různé druhy plánů a map, umí se v nich orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek • objasní pojem GPS a možnosti jeho využití v praxi	• glóbus • měřítko mapy • polohopis, výškopis na mapách • druhy map a plánů • práce s kompasem • práce s mapou • místní topografie	OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ			
• prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	• charakterizuje planetu Zemi, popíše její tvar, velikost • uvede důkaz kulatosti Země • vysvětlí příčiny střídání dne a noci, střídání ročních období • uvede důsledky pohybů	• planeta Země – tvar, velikost, pohyby Země • měsíc • glóbus • orientace na Zemi • síť zeměpisných souřadnic • čas na Zemi, časová pásma,	EV Ekosystémy Základní podmínky života

	Země pro život lidí • definuje Měsíc, uvede jeho základní pohyby • vyjmenuje měsíční fáze • vysvětlí působení Měsíce a částečně Slunce na planetu Zemi • objasní příliv a odliv • objasní princip zatmění Slunce a Měsíce • definuje glóbus jako zmenšený model Země • definuje poledníky a rovnoběžky • používá síť zeměpisných souřadnic a orientuje se podle ní • s porozuměním užívá pojmy: zemská osa, zemské póly, polokoule, poledníky, rovnoběžky, rovník, nultý poledník, obratníky, polární kruhy • orientuje se v časových jednotkách • objasní pojem kalendář a přestupný rok • rozumí pojmu časové pásmo, datová hranice • vysvětlí rozdíl mezi místním a pásmovým časem	datová hranice	
• rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	• definuje pojem krajinná sféra, dělí ji na 2 základní složky • rozdělí krajinnou sféru na dílčí části • definuje přírodní složky krajiny • na mapě lokalizuje jednotlivé podnebné pásy a zná jejich základní charakteristiku a jejich přírodní krajiny (biomy) • popíše vznik a vývoj planety Země • vyjmenuje základní vrstvy, ze kterých se skládá Země, popíše jejich vlastnosti • vlastními slovy vysvětlí	• krajinná sféra – přírodní a socioekonomická sféra • přírodní složky krajiny • geografická (šířková) pásma • přírodní oblasti (biomy) • výškové stupně	

	vznik a vývoj dnešního rozložení kontinentů na Zemi • definuje pojmy zemětřesení, sopečná činnost a vysvětlí, jak mohou vznikat • dělí vodu podle daných kritérií • s porozuměním užívá pojmy: vodní tok, řeka, vodní nádrže umělé a přirozené, pramen a ústí řeky, povodí, úmoří, rozvodí, průliv, průplav, oceán, moře, záliv, ostrov, poloostrov • vyjmenuje skupenství vody • popíše koloběh vody • vymezí pohyby vody v oceánech • objasní důsledky nedostatku vody na život lidí • objasní ochranné funkce atmosféry, vyjmenuje její vrstvy a určí jejich základní vlastnosti • vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím, definuje meteorologii a klimatologii • vyjmenuje prvky, ze kterých vycházíme při charakteristice počasí a určí jejich základní vlastnosti a jednotky • objasní vznik větru • objasní vznik půdy a vyjmenuje půdotvorné činitele • rozliší 2 základní složky půdy, určí, co je tvoří • s porozuměním užívá pojmy: humus, úrodnost půdy, eroze • formuluje význam půdy pro život • charakterizuje půdní druhy a půdní typy – uvede příklady • vyjmenuje základní podmínky života na Zemi • objasní pojem přírodní krajiny a popíše jednotlivé typy	• litosféra • hydrosféra • atmosféra • pedosféra • biosféra	

	• rozliší a pojmenuje tvary zemského povrchu • člení zemský povrch podle nadmořské výšky, rozdílů nadmořských výšek • vymezí rozdíl mezi horizontální a vertikální členitostí • popíše dno světového oceánu • uvede vliv vertikální a horizontální stupňovitosti na život lidí a organismů, zejména na zemědělství	• horizontální a vertikální stupňovitost	
• porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	• rozliší síly, které utvářely zemský povrch • rozumí pojmům vnitřní a vnější činitelé a uvede příklady • porovná působení vnitřních a vnějších sil • používá pojmy: vrásnění, vrása, zlom, pohoří, zvětrávání, koryto, kaňon, sesuv	• utváření zemského povrchu – vnitřní a vnější činitelé	
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
• ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	• ovládá práci s topografickou mapou • orientuje se v terénu • určí světové strany	• orientační body • světové strany	
• aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	• zvládne jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky • zhodnotí přírodní jevy a ukazatele	• pomůcky a přístroje • zobrazení krajiny	
• uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	• bezpečně se pohybuje v krajině • uplatňuje zásady bezpečného chování	• pohyb a pobyt v krajině • zásady bezpečného chování • mimořádné události	

Zeměpis			**7. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata

REGIONY SVĚTA			
• lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	• lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa, členitost pevnin a oceánů • lokalizuje na mapě světadíly, porovná jejich rozlohu • lokalizuje na základě zadaných přírodních a společenských charakteristik oblasti (regiony) světa • lokalizuje v oblastech (regionech) světa rozvojová jádra a periferní zóny • uvede ve vybraných regionech světa jejich přírodní a společenské charakteristiky	• rozdělení světa • geografická poloha jednotlivých světadílů	MuV Multikulturalita
• porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	• porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti • hodnotí a porovnává potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • lokalizuje, porovná a charakterizuje vybrané modelové státy (regiony) světa	• světadíly-Afrika, Amerika, Antarktida, Arktida, Oceánie, Austrálie, Asie a světové oceány • charakteristika vybraných regionů a států v jednotlivých světadílech – příroda, obyvatelstvo, kultura, hospodářství, význam, zajímavosti	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace
• zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• seznámí se s globálními problémy, které hrozí v jednotlivých světadílech • popíše, jak se různé regiony světa vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů • uvede na příkladech příčiny společenských změn v regionech světa v určitých časových horizontech	• změny ve vybraných regionech světa • globální problémy jednotlivých světadílů	EV Základní podmínky života
Zeměpis			**8. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata

REGIONY SVĚTA			
• lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	• lokalizuje na základě zadaných přírodních a společenských charakteristik oblasti (regiony) světa • lokalizuje v oblastech (regionech) světa rozvojová jádra a periferní zóny • uvede základní charakteristiky světadílu Evropa • zná geografickou polohu • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu a rozlohu vůči ostatním světadílům • hodnotí přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti	• Evropa – poloha, rozloha, přírodní podmínky, obyvatelstvo, přírodní zdroje, hospodářství, přírodní oblasti Evropy • Politické a hospodářské rozdělení – jižní, západní, severní, střední, jihovýchodní a východní Evropa	VEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
• porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	• lokalizuje geografickou polohu modelových států (regionů) • zná základní informace vybraných států • porovná vybrané modelové státy (regiony) světa	• Evropa – rozdělení • charakteristika vybraných regionů a států v jednotlivých světadílech – příroda, obyvatelstvo, kultura, hospodářství, význam, zajímavosti	
• zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• popíše, jak se různé regiony světa vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů • uvede na příkladech příčiny společenských změn v regionech světa v určitých časových horizontech	• změny ve vybraných regionech Evropy	
ČESKÁ REPUBLIKA			
• vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	• lokalizuje místní region • uvede na příkladech specifika místního regionu	• místní region – poloha, jeho vymezení, vztahy k okolním regionům	OSV Rozvoj schopností poznávání
• hodnotí na přiměřené úrovni přírodní,	• uvede silné a slabé stránky (přírodní, společenské a	• charakteristika místního regionu	EV Vztah

hospodářské a kulturní poměry místního regionu	kulturní) místního regionu s využitím různých zdrojů • zařadí místní region do vyšších územních celků • uvede perspektivy místního regionu	• územní jednotky státní správy a samosprávy	člověka k prostředí
• hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	• porovná význam polohy České republiky v rámci střední Evropy, v rámci Evropské unie • charakterizuje přírodní podmínky • zná fakta o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva • vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla • rozliší rozmístění hospodářských aktivit, charakterizuje hospodářství v jednotlivých oblastech • uvede s využitím různých zdrojů přírodní, hospodářské a společenské charakteristiky České republiky • porovná přírodní, hospodářské a společenské charakteristiky České republiky s vybranými (modelovými) státy	• přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství České republiky	MuV Lidské vztahy
• lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	• vyjmenuje a lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky • uvede základní charakteristiky o jednotlivých krajích – poloha, povrch, vodstvo, obyvatelstvo, hospodářství, služby, doprava, památky, ochrana životního prostředí a podle těchto faktorů porovnává kraje navzájem • uvede hlavní jádrové a periferní oblasti České republiky z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	• kraje ČR a vybrané regiony • krajské členění	
• uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve	• zná základní informace o vybraných mezinárodních organizacích	• mezinárodní organizace • postavení ČR ve světě, zapojení do mezinárodních	

světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	• uvede příklady zapojení České republiky do světových mezinárodních a nadnárodních institucí, organizací a integrací států • uvede význam členství České republiky v Evropské unii	organizací • přeshraniční spolupráce	

Zeměpis			**9. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ			
• posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	• na přiměřené úrovni dokáže posoudit jednotlivé aspekty světové populace a dokáže je ukázat na konkrétních příkladech • popíše a ukáže na mapě rozmístění obyvatelstva světa • zná prognózy růstu počtu obyvatelstva • vysvětlí pojmy porodnost, úmrtnost, přirozený přírůstek, počet obyvatel, hustota obyvatel • popíše hlavní důvody migrace ve světě, rozlišuje migraci, emigraci a imigraci • rozezná od sebe různé rasy obyvatel, jazyky, národy a náboženství • vyjmenuje nejvýznamnější náboženství ve světě • rozdělí obyvatelstvo podle věku, pohlaví, ekonomické aktivity	• obyvatelstvo ve světě • populace-základní pojmy • lidské rasy, jazyky, národy, náboženství, věk, pohlaví, zaměstnanost • migrace, migrační proudy	MuV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita
• posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	• dokáže zhodnotit vazby přírodních podmínek a osídlení • rozezná od sebe různé druhy sídel • popíše jednotlivé funkce sídel • porovná venkovská a městská sídla, jejich význam • vysvětlí pojmy urbanizace, aglomerace, konurbace	• přírodní podmínky • sídla • město, venkov • město – základní pojmy	
• zhodnotí přiměřeně	• rozliší hlavní skupiny	• průmysl – význam, členění,	

strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	hospodářské činnosti a jejich funkce • vyhledá v mapě zdroje nerostných a energetických surovin a hlavní zemědělské oblasti světa • pojmenuje složky zemědělské výroby • popíše rostlinnou a živočišnou výrobu • chápe vzájemné vazby jednotlivých odvětví světového hospodářství, dokáže vysvětlit jejich lokalizaci a dokáže určit světová naleziště významných energetických zdrojů • zná jednotlivé druhy dopravy a jejich dopad na životní prostředí • vysvětlí pojmy spoje, služby, cestovní ruch	rozmístění • zdroje nerostných surovin • průmyslová odvětví • zemědělství – rostlinná a živočišná výroba, rybolov, lesnictví, vodní hospodářství • doprava – význam, druhy, dopravní cesty • spoje • služby • cestovní ruch • globalizace	
• porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	• vyhledá v mapě hlavní průmyslové, zemědělské a dopravní oblasti světa • vyjmenuje faktory ovlivňující rozmístění průmyslové výroby, zemědělství a dopravy	• hlavní průmyslové oblasti světa	
• porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	• objasní pojem stát, vyjmenuje a popíše základní znaky státu • vysvětlí rozdíly mezi základními formami státního zřízení, uvede příklady zemí • srovnává státy podle geografických, společenských a hospodářských kritérií • dokáže porovnat státy světa na základě vybraných aspektů a určit a porovnat nejvýznamnější světová integrační uskupení • uvede mezinárodní politické organizace a seskupení, jejichž součástí je i ČR, zhodnotí jejich význam	• státy světa, znaky státu • vyspělost států světa • formy vlády ve světě • mezinárodní organizace a integrace	

• lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	• zná aktuální geopolitickou situaci ve světě a dokáže určit aktuální světové politické problémy a konfliktní oblasti světa • uvede ohniska neklidu v současném světě, objasní hlavní příčiny konfliktů	• politické, národnostní a náboženské konflikty	
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
• porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	• rozliší vzhled, funkci a znaky krajin, uvádí konkrétní příklady • posoudí působení krajinotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností	• krajiny, krajinotvorní činitelé a procesy • typy krajin • složky krajin	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice
• uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	• uvádí prostorové rozmístění hlavních ekosystémů světa • rozumí pojmům ekologie a trvale udržitelný rozvoj	• ekosystémy • ekologie, životní prostředí a trvale udržitelný rozvoj	EV Ekosystémy
• uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	• zhodnotí vliv člověka na krajinu a jeho důsledky • zhodnotí dodržování zásad ochrany krajiny a životního prostředí • vysvětlí pojem globální problém, změna	• globální problémy • změny životního prostředí	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Hudební výchova

Vzdělávací oblast: Člověka a umění, předmět Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu HV:

Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující, rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti-jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi-sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit; chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace, získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti, pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností, základní znalosti hudební teorie a hudební historie, rozvoji žákovy celkové hudebnosti.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do 4 oblastí:

- Vokální činnosti – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu. V této složce hudební výchovy je kladen důraz na správné fyziologické tvoření tónu, správnou dechovou oporu. Dbáme též na zřetelnou artikulaci v projevu mluvním i pěveckém.
- Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje a jejich využití k reprodukci a produkci, zejména se zaměřujeme na rozvíjení rytmického cítění žáků prostřednictvím Orffových nástrojů a rovněž na rozvoj dechových možností žáků – hra na zobcovou flétnu.
- Hudebně – pohybové činnosti – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty. V této části hudební výchovy se zaměřujeme na základní kroky tanců a též na rozvíjení pohybové stránky žáků.
- Poslechové činnosti – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů a stylů, prostřednictvím poslechu klasické i populární hudby je kladen důraz na rozvíjení svébytného hudebního vkusu a rozšiřování všeobecného přehledu. Dochází rovněž ke kultivaci estetického cítění žáků.

V 8. a 9. ročníku se navíc zaměřujeme ještě na složku národopisnou – folklorní. Žáky vedeme k lásce k tradicím Slovácka. – Tato část hudebního vzdělání se nazývá folklorní hudební výchova, jsou zde rozvíjeny specifické hudební složky jako cit pro lidovou hudbu, základní taneční kroky lidových tanců, nářečí atp.

Žáci pracují ve třídě nebo v hudebně, využívají dostupnou audiovizuální techniku, učitel používá různé formy výuky a dostupné vyučovací pomůcky. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, např. skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Vyučovací předmět hudební výchova je vyučován s časovou dotací 1.- 9. ročník 1 hodina týdně.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost)
- Komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)

Multikulturní výchova

- Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik)
- Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života)

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu)
- Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)
- Práce v realizačním týmu (utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- respektujeme individuální pěvecký projev žáka na základě jeho schopností a dovedností
- vedeme žáky k užívání správné hudební terminologie
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- snažíme se vést žáky k intonačně čistému a rytmicky přesnému zpěvu v jednohlase, v durové i v mollové tónině, rozvíjíme žákovy pěvecké schopnosti a dovednosti
- sledujeme a zaznamenáváme rozvoj pěveckých dovedností žáka
- vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- vedeme žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

- používáme dostupné a adekvátní metody k rozvíjení žákových schopností a dovedností
- sledujeme při hodině pokrok všech žáků
- vedeme žáky k vzájemné spolupráci
- poskytujeme prostor k diskusi a vyjádření vlastních názorů
- vedeme žáky ke vzájemnému naslouchání
- vedeme žáky ke správným způsobům řešení problémů
- vedeme žáky k samostatnému a kritickému přemýšlení
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- dbáme na přesné užívání hudebního jazyka včetně symboliky a správné terminologie
- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky k danému tématu, diskutujeme o jejich prožitku, poskytujeme prostor k vyjádření vlastního názoru
- vytváříme podmínky pro vzájemnou komunikaci mezi žáky
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vybízíme žáky, aby vyjadřovali svůj názor, vhodnou formou ho obhájili a tolerovali názor druhých

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmu
- vedeme žáky ke kritickému posuzování žánrů a stylů hudby
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- podněcujeme žáky k argumentaci
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání
- vedeme žáky k ohleduplnosti a toleranci schopností a dovedností ostatních
- vedeme žáky k tomu, aby prostřednictvím hudby utvářeli svůj vlastní vztah k sobě samému i okolnímu světu
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

- učíme žáky hodnotit svoji práci a práci ostatních
- vedeme žáky k ohleduplnosti a taktu, k chování podporujícímu dobré vztahy
- učíme žáky vnímat odlišnosti ostatních
- vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- vedeme je k vzájemnému poznávání se v třídním kolektivu, ke kritickému posuzování uměleckého díla, k nacházení odlišností a chyb a hledání výhod těchto odlišností
- podílíme se na utváření vztahu žáka k uměleckému dílu a umění ve společnosti
- vytváříme prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění

Kompetence pracovní

- motivujeme žáky k využívání jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře
- rozvíjíme u žáků fantazii, vedeme žáky k užívání různých nástrojů a vybavení k doprovodu
- vedeme žáky k vyjádření hudby estetickým pohybem
- připravujeme a vedeme žáka ke snaze dotvořit hudební motiv vlastní tvorbou

- vyzýváme žáky k tomu, aby se podíleli na sebehodnocení hudebních dovedností
- rozvíjíme a upevňujeme pracovní návyky žáků, které jsou spojené s hudební činností
- vyžadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů
- vedeme žáky k vytváření pozitivního vztahu k hudebním činnostem

Kompetence digitální
- vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Hudební výchova			**1. – 3. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
• zpívá v jednohlase	• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase • dle svých schopností interpretuje jednoduchá rytmická schémata • dle svých schopností interpretuje jednoduché písně • správně dýchá	• zpěv jednoduchých lidových a umělých písní, jednohlasý zpěv písní • pěvecký a mluvní projev – rozvíjení osvojených dovedností, postupné rozšiřování rozsahu c1 – c2, hlasová hygiena • intonace, vokální improvizace – hudební hry, melodizování říkadel a slovních spojení, domýšlení melodie • dechová cvičení, výslovnost	
• rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	• rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem • zvládá vytleskat rytmus • vymyslí melodii k říkadlům-hraje „na tělo“ • hraje vokální a instrumentální hry s rytmickou a melodickou ozvěnou • rytmizuje a melodizuje slova, krátké texty	• rytmizace a rytmické doprovody při hře na tělo • rytmizace a rytmické doprovody na Orffovy nástroje	MeV Práce v realizačním týmu
• využívá jednoduché hudební nástroje k	• učí se orientovat v notovém záznamu písně a využívat jej	• záznam vokální hudby – orientace v notovém zápisu,	OSV Kreativita

doprovodné hře	při jejím osvojování • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • učí se reprodukovat jednoduché motivy	notová osnova, houslový klíč, taktová čára, nota celá, půlová, čtvrťová, osminová, noty c1 – g1, pomlka půlová, čtvrťová a osminová, notový zápis jako opora při realizaci písně • hra na hudební nástroje – rytmická cvičení, reprodukce jednoduchých motivů pomocí Orffových hudebních nástrojů	
• reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	• reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • zkouší taktování na 2, 3 doby, zkouší tančit polku	• pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – stoupavá a klesavá melodie, tempo, charakter, dynamika, nálada, emocionální zážitek z hudby, spojení zpěvu a tance, tleskání při tanci, pohybová improvizace • taktování, pohybový doprovod znějící hudby – taktování na 2 a 3 doby, dvoudobá chůze, poskočný krok, polka, taneční hry se zpěvem	MeV Fungování a vliv médií ve společnosti
• rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	• rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	• zvuky a tóny • kvality tónů – délka, síla, barva, výška • melodie vzestupná, sestupná	
• rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	• rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje • odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální • pozná jednoduché skladby – ukolébavku, taneční hudbu, pochodovou, vážnou hudbu	• hudební výrazové prostředky – rytmus, pohyb melodie, tempové a dynamické změny znějící hudby • hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální • lidský hlas, sólový a sborový zpěv, sbor dětský, ženský, mužský • hudební nástroj – sólová a orchestrální hra, sluchové a zrakové poznávání hudebních nástrojů – cembalo, lesní roh, klarinet, zobcová flétna, příčná flétna, pozoun • hudební hádanky • relaxace s hudbou	

Hudební výchova			**4. a 5. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
• zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	• zpěv lidových a umělých písní • pěvecký a mluvní projev – rozvíjení osvojených dovedností z předešlých ročníků, rozšiřování rozsahu c1 – c2, jednohlasý zpěv písní • intonace, vokální improvizace, předvětí, závětí, volný nástup 5., 3. a 1. stupně, diatonické postupy v durových tóninách, durový a mollový kvintakord • kánon	MeV Fungová ní a vliv médií ve společnos ti
• realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	• hudební hry, melodizování říkadel a slovních spojení, domýšlení melodie	• záznam vokální hudby – čtení a orientace v notovém zápisu, využívání zápisu jako opory při zpěvu písně, noty d2, e2, nota šestnáctinová, triola, pomlka	OSV Kreativita
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
• využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	• učí se orientovat v notovém záznamu písně a využívat jej při jejím osvojování • využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	• záznam vokální hudby – orientace v notovém zápisu, notová osnova, houslový klíč, taktová čára, nota celá, půlová, čtvrťová, osminová, noty c1 – g1, pomlka půlová, čtvrťová a osminová, notový zápis jako opora při realizaci písně	OSV Kreativita Komunika ce
• vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	• vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	• hra na hudební nástroje – reprodukce motivů a jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních Orffových nástrojů, pokusy o vlastní instrumentaci písní a skladbiček • rytmické doprovody podle notového zápisu, případné využití dovedností žáků ZUŠ	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
• ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	• reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • umí taktovat na dvě doby, zkouší taktování na 3 doby, zkouší tančit polku • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	• pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – stoupavá a klesavá melodie, tempo, charakter, dynamika, nálada, emocionální zážitek z hudby, spojení zpěvu a tance, tleskání při tanci, pohybová improvizace • taktování, pohybový doprovod znějící hudby – taktování na 2 a 3 doby, dvoudobá chůze, poskočný krok, polka, taneční hry se zpěvem	MV Fungování a vliv médií ve společnosti
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
• rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	• rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální • rozliší lidské hlasy-ví, co je píseň umělá a lidová	• hudební výrazové prostředky – rytmus, pohyb melodie, tempové a dynamické změny znějící hudby • hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální • lidský hlas, sólový a sborový zpěv, sbor dětský, ženský, mužský	MUV Kulturní diference Etnický původ
• rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	• pozná skupiny hudebních nástrojů • získá povědomí o hudebních skladatelích	• hudební nástroj – sólová a orchestrální hra, sluchové a zrakové poznávání hudebních nástrojů – cembalo, lesní roh, klarinet, zobcová flétna, příčná flétna • hudební styly a žánry	

Hudební výchova			**6. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
• uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	• zazpívá dle svých dispozic jednoduchou lidovou a umělou píseň • napodobí správnou výslovnost slov • používá při zpěvu i řeči správného dýchání	• zpěv lidových a umělých písní • nácvik správné výslovnosti prostřednictvím jazykolamů a rozmlouvadel • nácvik správného žeberně–bráničního dýchání	
• reprodukuje na	• reprodukuje na hudební	• zpěv melodií podle	

základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	nástroj zahraný úryvek melodie • vytvoří jednoduchý doprovod k písni na hudební nástroj	melodického hudebního nástroje • doprovázení hudby na Orffovy nástroje • rytmická a melodická cvičení	
• využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	• podle svých dispozic opakuje jednoduché rytmizace • vymyslí vlastní rytmický úryvek	• rytmizace básní • rytmické improvizace	OSV Kreativita
• zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	• rozpozná a odliší hudbu vážnou, populární a lidovou • vlastními slovy vysvětlí rozdíl mezi hudbou populární, lidovou a vážnou	• poslech hudby z jednotlivých hudebních stylů a žánrů • podle možností návštěva koncertu • dějiny hudby – základní dělení hudebních slohů: gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus	

Hudební výchova			**7. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
• využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	• dle svých schopností interpretuje lidovou a umělou píseň • dle svých schopností interpretuje jednoduchá rytmická schémata • dle svých schopností interpretuje písně s dynamikou	• zpěv lidových a umělých písní • rytmizace a rytmické doprovody na bicí nástroje • hudební dynamika p, mf, f, crescendo, decrescendo	
• rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	• orientuje se v základních společenských tancích • rozezná rytmické motivy jednotlivých základních tanců	• polka, valčík, mazurka • rytmické hodnoty not a pomlk • zápis jednoduchých rytmických motivů do notové osnovy	
• vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými	• rozezná jednotlivé druhy umění (malířství, sochařství,	• práce s relevantními internetovými zdroji	MeV Fungování a vliv

druhy umění	literatura, architektura) • porovná ztvárnění téhož tématu v rámci více druhů umění	• návštěva galerie, muzea, poslech hudby artificiální, neartificiální, návštěva divadla	médií ve společnosti
• orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	• nalezne a určí v písni předehru, mezihru, dohru a refrén • pracuje s notovým zápisem písně a orientuje se v něm • na základě posluchačské zkušenosti odliší vážnou hudbu od hudby populární	• poslech písní různých stylů a žánrů • zpěv písní podle notového zápisu • práce s lidovou a umělou písní a jejich formami – rozbor stavby písně • popis písně z hlediska textové i hudební složky	
• zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	• vlastními slovy vyjádří zvukové rozdíly v proudu slyšené hudby • porovná mezi sebou hudbu z jednotlivých hudebních slohů	• poslech artificiální hudby • podle možností návštěva koncertu	VEGS Evropa a svět nás zajímá

Hudební výchova			**8. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
• uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	• zazpívá jednoduchý kánon • zazpívá jednoduchý dvojhlas • při mluvním projev užívá dynamiku a intonaci	• zpěv lidových a umělých písní • jazykolamy, básně, říkadla	
• reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	• pěvecky napodobí na melodický nástroj zahranou melodii • interpretuje píseň podle notového zápisu • interpretuje durovou stupnici	• durové stupnice • zpěv podle notového zápisu • zpěv s doprovodem melodického nástroje	
• využívá své individuální hudební schopnosti a	• zatančí jednoduché lidové tance • rozpozná rytmická schémata	• folklorní hudební výchova • polka, valčík, mazurka • rytmická cvičení na různé	

dovednosti při hudebních aktivitách	jednotlivých tanců a dokáže je určit	druhy taktů	
• zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	• spojí hudební ukázku s historickým obdobím • vyjmenuje různé druhy orchestrů	• poslech hudby z jednotlivých hudebních stylů a žánrů • nauka o nástrojích • podle možností návštěva koncertu • dějiny hudby – životopisy autorů vážné hudby	
• vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	• porovná mezi sebou jednotlivá umělecká díla v rámci jednoho uměleckého slohu • s pomocí relevantních internetových zdrojů vyhledá další autory uměleckých děl tvořících v konkrétním stylovém období	• ukázky malířství, sochařství, kinematografie literárních děl • jednotlivá stylová období – hlavní výrazné rysy	OSV Kreativita MeV Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení

Hudební výchova			**9. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
• uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	• zazpívá umělou i lidovou píseň dle svých dispozic rytmicky přesně a intonačně správně • hovoří přiměřeně rychle a srozumitelně	• zpěv lidových a umělých písní • jazykolamy, recitace básní, říkadla	
• reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	• při hudební produkci uplatňuje základní dynamiku • na základě posluchačské zkušenosti rozpozná durovou a mollovou stupnici a dokáže je s doprovodem melodického nástroje pěvecky reprodukovat • improvizuje jednoduché doprovody na rytmické nástroje	• durové a mollové stupnice • zpěv podle notového zápisu • zpěv s doprovodem melodického nástroje • hra na Orffovy nástroje	
• využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při	• zatančí jednoduché folklorní a společenské tance • napodobí krokové variace složitějších tanců	• folklorní hudební výchova • polka, valčík, mazurka, polonéza • rytmická cvičení na různé	

hudebních aktivitách	• rytmizuje jednoduché lidové písně	druhy taktů	
• zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	• zaujme stanovisko k poslouchané hudbě a adekvátně diskutuje o jejím přínosu • posoudí a oceňuje význam a přínos vážné hudby pro hudbu populární	• poslech hudby z jednotlivých hudebních stylů a žánrů • nauka o nástrojích • dějiny hudby – životopisy autorů vážné hudby, hudba nevážná • referát o hudebních skladatelích, hudebních skupinách	
• vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	• ocení význam umění pro život • pozitivně přistupuje k různým druhům umění • hodnotí a diskutuje o významu uměleckých děl	• ukázky malířství, sochařství, kinematografie literárních děl • jednotlivá stylová období – hlavní výrazné rysy	OSV Kreativita MeV Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení

Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a umění, předmět Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu VV:

Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. Umožňuje jim chápat historické proměny, ale je i neoddělitelnou součástí každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které žákovi umožňují rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které žáka vedou k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které žákovi umožňují utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Výuka výtvarné výchovy je organizována v pracovně výtvarné výchovy nebo v kmenových třídách, které jsou vybaveny promítací technikou a přístupem na internet. Škola má také vybavenou keramickou dílnu.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je vyučován s časovou dotací 1.,2. a 4. ročník 1 hodina týdně, ve 3. a 5. ročníku 2 hodiny týdně, na 2. stupni 6. ročník – 2 hodiny, 7. – 9. ročník – 1 hodina týdně.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)
- Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)
- Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací-uvolnění/relaxace, hledání pomoci při potížích)
- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality)
- Komunikace (řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání)

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)

Multikulturní výchova

- Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik)

Environmentální výchova

- Ekosystémy (kulturní krajina, pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- Vztah člověka k prostředí (náš životní styl-spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí; nerovnoměrnost života na Zemi-rozdílné podmínky prostředí)

Mediální výchova

- Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a efektivnímu využívání potřebných informací
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- umožňujeme žákům uvádět a propojovat poznatky do souvislostí
- umožňujeme žákům samostatně pozorovat, získané výsledky kriticky posuzovat a vyvozovat závěry
- motivujeme žáky k výběrům vhodné metody a strategie pro učení, kritickému zhodnocení výsledků svého učení
- vedeme žáky k učení prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy
- motivujeme žáky k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivovanému projevu a utváření si hierarchie hodnot
- vedeme žáky k využívání vlastní tvorby v procesu učení, zvláště při využívání mezipředmětových vztahů, k osvojování si výtvarných technik a jejich užití při tvůrčích činnostech

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů a volbě vhodných způsobů řešení
- učíme žáky kritickému myšlení, k rozhodnutí, které si je schopen obhájit
- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomoval zodpovědnost za svá rozhodnutí a činy

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory výstižně, v logickém sledu naslouchat druhým, vhodně reagovat, obhajovat svůj názor
- učíme žáky rozumět různým typům informačních a komunikačních prostředků, tvořivě je využívat ke svému rozvoji a k zapojení se do společenského dění
- motivujeme žáky k využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů a ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky spolupracovat ve skupině, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
- vedeme žáky k upevňování mezilidských vztahů na základě ohleduplnosti a úcty
- přispíváme k diskuzi třídy, učíme žáky chápat potřebu spolupracovat, respektovat názory a přesvědčení druhých lidí
- umožňujeme žákům vytvářet si o sobě představu, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládat a řídit svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- spoluvytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech

Kompetence občanské

- učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti a jako neoddělitelné součásti lidské existence
- učíme žáky chápat práva a povinnosti ve škole i mimo ni
- umožňujeme jim rozhodovat se zodpovědně
- vedeme žáky k respektování a ochraně našich tradic i kulturního a historického dědictví, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovat do kulturního dění
- předkládáme základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, tak, aby se žáci mohli rozhodovat zodpovědně a v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- motivujeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům využívat znalosti a zkušenosti v zájmu své přípravy na budoucnost
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a k plnění povinností a závazků

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vytváření, upravování a sdílení digitálního obsahu, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí učíme žáky jednat eticky a bezpečně
- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace

- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Výtvarná výchova			**1. – 3. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
• rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	• rozlišuje a pojmenovává základní plošné tvary – kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník • správně pojmenovává základní barvy • záměrně vyhledává linie, tvary a barvy ve svém okolí • využívá základní klasifikaci barev – světlé, tmavé, teplé, studené, kontrast	• geometrické tvary, čáry • základní barvy • porovnávání objektů podle tvarů a velikostí	
• v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	• porovnává objekty podle velikosti a odlišnosti tvaru • uplatňuje různé výtvarné techniky a postupy (kresba, modelování, malba, hra s barvou, experimentování)	• uspořádání do objektů podle barvy, velikosti • obtisky, práce s přírodním materiálem	
• vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	• výtvarně se vyjadřuje podle vyprávění, četby, filmu • výtvarně vizuálně obrazně vyjadřuje podněty hmatové, sluchové, pohybové, čichové chuťové • rozezná obraz, fotografii, film	• kreslení podle hudby, nálady, pocitů • mačkání, trhání papíru • práce s textilem	OSV Kreativita
• na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	• rozliší a vybere věci podle jejich uplatnění (hračky, ilustrace, animovaný film, komiks, reklama)	• užitkové vlastnosti, netradiční materiály, rozvoj fantazie	
• interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	• dokáže popsat svůj výtvor, komunikuje se spolužáky o výtvorech	• vlastní tvorba, ilustrace, popis obrázků	OSV Komunikace

Výtvarná výchova			**4. a 5. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
• při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	• prohloubí a zdokonalí techniky kresby a malby z prvního období, vychází při tom z pozorování lidských projevů, z přímých zážitků, z pozorování přírody a věcí	• porovnávání kontrastních barev, podobnosti • linie, tvary, objemy • uspořádání objektů do celků • kresba, malba	MuV Kulturní diference
• při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	• barevně vyjadřuje své pocity a nálady, pracuje s barevnými kontrasty a proporčními vztahy • tvoří vlastní díla na základě vizuálního podnětu	• význam barvy • perspektiva • správné proporce postavy (obličej, postava) • využívání celé plochy výkresu	OSV Psychohygiena Kreativita
• nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	• dokáže komunikovat o obsahu svých děl • vyhledá vhodné prostředky pro vyjádření svých prožitků • ocení práci svých spolužáků • samostatně vybírá témata pro své dílo	• volná kresba/malba • výtvarné techniky	
• osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	• dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu • rozezná grafické techniky • pracuje s přírodními materiály • využívá technických prostředků	• grafické techniky • práce s přírodním materiálem i technickými prostředky	EV Ekosystémy
• porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	• učí se pracovat s různým obrazovým materiálem • navštěvuje výstavy • seznamuje se se známými malíři současnosti i minulosti • zlepšuje prostředí školy, třídy	• estetika kolem nás	VEGS Evropa a svět nás zajímá VDO Občanská společnost a škola
• nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či	• zhodnotí záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl • vyhledává různé způsoby uměleckého vyjádření	• kritika • sebehodnocení	EV Vztah člověka k prostředí

upravil	• hledá vztyčné body výtvarného umění s dalšími druhy umění		

Výtvarná výchova			**6. – 9. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ROZVÍJENÍ CITLIVÉ POZORNOSTI			
• vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	• nalézá prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů • tvoří prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů • určí (pojmenuje) prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů • aplikuje (využije) je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků • obměňuje (předvede) různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	• prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, barevný a světelný kontrast, nauka o barvách, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření, tvarová a barevná představivost • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření, jednoduchá kompozice v ploše, v objemu, v prostoru, technika malby a kresby, kombinace výtvarných technik – otisky, ažurování, koláž, intarzie, tempera, tužka, uhel, pero, fix	OSV Rozvoj schopností poznávání OSV Kreativita
• zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	• reprodukuje (zaznamená) vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly • reprodukuje (zaznamená) podněty z představ a fantazie	• reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických, literární tvorba,	OSV Rozvoj schopností poznávání OSV Kreativita

		ilustrace příběhu)	
• zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	• identifikuje (zachytí) jevy a procesy v proměnách a vztazích • k tvorbě zařadí některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	• smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě, výstavy uměleckých děl	OSV Rozvoj schopností poznávání OSV Kreativita MeV Tvorba mediál. sdělení
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY			
• vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	• zařadí prostředky pro vlastní osobité vyjádření • spojuje prostředky pro vlastní osobité vyjádření • tvoří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace, figurální kompozice, motivace na základě smyslového vnímání • typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, básní, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, komunikační grafika, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	OSV Sebepoznání a sebepojetí MeV Tvorba mediál. sdělení OSV Kreativita
• rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	• rozpozná působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	• přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních	OSV Sebepoznání a sebepojetí OSV Kreativita

		tvůrčích činnostech	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ			
• interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	• reprodukuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti • užívá své znalosti historických souvislostí i osobní zkušenosti a prožitky	• osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování, návštěva výstav – rozbor díla, základní rozlišení druhů umění (beseda o umění), vznik uměleckého díla – návštěva ateliéru, pracovní dílny)	OSV Sebepoznání a sebepojetí OSV Komunikace VEGS Evropa a svět nás zajímá
• ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	• posoudí (objasní) komunikační účinky vybraných či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	• komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace, vysvětlování a obhajoba výsledků své práce • proměny komunikačního obsahu –záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti, poznávání proměn umění k historickému vývoji společnosti, výstavy, galerie, tisk, dokumentární film	OSV Komunikace VEGS Evropa a svět nás zajímá

Výchova zdravé osobnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví, předmět Výchova zdravé osobnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu VZO:

Vzdělávací obor Výchova zdravé osobnosti propojuje témata výchovy ke zdraví, finanční a čtenářské gramotnosti, etické výchovy a plní zároveň funkci třídnických hodin.

Výchova zdravé osobnosti žáka především vede k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuze s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa. Rozvíjí sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce. Výchova zdravé osobnosti vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů.

Vyučuje se v 1. – 9. ročníku jako povinný předmět s dotací jedné hodiny týdně.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)
- Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)
- Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací hledání pomoci při potížích
- Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě)
- Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy)
- Komunikace (cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, specifické komunikační dovednosti, dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích)
- Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci-seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování, dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne)

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže)

Multikulturní výchova

- Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik)
- Lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost)
- Princip sociálního smíru a solidarity (odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti)

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných)
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem)
- Stavba mediálních sdělení (příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií), příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
- Fungování a vliv médií ve společnosti (organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům osvojit si strategie učení a motivujeme je pro celoživotní učení, nabízíme žákům dostatek informačních zdrojů – knihovnu, internet, exkurze aj., informace propojujeme s praktickým životem
- motivujeme žáky k aktivnímu přístupu k učení, k plánování vlastního času na učení, k vlastnímu sebezdokonalování
- používáme obecně známé termíny, znaky a symboly
- hledáme s žáky souvislosti v probíraném tématu v oblastech společenských, kulturních, morálních, ekonomických i ekologických

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- učíme žáky pracovat s informacemi ze všech možných zdrojů, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat
- předkládáme žákům takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů-předmětů, nabízíme žákům úkoly, které vycházejí z reálného života a vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- přemýšlíme s žáky o nesrovnalostech a příčinách negativních i pozitivních jevů v rámci témat
- učíme žáky využívat vlastní úsudek, zkušeností a informace, obhajovat svá rozhodnutí
- vedeme žáky k uvědomování si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým, snažit se o porozumění, vhodně reagovat
- motivujeme žáka k zapojení se do diskuse
- vybízíme žáky, aby slušně obhajovali svůj názor a vhodně argumentovali
- vybízíme žáky, aby se aktivně se zapojovali do společenského dění

Kompetence sociální a personální

- dbáme na účinnou spolupráci žáků ve skupině, na vytváření pravidel práce v týmu, na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vedeme žáky k ohleduplnosti a uctivosti při jednání s druhými lidmi
- vybízíme žáky, aby v případě potřeby dokázali poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- přispíváme k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- učíme žáky vyjádřit pochvalu
- dbáme na to, aby byli žáci pozitivní k sobě i druhým
- snažíme se, aby žáci dokázali ovládat a řídit svoje jednání a chování

Kompetence občanské

- učíme žáky být empatický a respektovat přesvědčení druhých lidí
- učíme žáky odmítat útlak a hrubé zacházení, uvědomění si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- dbáme na to, aby si byl žák vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- učíme žáky chovat se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, aby dokázali poskytnout dle svých možností účinnou pomoc
- vysvětlujeme žákům, jak chápat základní environmentální problémy
- vychováváme žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva a přesvědčení druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích podle svých možností
- rozvíjíme u žáků chápání nutnosti pravidel ve společnosti a jejich dodržování
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do dění ve škole, ve městě i ve společnosti, k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví a k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- učíme žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky bezpečně, účelně a hospodárně používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, učíme žáky chránit své zdraví i zdraví druhých při práci, chránit životní prostředí i kulturní a společenské hodnoty
- důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci, motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)
- učíme žáky orientovat se v základech a realizaci podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjet jejich podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

- učíme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- umožňujeme žákům využívat techniku z hlediska s ohledem na své zdraví
- učíme žáky tomu, aby si byli vědomi i možného negativního dopadu technologií a sociálních sítí na své zdraví i zdraví ostatních
- umožňujeme žákům využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využíváme PC učeben ve výuce, pracujeme s výukovými programy a aplikacemi, zapojujeme žáky do veřejného dění prostřednictvím digitálních technologií, vedeme žáky k samostatnému rozhodování při výběru vhodného zdroje
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, směřujeme žáky k volbě vhodných postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- podněcujeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost, zautomatizovali rutinní činnosti, zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- vedeme žáky k využívání všech dostupných komunikačních a informačních médií, k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost a jejich kritickému posuzování
- seznamujeme žáky s možným negativním dopadem technologií a sociálních sítí na zdraví i zdraví ostatních, učíme žáky rozpoznávat prvky záměrné manipulace a zaujímat k ní kritický postoj, podporujeme kritické myšlení žáků v oblasti digitálních technologií

VZO			**1. – 3. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
• osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluva, přiměřená gestikulace	• vhodně komunikuje při vytváření vztahů v kolektivu • používá základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích • pozná a používá základy neverbální komunikace • vyjadřuje vhodně základní city	• představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost • pozdrav, otázka, prosba, • poděkování, omluva, oslovení • neverbální komunikace • mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky • základní city, vyjádření a ovládání pocitů spokojenosti, • radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu	OSV Rozvoj schopnosti poznávání OSV Poznávání lidí OSV Mezilidské vztahy
• podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel	• podílí se na vytváření základních pravidel spolupráce	• třídní pravidla • základní pravidla slušného chování	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika
• osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým	• umí vyjádřit uznání • správně reaguje na pochvalu • hledá možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky • zvládá emoce při zpracovávání neúspěchu	• formy pochvaly • význam účinnosti pochvaly • hněv a jeho zvládání	OSV Psychohygiena MuV Kulturní diference
• zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky	• v běžných podmínkách projevuje pozornost a laskavost • vyjadřuje vhodným způsobem soucit, přátelství	• vhodné chování v třídním i školním kolektivu • chování v rodině	OSV Seberealizace a sebeorganizace
• vyjadřuje city v jednoduchých situacích	• dokáže se adekvátně ovládat v běžných situacích • adekvátně reaguje na handicapované	• základní pravidla slušného chování ve škole i na veřejnosti • úcta k handicapovaným	VDO Občanská společnost a škola
• projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	• zachovává zásady bezpečného chování • zná zásady bezpečnosti silničního provozu • zná základy ochrany člověka za mimořádných událostí	• bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy • komunikace s vrstevníky • nebezpečí komunikace s neznámými lidmi • bezpečný pohyb v rizikovém středí	MV Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení

• uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	• dodržuje základní pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví • umí přivolat pomoc	• nebezpečí v prostoru elektronických médií • prevence vzniku mimořádných událostí • požární poplach • modelové situace • hry v rolích	

VZO			**4. a 5. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
• reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku	• zvládá vést dialog s druhými v rovnocenné i podřízené pozici • vnímá základní prvky • dokáže vhodně položit otázku neverbální komunikace • vhodně reaguje na otázku	• postoje těla • mimika, úsměv • zrakový kontakt • gesta • zásady slušného chování při dialogu	OSV Komunikace
• uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří si pozitivní sebehodnocení	• přiměřeně reaguje na pochvalu • dokáže se usmířit s druhými • v základních intencích si uvědomuje své dobré i špatné vlastnosti • rozlišuje způsoby vhodné a nevhodné sebeprezentace	• formy pozitivního hodnocení druhých • umění odpustit • sebehodnocení, hodnocení druhých	
• dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách	• vhodně reaguje na úspěch i neúspěch skupiny • povzbuzuje druhé • projevuje zájem o spolužáky a žáky v naší škole	• práce ve skupině • třídní kolektiv • respektování druhých	OSV Kooperace a kompetice
• jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy	• dokáže být druhým prospěšný	• služba pro druhé • význam charitativních služeb	MuV Lidské vztahy
• iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky	• vnímá důležitost asertivity pro svůj život • dokáže rozlišit vhodnost	• rozlišování mezi nabídkami druhých • odmítnutí nevhodné nabídky	OSV Kooperace a kompetice

k aktivitě a na nevhodné nabídky reaguje asertivně	nabídky k aktivitě především od svých vrstevníků • reaguje asertivně na nevhodné nabídky • zvládá techniku odmítání	• techniky odmítání	
• projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	• zachovává zásady bezpečného chování • zná zásady bezpečnosti silničního provozu • zná základy ochrany člověka za mimořádných událostí	• bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy • komunikace s vrstevníky • nebezpečí komunikace s neznámými lidmi • bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, šikana • nebezpečí v prostoru elektronických médií • prevence vzniku mimořádných událostí • základy první pomoci	
• uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořád. událostí	• dodržuje základní pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví	• požární poplach • respirační choroby a ochrana před nakažením	
• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• řeší praktické problémy s ohledem na nakládání s finančními prostředky	• kapesné • spoření • financování v domácnosti	
• orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkl. ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet	• orientuje se v základním používání peněz • používá peníze v běžných situacích	• základy hospodaření • dluhy a jejich dopad	

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
• respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	• dodržuje zásady verbální komunikace • učí se přijímat názor druhého • rozvíjí schopnost naslouchat jiným • ovládá základy asertivní komunikace • uvědomuje si vliv komunikačních chyb a šumů • komunikuje s vrstevníky a neznámými lidmi	• empatie • chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání • dialog • efektivní a asertivní komunikace • hádka, eliminace hrubých výrazů	MuV Kulturní diference Princip sociálního smíru a solidarity
• vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	• respektuje vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity • přijímá konstruktivní kritiku a je jí také sám schopen • ve společné diskuzi přijímá názory ostatních, současně se však nebojí také prezentovat názor svůj • zná význam lidských práv, svobody a rovnosti pro život v demokratické společnosti • přijímá důstojnost každé lidské osoby • uvědomuje si svou osobnost v partnerském vztahu vůči ostatním lidem	• vrstevnická skupina • třídní pravidla • asertivní chování • kompromis • řešení konfliktů • konstruktivní kritika • ochota ke spolupráci • přátelství • důstojnost osoby • úcta k člověku • základní, lidská práva, svoboda • rovnost, jedinečnost člověka • mravní zásady	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika
• vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	• orientuje se v zásadách zdravého životního stylu • soucítí s ostatními lidmi • v rámci svých možností se aktivně angažuje a pomáhá ostatním lidem, a to i v obtížných sociálních situacích	• význam sportování • hobby, zájmy, záliby • pomoc neznámému člověku veřejná osobní angažovanost • odpuštění druhému člověku • vhodné chování v obtížných situacích • fair play	
• posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	• uvědomuje si zásady tělesné a duševní hygieny • dodržuje denní režim • zná význam pohybu pro zdraví, pohybový režim • buduje si pozitivní vztah ke všem lidem, včetně menšin • seznamuje se se situací zemí třetího světa	• denní režim • otužování • intimní hygiena • odpočinkové a pracovní aktivity • informovanost o situaci zemí třetího světa • vztah k menšinám, využití prosociálnosti v multikulturní společnosti	OSV Psychohygiena

• vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	• zná základy podpory zdraví • uvědomuje si vlastní zodpovědnost za své zdraví	• zdraví a nemoci • zdravý životní styl • stres a relaxace • rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný • internet) • násilné chování • těžké životní situace a jejich zvládání • trestná činnost • dopink ve sportu	
• dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	• má základní povědomí o závislostech • zná zásady zdravé výživy • zná zásady osobní, intimní a duševní hygieny • má základní povědomí o ochraně před přenosnými chorobami a úrazy • uvědomuje si některé formy manipulace	• šikana • zásady zdravého stravování • pitný režim • vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví • poruchy příjmu potravy • denní režim • hygiena • manipulativní reklama a informace	
• uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	• zná základní pravidla pro ochranu před přenosnými chorobami • zná základní pravidla pro ochranu před úrazy	• prevence před přenosnými chorobami • choroby přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty • ochrana před úrazy • preventivní a léčebná péče • odpovědné chování v běžných situacích • základy první pomoci	
• projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	• buduje přátelský vztah k druhým lidem, včetně autorit • zná základní pravidla slušného chování ve společnosti, v rodině, ve škole	• mezilidské vztahy • vztah k autoritě • řešení konfliktu • rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek • sportovní soutěže • etiketa • chování k dospělým i vrstevníkům	VEGS Jsme Evropané OSV hodnoty, postoje, praktická etika

• respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	• formuje si odpovědné chování a rozhodování v otázkách partnerství a rodičovství a k uplatňování odpovědného sexuálního chování v souvislosti s ochranou zdraví, etikou a morálkou	• sexuální výchova • dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny • partnerské vztahy, manželství a rodičovství • rizika spojená s volbou životního partnera • krizové situace v rodině • etika • osobní odpovědnost za své jednání • smysl života • svědomí a jeho rozvoj • rodina	
• respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	• má základní povědomí o významu sexuality • chápe význam odpovědného sexuálního chování	• sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost • choroby přenosné pohlavním stykem • problémy těhotenství a • rodičovství mladistvých • antikoncepce • poruchy pohlavní identity	
• uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	• chápe rizika ohrožující zdraví, zneužívání návykových látek, kouření, pití alkoholu • chápe škodlivost návykových látek na zdraví • orientuje se v pravidlech správného užívání léků a rizicích při neodborném zacházení s chemickými látkami používanými v domácnosti • dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka • uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni	• návykové látky • zásady užívání léků a běžných chemických látek v domácnosti • prevence užívání návykových látek • důvody, proč je zdravé nekouřit a nepít alkohol • negativní vliv pasivního kouření na zdraví člověka • ochrana životního prostředí • zodpovědnost za životní prostředí	MeV Stavba mediál. sdělení

	• oceňuje nezastupitelný význam životního prostředí pro lidský život		
• vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	• kriticky přistupuje k působení médií • rozlišuje mezi realitou a pseudorealitou • vyhledává autority a vzory analyzuje manipulativní chování v médiích i ve svém okolí	• manipulace a obrana před ní • média a jejich úloha ve společnosti • kritický přístup k působení médií • pozitivní vzory versus pochybné idoly, autorita • iniciativa a aktivní prosociálnost	MeV Interpretace vztahu mediál. sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti
• projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	• dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany • zná základy první pomoci • umí přivolat pomoc pře nebezpečné události	• bezpečné prostředí ve škole ochrana zdraví při různých činnostech • bezpečnost v dopravě • vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity	
• uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	• zná základní pravidla ochrany člověka za mimořádných událostí, • zná pravidla evakuace • dokáže se orientovat v činnostech po mimořádné události • prevence vzniku mimořádných událostí	• postup v případě dopravní nehody • první pomoc • důležitá telefonní čísla • varovné signály	
• rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	• zná význam rozumného nakládání s penězi • rozumí pojmům ekonomická ctnost, šetrnost, podnikavost • snaží se nepodléhat konformnímu působení společnosti, naopak se projevuje autonomně a utváří si vlastní vnitřní pravidla • má povědomí o finančním hospodaření rodiny	• finanční gramotnost • sebeúcta • manipulace • smysl života • finanční gramotnost	
• provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	• má povědomí o důležitosti finančního rozpočtu v rodině i v rámci státu	• osobní rozpočet • státní rozpočet	

Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví, předmět Tělesná výchova

Tělesná výchova je předmět, který směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně umocňuje kvalitu prožitku.

Tělesná výchova vede k uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, optimálnímu rozvoji zdatnosti a výkonnosti, regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, podpoře zdraví a ochraně života. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných a specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově.

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu TV:

Předmět Tělesná výchova je vyučován jako samostatný vyučovací předmět na 1. i 2. stupni s časovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka TV probíhá ve školní tělocvičně, na hřišti a v přírodě v okolí školy. Na 1. stupni je výuka po ročnících. Na druhém stupni se dělí na chlapce a dívky (6.-7. ročník, 8.-9. ročník).

Předmět TV je zaměřen na:

- vytváření elementárních pohybových dovedností
- koordinaci pohybu tělesné schránky v souvislosti s rozvojem základních pohybových dovedností
- rozvoj pohybových dovedností, překonávání zábran
- začlenění pohybu jako součásti zdravého životního stylu
- probuzení zájmu o další pohybové aktivity
- vytváření základních zdravotně pohybových a hygienických návyků
- bezpečnost a míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků
- výchovu ke vztahům ve skupině, motivování a respektování jednotlivce i svého okolí

V předmětu Tělesná výchova se uplatňují metody práce převážně v hravém pojetí s důrazem na prožitek. K dosažení cílů se využívá skupinové či frontální práce a individuální přístup učitele.

Okruhy učiva možné zařadit do tělesné výchovy z předmětu Výchova zdravého občana

- výživa a zdraví, zásady zdravého stravování
- tělesná a duševní hygiena, otužování, význam pohybu pro zdraví
- režim dne
- stres a jeho vztah ke zdraví, kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti
- seberegulace a sebeorganizace činností a chování, cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)
- Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika)
- Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
- Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému)
- Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc)
- Komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem)
- Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích; zvyky a tradice národů Evropy)

Multikulturní výchova

- Lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost)
- Multikulturalita (multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)

Enviromentální výchova

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učíme žáky organizovat akce s využitím nápadů a tvořivosti žáků
- zajišťujeme žákům vhodné pracovní podmínky
- snažíme se vytvářet takové situace, při kterých žáci zažijí úspěch
- zohledňujeme rozdíly v možnostech a tempu jednotlivých žáků
- učíme žáky kriticky hodnotit své výsledky i výsledky druhých

Kompetence k řešení problému

- učíme žáky pojmenovávat problém (prostřednictvím situačních her)
- zapojujeme celý kolektiv při řešení problému
- vedeme žáky k uvážlivému rozhodování
- vedeme žáky k přípravě různých aktivit (sportovní soutěže)
- zapojujeme žáky do sportovních soutěží

Kompetence komunikativní

- učíme žáky obhajovat svůj názor vhodnými argumenty, ale i vyslechnout názory
- druhých
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními
- podporujeme přátelské vztahy mezi třídami i jinými školami

Kompetence sociální a personální

- využíváme týmové práce
- učíme žáky stanovovat si pravidla chování a respektovat je
- učíme žáky vyjádřit odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy
- rozvíjíme v dětech zdravé sebevědomí
- podílíme se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vedeme žáky k toleranci (rasové, handicapovaní..)

Kompetence občanské

- učíme žáky zodpovědnosti, samostatnosti
- využíváme hry zaměřené na stmelení kolektivu
- posilujeme vzájemnou důvěru

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k samostatnosti (příprava, používání a úklid pomůcek)
- klademe důraz na bezpečnost, hygienu, sebeobslužnost
- učíme žáky dělbu práce v kolektivu
- vhodně motivujeme žáky (prožitek z dobře vykonané práce, z výsledků …)

Kompetence digitální

- umožňujeme využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Tělesná výchova			**1. - 3. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• učí se správnému držení těla při různých činnostech • rozvíjí přirozeným pohybem svoji aktivitu • učí se správnému dýchání • projevuje radost z pohybu • dbá na správné držení těla, správné dýchání, využívá kompenzační a relaxační cvičení	• pohybový režim žáků • příprava před pohybovou činností • uklidnění po zátěži, protahovací, kompenzační a relaxační cvičení	OSV Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	• učí se jednoduché pohybové činnosti • spolupracuje při pohybových činnostech, soutěží v družstvu • hází kriketovým míčkem a zvládá techniku hodu • zvládne kotoul vpřed • zvládá šplhat na tyči • zvládne uběhnout 300 metrů	• pohybová tvořivost • základy gymnastiky – kotoul vpřed, cvičení na nářadí, cvičení s náčiním • základy atletiky – běhy, hod míčkem, skok do dálky • rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly • koordinace pohybu • netradiční hry a využití netradičního nářadí při cvičení	OSV Rozvoj schopností poznávání
• spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	• učí se spolupracovat v týmu při týmových hrách a soutěžích	• pohybová tvořivost • míčové hry – fotbal, basketbal, volejbal, florbal, vybíjená – upravená, zjednodušená pravidla • netradiční hry	OSV Kooperace a kompetice
• uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	• používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • na hodinu tělesné výchovy se převléká do sportovního oblečení • dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě	• bezpečnost při sportu • hygiena při sportu	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• dodržuje pravidla bezpečnosti • reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • ovládá názvy pohybových činností a tělocvičného nářadí • zvládne objasnit některé pojmy z pravidel sportů a	• tělocvičné pojmy • odborná terminologie	

	soutěží		
• adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	• adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání • učí se základní plavecké dovednosti	• seznamovaní s vodou – adaptace na vodní prostředí, orientace ve vodě, pohyb ve vodě • hry ve vodě • nácvik plaveckých pohybů, splývání, technika dýchání	OSV Sebepoznání a sebepojetí
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku • zvládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti v plaveckém prostředí	• nácvik pohybu dolních končetin • nácvik pohybu horních končetin • nácvik dýchání • nácvik vybraných plaveckých stylů	

Tělesná výchova			**4. a 5. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
• podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	• uvědomuje si potřebu pravidelného pohybového režimu • provádí cvičení zaměřená na rozvoj kondice, snaží se o zlepšení úrovně své zdatnosti • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	• význam pohybu pro zdraví • rozvoj pohybových schopností a dovedností (rychlosti, vytrvalosti, síly), kondiční cvičení s lavičkami • cvičení zaměřená na rozvoj kondice a zlepšení úrovně své zdatnosti	OSV Seberegulace a sebeorganizace
• zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	• osvojuje si protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, zařazuje nápravná cvičení (při jednostranné zátěži nebo svalovém oslab.) • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním sval. osl.)	• cvičení během dne, rytmické a kondiční formy • správné držení těla, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	

• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	• zvládá podle svých možností osvojované pohybové dovednosti • podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti a odrazové schopnosti, zvládá základní techniku rychlého a vytrvalého běhu na dráze i v terénu, techniku skoku do dálky z individuálního rozběhu, techniku hodu míčkem z rozběhu • umí kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí, roznožku přes nářadí odpovídající výšky • dle individuálních předpokladů zvládá šplh na tyči i na laně • seznamuje se s pravidly sportovních her a řídí se jimi • rozumí základům sportovních her, dovede je vysvětlit a dodržuje je • vytváří varianty osvojených pohybových her	• průpravná, kompenzační, relaxační cvičení a jejich praktické využití, správné držení těla, správné zvedání zátěže • běh – technika, rychlost, vytrvalost skok – technika skoku, odrazové schopnosti hod míčkem z místa a z rozběhu • základy atletiky (atletická abeceda, atletické disciplíny – běh rychlý i vytrvalý, nízký i polovysoký start, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem z místa i rozběhu) • základy gymnastiky (průpravná cvičení pro rozvoj pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů • akrobacie – kotoul vpřed, vzad, ve vazbách, stoj na rukou – s dopomocí, jednoduché sestavy • přeskok – roznožka přes kozu odrazem z můstku • kladina (lavička) – chůze bez dopomoci • rytmické formy cvičení (kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem • kondiční cvičení s lavičkami, přeskoky přes švihadlo, šplh na tyči a na laně, cvičení na žebřinách • pohybové hry s různým zaměřením • základy sportovních her • herní činnosti jednotlivce – přihrávky míčem jednoruč i obouruč, driblink, střelba na koš, přihrávky nohou, vedení míče, střelba na branku • práce s jiným herním náčiním (např. florbalová hokejka) • jednotlivé hry se zjednodušenými pravidly (např. vybíjená, basketbal, fotbal, házená, florbal)	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kooperace a kompetice Komunikace

		• pobyt v přírodě • pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, pohybová tvořivost	
• uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	• dodržuje pravidla bezpečnosti v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě • dodržuje pravidla hygieny a bezpečného chování • umí vhodně reagovat v případě úrazu spolužáka	• hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí, osobní hygiena, pitný režim • bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí i náčiní, vhodné chování) • zásady chování při úrazu	MuV Lidské vztahy EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
• jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	• svými slovy zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka • snaží se zlepšit svoji pohybovou činnost, dle pokynů • reaguje na pokyny, soustředí se na správné a přesné provedení pohybu	• technika provádění jednotlivých cviků a kontrola cvičení (učitel, spolužáci, vlastní pocity) • základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, základními polohami a pohyby	
• jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• zná hodnoty fair play • jedná v duchu fair play • dodržuje pravidla her a soutěž • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• zásady sportovního jednání a chování	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika MuV Multikulturalita
• užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	• užívá základní pojmy (názvy tělocvičného nářadí a náčiní) • správně reaguje na povely pořadových cvičení • cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení, ukázky	• cvičení podle jednoduchého popisu cvičení, ukázky • základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, povely, symboly	
• zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	• učí se organizovat jednoduché pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy • zorganizuje nenáročné	• pohybové a sportovní hry, soutěže	OSV Kooperace a kompetice

	pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy		
• změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	• pomáhá s měřením sportovních výkonů a porovnává je s předchozími výsledky • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	• měření a posuzování a zapisování sportovních výkonů	
• orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	• dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích pořádaných ve škole či v místě bydliště i o akcích evropského nebo světového významu • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	• zdroje informací o pohybových činnostech (plakáty, výsledkové listiny, místní tisk a jiné sdělovací prostředky)	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	• adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání • zvládá základní plavecké dovednosti	• seznamovaní s vodou – adaptace na vodní prostředí, orientace ve vodě, pohyb ve vodě • hry ve vodě • nácvik plaveckých pohybů, splývání, technika dýchání	OSV Rozvoj schopností poznávání
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku • zvládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti v plaveckém prostředí	• nácvik pohybu dolních končetin • nácvik pohybu horních končetin • nácvik dýchání • nácvik vybraných plaveckých stylů	

Tělesná výchova			**6. a 7. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • pravidelně sleduje své denní pohybové aktivity • pravidelně zařazuje cvičení kompenzující jeho oslabení a jednostrannou zátěž • podílí se na organizaci pravidelných pohybových aktivit v rámci třídy	• význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport dívek a chlapců • zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	OSV Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena
• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	• dle svých individuálních možností a dovedností se snaží zlepšit svou tělesnou zdatnost • dle svých individuálních možností a dovedností volí vhodná cvičení ke zlepšení tělesné a fyzické zdatnosti	• posilovací cvičení s vlastní vahou • kondiční cvičení • kruhový trénink	OSV Sebepoznání a sebepojetí
• samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	• sám se zvládne připravit na pohybovou aktivitu • vede rozcvičku, upozorní na správné provedení, pojmenuje, co a proč dělá • vybere a použije vhodné cviky k zahřátí svalů nutných pro uvedenou (danou) pohybovou aktivitu	• protahovací a kompenzační cvičení	OSV Seberegulace a sebeorganizace
• odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	• odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	• hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandartním prostředí, první pomoc při tělocviku a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika
• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního	• vybere a použije výstroj a výzbroj odpovídající danému sportu a konkrétním podmínkám	• pravidla chování v různých sportovních prostředí • potřebné pomůcky, výstroj a výzbroj pro různé druhy sportů	OSV Řešení problémů a rozhodova

provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost			cí dovednosti
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady přeskok přes kozu, výmyk na hrazdě, kotoul vpřed i vzad, cvičení s náčiním a na nářadí • zvládá v souladu s individuálními předpoklady šplh na laně i na tyči • zvládá v souladu s individuálními předpoklady rychlý běh (60m,100m), vytrvalostní běh (1000m), skok do dálky, hod míčkem • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy	• gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení pro daný věk žáků, tance • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, granátem • sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie (fotbal, basketbal, florbal, volejbal) • turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty • bruslení (podle podmínek školy) • další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	OSV Seberegulace a sebeorganizace MuV Multikulturalita Lidské vztahy
• posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• snaží se posoudit provedení osvojované pohybové činnosti a určí nedostatky, popřípadě možné příčiny	• správné držení těla • správné provádění pohybových činností	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele	• zná některá názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	• komunikace v tělocviku – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, značky, vzájemná komunikace a	

internetu		spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	
• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • uvědoměle jedná podle principů fair play při pohybových aktivitách, rozpozná negativní projevy a na tyto situace adekvátně reaguje • prokazuje pozitivní, empatický přístup k handicapovaným, méně zdatným spolužákům nebo osobám opačného pohlaví • rozpozná při pohybových aktivitách jednání poškozující nejbližší prostředí či majetek a svým chováním směřuje k jeho eliminaci	• historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta • Sazka Olympijský víceboj	VEGS Evropa a svět nás zajímá
• dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• zvládne se se domluvit a dohodnout v týmových hrách • dokáže dodržet domluvenou taktiku vedoucí k úspěchu družstva	• zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
• rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	• vyžaduje dodržování základních pravidel při rozhodování her	• pravidla her a jejich dodržování	OSV Mezilidské vztahy
• sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	• snaží se sledovat určené pohybové činnosti • zvládá vyhodnotit pohybovou činnost a výkony • výsledky zvládne zapsat a vyhodnotit • změří nebo jinak kvantifikuje určené pohybové činnosti nebo sportovní výkony prováděné ve shodě s pravidly	• měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	
• zorganizuje samostatně i v týmu	• v týmu zvládnou zorganizovat jednoduchý	• pravidla osvojovaných pohybových činností – her,	OSV Rozvoj

jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	turnaj, závody na úrovni školy	závodů, soutěží	schopností poznávání
• zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• zvládne zpracovat naměřená data a informace o pohybové aktivitě • výsledky zvládne vyhodnotit a prezentovat	• měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	

Tělesná výchova			**8. a 9. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • pravidelně sleduje své denní pohybové aktivity • pravidelně zařazuje cvičení kompenzující jeho oslabení a jednostrannou zátěž • podílí se na organizaci pravidelných pohybových aktivit v rámci třídy	• význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, dívek a chlapců • zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	OSV Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace
• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	• dle svých individuálních možností a dovedností zlepšuje svou tělesnou zdatnost • dle svých individuálních možností a dovedností volí vhodná cvičení ke zlepšení tělesné a fyzické zdatnosti	• posilovací cvičení s vlastní vahou • kondiční cvičení • kruhový trénink	OSV Sebepoznání a sebepojetí
• samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	• sám se zvládne připravit na pohybovou aktivitu • vede rozcvičku, upozorní na správné provedení, pojmenuje, co a proč dělá • vybere a použije vhodné cviky k zahřátí svalů	• protahovací a kompenzační cvičení	
• odmítá drogy a jiné škodliviny jako	• odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné	• hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v	OSV Hodnoty,

neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	nestandartním prostředí, první pomoc při tělocviku a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách	postoje, praktická etika
• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	• vybere a použije výstroj a výzbroj odpovídající danému sportu a konkrétním podmínkám	• pravidla chování v různých sportovních prostředí • potřebné pomůcky, výstroj a výzbroj pro různé druhy sportů	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	• snaží se v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	• zdravý životní styl • pohyb	
• samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	• snaží se používat naučené kompenzační a relaxační cvičení k regeneraci organismu • pomocí kompenzačních a relaxačních technik se snaží překonávat únavu a předcházet stresovým situacím	• kompenzační a relaxační cvičení	OSV Seberegulace a sebeorganizace
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady přeskok přes kozu, výmyk na hrazdě, kotoul vpřed i vzad, kotoul letmo, stoj na rukou, cvičení s náčiním a na nářadí • zvládá v souladu s individuálními předpoklady šplh na laně i na tyči • zvládá v souladu s individuálními předpoklady rychlý běh (60m,100m), vytrvalostní běh (1000m), skok do dálky, hod míčkem • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při	• gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení pro daný věk žáků, tance • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, granátem • sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie (fotbal, basketbal, florbal,	MuV Lidské vztahy Multikulturalita OSV Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy

	rekreačních činnostech • zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy	volejbal) • turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty • bruslení (podle podmínek školy) • další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	
• posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• zvládne posoudit provedení osvojované pohybové činnosti a určí nedostatky, popřípadě možné příčiny	• správné držení těla • správné provádění pohybových činností	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	• zná názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	• komunikace v tělocviku – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	
• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • uvědoměle jedná podle principů fair play při pohybových aktivitách, rozpozná negativní projevy a na tyto situace adekvátně reaguje • prokazuje pozitivní, empatický přístup k handicapovaným, méně zdatným spolužákům nebo osobám opačného pohlaví • rozpozná při pohybových aktivitách jednání poškozující nejbližší prostředí či majetek a svým chováním směřuje k jeho	• historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta • Sazka Olympijský víceboj	VEGS Evropa a svět nás zajímá

	eliminaci		
• dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• zvládne se se domluvit a dohodnout v týmových hrách • dokáže dodržet domluvenou taktiku vedoucí k úspěchu družstva	• zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
• rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	• vyžaduje dodržování základních pravidel při rozhodování her	• pravidla her a jejich dodržování	OSV Seberegulace a sebeorganizace
• sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	• sleduje určené pohybové činnosti • zvládá vyhodnotit pohybovou činnost a výkony • výsledky zvládne zapsat a vyhodnotit • změří nebo jinak kvantifikuje určené pohybové činnosti nebo sportovní výkony prováděné ve shodě s pravidly	• měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	
• zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	• samostatně i v týmu zvládne zorganizovat jednoduchý turnaj, závody na úrovni školy	• pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	
• zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• zvládne zpracovat naměřená data a informace o pohybové aktivitě • výsledky zvládne vyhodnotit a prezentovat	• měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	

Praktické činnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce, předmět Praktické činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Praktické činnosti:

Praktické činnosti jsou vzdělávacím oborem, který je zařazen do všech ročníků od prvního do devátého. Nabízí široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace. Obsahem praktických činností je vytváření a upevňování pracovních návyků a dovedností při práci s ručními nástroji v dílně, v domácnosti i na zahrádce. Náplň je rozdělena do oblastí podle materiálů a činností. Na prvním stupni je rozdělen do čtyř tematických okruhů, které jsou povinné. Na 2. stupni jsme si vybrali povinný okruh Svět práce v 8. a 9. ročníku, Pěstitelské práce a chovatelství v 6. ročníku, Práce s technickými materiály v 7. – 9. ročníku.

V 6. a 7. ročníku pracuje jako skupina celá třída – chlapci i dívky společně. V 8. a 9. ročníku jsou skupiny tvořeny odděleně – chlapci a dívky zvlášť. Podle početnosti ročníků buď ročníky samostatně, nebo chlapci 8. a 9. ročníku společně v jedné skupině a dívky stejně tak. V 6. ročníku pracují děti na školním pozemku, kde se učí pěstovat a ošetřovat plodiny. V 7. - 9. ročníku pokračují v práci ve školní dílně nebo odborné učebně, dívky 8. a 9. ročníku pak ve cvičné kuchyňce a šicí dílně. Účelem je navázat na teoretické znalosti, aplikovat je do praxe a s důrazem na přesnost a vzhled zhotovit funkční výrobek. Nedílnou součástí je to, že se žáci naučí plánovat, organizovat a hodnotit činnost samostatně i v týmu. Vždy je kladen důraz na bezpečnost práce. V souvislosti s rozvojem dovedností se žákům nabízí pomoc při volbě budoucího povolání.

Vyučuje se v 1. – 9. ročníku jako povinný předmět s dotací jedné hodiny týdně.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)
- Sebepoznání a sebepojetí (moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí)
- Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
- Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, hledání pomoci při potížích)
- Kreativita (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality)
- Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc)
- Komunikace (komunikace v různých situacích-informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)
- Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí)

Výchova demokratického občana
- Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti-jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)

Enviromentální výchova
- Základní podmínky života (půda-propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů)
- Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání, nerovnoměrnost života na Zemi-rozdílné podmínky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- učíme žáky plánovat, vyhledávat informace, třídit je a efektivně je využívat
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování
- vedeme žáky k poznávání smyslu práce, osvojování základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí

Kompetence k řešení problémů
- učíme žáky vyhledávat informace k pracovním postupům
- vedeme žáky k chápání práce jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení

Kompetence sociální a personální
- učíme žáky, jak ovlivňují kvalitu společné práce
- rozvíjíme schopnost požádat o pomoc nebo ji nabídnout
- vedeme žáky k autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí

Kompetence pracovní
- učíme žáky používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- učíme je dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky
- vedeme žáky k přizpůsobení se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- vedeme žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů
- učíme žáky používat vhodné nástroje, nářadí, pomůcky při práci i v běžném životě

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- učíme žáky rozumět různým typům obrazových materiálů, různým typům textů a záznamů

Kompetence občanské

- vedeme žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- učíme žáky orientovat se v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické i duševní práce

Kompetence digitální

- učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění práce
- učíme žáky zjednodušit si své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce

Praktické činnosti			**1. – 3. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
• vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• zvládá manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami • vytváří různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • orientuje se ve vlastnostech materiálů (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, folie aj.)	• výrobky z papíru, přírodnin, plastelíny, textilní koláže • lidové zvyky a tradice (výrobky k Velikonocům, Vánocům…)	
• pracuje podle slovního návodu a předlohy	• pracuje podle jednoduchého návodu nebo předlohy	• plánky, popisy, obrázková předloha	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• dokáže sestavit jednoduché modely ze stavebnic	• stavebnice	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
• provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	• pozoruje rostliny v jednotlivých ročních obdobích	• pozorování přírody	
• pečuje o nenáročné rostliny	• pečuje o nenáročné rostliny • zná základní podmínky pro pěstování rostlin	• pokojové rostliny	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
• připraví tabuli pro jednoduché stolování	• upraví stůl pro jednoduché stolování	• jednoduchá úprava stolu	
• chová se vhodně při stolování	• zná pravidla slušného chování při stolování	• pravidla stolování	

Praktické činnosti	**4. a 5. ročník**

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
• vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	• vybere správný pracovní postup při jednoduchých operacích s předměty • rozliší vybrané materiály a jejich užité vlastnosti (tvrdost, soudržnost, tvárnost) • pracuje podle slovního i písemného návodu	• práce s papírem, kartonem, druhotným odpadem, přírodninami, textilem apod.	OSV Psychogie na Kreativita
• využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	• zná nejběžnější svátky (Velikonoce, Vánoce,aj) • pozná zvyky a lidové tradice	• Velikonoce, Vánoce • místní hodové zvyky	MuV Kulturní diference
• volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	• vybere vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • použije různé pracovní nástroje a pomůcky	• správný postup při zacházení s pracovními nástroji	MuV Lidské vztahy
• udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	• pracuje podle pokynů učitele • při práci dbá na bezpečnost svou i ostatních • zranění nebo úraz neprodleně nahlásí vyučujícímu	• bezpečnost při práci, první pomoc • základní společenská pravidla a normy • pravidla slušného chování	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
• provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	• navrhne jednoduchou montáž a demontáž • vytvoří jednoduchý model ze stavebnice	• plánování a vlastní organizace práce • sestavování jednoduchý modelů	
• pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	• dokáže sestavit složitější stavebnicové prvky • pracuje podle slovního návodu nebo předlohy, náčrtu	• sestavování složitějších modelů • využití návodu	OSV Rozvoj schopn. poznávání
• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu	• bezpečnost při práci • hygiena • první pomoc	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
• provádí jednoduché pěstitelské činnosti,	• vypěstuje samostatně rostlinu • samostatně o ni pečuje	• zakládání pokusů • setí, sázení	EV Vztah

samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	• vysvětlí rozdíl mezi setím a sázením • zachycuje výsledky pokusů	• pozorování klíčivosti • ověřování podmínek života rostlin	člověka k prostředí
• ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	• ošetří pokojové rostliny podle daných zásad • podle pokynů pečuje o rostliny na školní zahradě	• zalévání • okopávání • sázení, setí • přesazování	
• volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	• podle prováděné činnosti vybere správné pomůcky, nástroje a nářadí	• správný postup při zacházení s pracovním nářadím • zahradnické nářadí	EV Základní podmínky života
• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	• při pěstitelské práci dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce s nástroji	• bezpečnost při práci • hygiena • první pomoc	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
• orientuje se v základním vybavení kuchyně	• dokáže popsat a vyjmenovat běžné kuchyňské spotřebiče • umí použít běžné kuchyňské vybavení	• orientace ve školní kuchyňce • vybavení školní kuchyňky	
• připraví samostatně jednoduchý pokrm	• podle pokynů/receptu připraví jednoduchý pokrm	• výběr a nákup potravin • pomazánky • jednohubky	
• dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	• jedná v souladu se zásadami společensky uznávaných pravidel • dokáže připravit stůl pro různé příležitosti	• základní etiketa • stolování	OSV Mezilidské vztahy
• udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	• navrhne vhodné čisticí prostředky k základnímu úklidu pracovních ploch • důsledně dodržuje základy bezpečnosti při práci v kuchyni • dodržuje základy hygieny při práci • poskytne první pomoc	• čistota a hygiena při práci • bezpečnost a první pomoc	

Praktické činnosti			**6. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ			
• volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	• popíše a vysvětlí jednotlivé kroky důležité při procesu pěstování rostlin • připraví pracovní prostor,	• okrasné rostliny • základy ošetřování pokojových květin • pěstování vybraných	

	prostředí pro pěstování vybraných rostlin (květináč, záhonek…) • udržuje pracovní prostor pro pěstování rostlin (odstraňuje plevel…)	okrasných dřevin a květin	
• pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	• pozoruje rostlinu a volí vhodný postup péče dle druhu rostliny (zalít, přesadit, sestříhat…) • použije vhodné nástroje, nářadí při pěstování a aranžování květin • využije květiny při výzdobě interiéru, upraví květiny do vázy nebo jiné nádoby	• květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin	EV Základní podmínky života
• používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	• z nabídky vybere vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní pro pěstování vybraných druhů rostlin a použije je při výsadbě, výsevu, pěstování, péči a sklizni vybraných druhů rostlin • popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje a nářadí používané při pěstitelských činnostech před poškozením	• pracovní pomůcky pro ošetřování rostlin, údržba pracovních pomůcek	OSV Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	• popíše a vysvětlí základní charakteristiku chovu vybraných druhů drobných zvířat • vysvětlí zásady bezpečného kontaktu se zvířaty	• chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	OSV Komunikace
• dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	• při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce při pěstitelských pracích • popíše a vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu a dodrží kázeň při práci • při práci s rostlinami, s příslušnými nástroji i při zacházení s drobnými zvířaty dodržuje zásady bezpečnosti • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších	• chovatelství-hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika EV Vztah člověka k prostředí

	poraněních) • dodržuje hygienu práce (umývání po práci se zeminou…)		

Praktické činnosti			**7. ročník**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY			
• provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	• vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu (písemného, obrazového) • provede jednotlivé kroky dle postupu a dodrží kázeň při práci	• vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	OSV Rozvoj schopností poznávání
• řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	• vybere vhodný materiál pro práci dle postupu, přístupnosti opracování a jeho oddělování • vybere vhodné pracovní nástroje pro práci s technickým materiálem (dřevem, kovem, plasty)	• jednoduché pracovní operace a postupy • měření, orýsování, řezání, pilování, rašplování, broušení • povrchová úprava, používání nátěrových hmot, spojování hřebíky a vruty, lepení	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	• organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • popíše postup, který je nutné dodržet při práci s technickými materiály • připraví pracovní prostor a potřebné vybavení (nářadí, materiál…) • rozvrhne práci dle časových dispozic • průběhu práce žák reorganizuje pracovní prostor dle potřeby, odklízí nepotřebný materiál, nástroje a nářadí bezpečně odkládá a uklízí • konci práce žák uklidí pracovní prostor	• organizace práce, důležité technologické postupy	OSV Kooperace a kompetice Kreativita Psychohygiena
• užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	• se orientuje v technické dokumentaci • čte z nákresu, náčrtu a výkresu potřebné informace pro práci s technickými materiály – rozměry, tvary	• technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	OSV Rozvoj schopností poznávání

	• nakreslí jednoduchý náčrt, který zjednoduší jeho práci s technickými materiály (nakreslí od ruky, popřípadě použije základní matematické nástroje – pravítko, kružítko)		
• dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	• při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně • popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje před poškozením a pro delší výdrž nástroje nebo nářadí • dodrží zásady bezpečnosti při práci s technickými materiály • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) • dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné	• bezpečnost a hygiena práce	OSV Seberegulace a sebeorganizace

Praktické činnosti			**8. a 9. ročník společná část**
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
SVĚT PRÁCE			
• orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	• orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	• trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	
• posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	• posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	• volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání	VDO Občan, občanská společnost a stát

		poradenských služeb	
• využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	• využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	• možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	OSV Sebepoznání a sebepojetí
• prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	• prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	• zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	VDO Občan, občanská společnost a stát

PŘÍPRAVA POKRMŮ			**8. a 9. ročník dívky**
• používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	• rozpozná a popíše základní vybavení kuchyně, pojmenuje jeho vlastnosti a funkce • popíše základní pravidla pro práci s inventářem kuchyně a se spotřebiči, své znalosti a dovednosti využije při přípravě pokrmů • účelně a bezpečně zachází s vybavením kuchyně • vybere vhodné nástroje a spotřebiče pro přípravu jednoduchého pokrmu	• příprava pokrmů • kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	
• připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	• vybere vhodné suroviny pro přípravu pokrmu (z nabídky, dle receptu) • používá recept, dodržuje logické kroky při přípravě pokrmů • rozpozná zdravé a nezdravé pokrmy, zná rizika spojená s konzumací nezdravých jídel	• potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku • příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	EV Vztah člověka k prostředí
• dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	• zná a používá při jídle základní příbory, vyjmenuje základní chody, orientuje se v základních surovinách, kterými se jídlo dochucuje	• úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	OSV Kreativita Mezilidské vztahy

	(sůl, cukr, pepř, olej, ocet…) • chová se společensky přijatelně doma, v jídelně, restauraci nebo na jiném veřejném místě, kde konzumuje jídlo • provede základní obsluhu kamarádů, známých a rodičů u stolu		
• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	• při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní žákovské kuchyni • popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje a zařízení kuchyně před poškozením • dodrží zásady bezpečnosti při práci s kuchyňskými nástroji a zařízením kuchyně • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) • dodržuje hygienu práce, udržuje kuchyni čistou a bezpečnou (umývání nádobí, vypínání elektrických přístrojů…)	• bezpečnost a hygiena práce	OSV Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY			**8. a 9. ročník chlapci**
• provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	• vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu (písemného, obrazového) • provede jednotlivé kroky dle postupu a dodrží kázeň při práci	• vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	OSV Rozvoj schopností poznávání
• řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	• vybere vhodný materiál pro práci dle postupu, přístupnosti opracování a jeho oddělování • vybere vhodné pracovní nástroje pro práci s technickým materiálem (dřevem, kovem, plasty)	• jednoduché pracovní operace a postupy • měření, orýsování, řezání, pilování, rašplování, broušení • povrchová úprava, používání nátěrových hmot, spojování hřebíky a vruty, lepení	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	• organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • popíše postup, který je nutné dodržet při práci s technickými materiály	• organizace práce, důležité technologické postupy	OSV Kooperace a kompetice

	• připraví pracovní prostor a potřebné vybavení (nářadí, materiál…) • rozvrhne práci dle časových dispozic • průběhu práce žák reorganizuje pracovní prostor dle potřeby, odklízí nepotřebný materiál, nástroje a nářadí bezpečně odkládá a uklízí • konci práce žák uklidí pracovní prostor		Kreativita Psychohygiena
• užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	• se orientuje v technické dokumentaci • čte z nákresu, náčrtu a výkresu potřebné informace pro práci s technickými materiály – rozměry, tvary • nakreslí jednoduchý náčrt, který zjednoduší jeho práci s technickými materiály (nakreslí od ruky, popřípadě použije základní matematické nástroje – pravítko, kružítko)	• technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	OSV Rozvoj schopností poznávání
• dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	• při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně • popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje před poškozením a pro delší výdrž nástroje nebo nářadí • dodrží zásady bezpečnosti při práci s technickými materiály • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) • dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné	• bezpečnost a hygiena práce	OSV Seberegulace a sebeorganizace

Nepovinný předmět Náboženství

Organizační a obsahové vymezení
Nepovinný předmět s dotací 1 hodiny týdně pro žáky 1. – 9. ročníku.

Předmět je určen dětem z křesťanských rodin, ale i všem žákům, kteří o něj projeví zájem na základě přihlášky podepsané zákonnými zástupci. Poskytuje základní vhled do křesťanské nauky, tradice a křesťanských životních postojů a hodnot. Nabízí jim pohled na lidský život jako dar. Podporuje zájem žáků na budování pozitivních mezilidských vztahů, pozitivního přístupu k životu, upřímného hodnocení sebe i okolí. Posiluje schopnost vnímat a naplňovat potřeby své, svých blízkých, ale i zájem o potřeby skupin jakýmkoliv způsobem znevýhodněných, či na okraji společnosti. Nabízí možnost seznámit se s odpověďmi katolické církve na jejich otázky o Bohu, člověku a o světě a dává jim prostor pro jejich vlastní hledání hodnot a postojů. Seznamuje s jinými kulturami, náboženstvími, vede k umění přijmout jinakost jako dar, který může inspirovat a obohatit. Hlavním cílem předmětu náboženství je motivovat žáka k celoživotnímu směřování k pravdě.
Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které se cyklicky opakují a prohlubují. Výuka vychází z dokumentu „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku ZŠ“ schváleného Českou biskupskou konferencí a MŠMT ČR v roce 2004.

Obsah učiva lze popsat níže uvedenými naukovými celky:
1. Bible
2. Ježíš Kristus a církev
3. Křesťanství v praktickém životě
Od 4. ročníku lze tato témata doplnit informacemi o vlivu křesťanství na utváření místa, kde žiji: Stopy křesťanství v naší obci a regionu (stavby, kulturní památky, sochy, kapličky, Boží muka apod.) Slavné křesťanské osobnosti regionu a aktuální angažovanost křesťanů pro společnost (např. Charita apod.)
Všemi tematickými celky prolíná výchova v duchu křesťanské etiky, rozvíjení duchovního rozměru osobnosti žáka, porozumění křesťanským symbolům a tradicím.

Součástí výuky mohou být exkurze, např. návštěva kostela / církevního objektu / kulturně historické památky spjaté se životem církve, exkurze do místní charity, diecézní setkání dětí, účast na projektech České katolické charity (Tříkrálová sbírka, společné odpoledne s rodiči
Hodnocení
Předmět respektuje pravidla pro hodnocení žáků dohodnutá školou.

Výchovné a vzdělávací strategie
Ve vyučovacím předmětu Náboženství nabízíme tyto výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
Předmět žákům dává dostatek obsahových podnětů, aby byli schopni formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání. Pomáhá jim hledat odpovědi na tyto otázky pomocí biblického poselství, učení církve a křesťanské tradice.
Pomocí obsahu učební látky rozvíjí schopnosti žáků vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost.

Kompetence komunikativní
Předmět klade důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování. Umožňuje žákům prezentovat vlastní názory, využívá metody obsahující prvky prezentace výsledků, vytváří dostatečný prostor pro vyjadřování žáků. Žáci mají možnost samostatné ústní i písemné

prezentace (samostatná práce, projekty, řízená diskuse). Ve výuce se využívají informační technologie, pokud je to vhodné.

Kompetence k řešení problémů
Volbou vhodných metod, zejména diskuse a kladení otázek, jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení, ke schopnosti dělat uvážlivá rozhodnutí s náležitými argumenty, s vědomím zodpovědnosti a se zřetelem k hodnocení výsledků. Vedeme žáky k tomu, aby hledali kritéria pro volbu řešení problémů a dokázali návrhy svých řešení zdůvodnit s pozorností ke křesťanským etickým pravidlům soužití.
Upozorňujeme žáky na možnost vzniku konfliktů v oblasti jiné náboženské příslušnosti nebo příslušnosti k jiným křesťanským konfesím nebo k většinové ateistické společnosti. Vedeme je k předcházení konfliktů a k toleranci vůči jinak smýšlejícím lidem.

Kompetence sociální a personální
Systematickým zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem se rozvíjí osobnost žáka a jeho prosocialita, tj. „láska k bližnímu“. Žáci jsou motivováni k utváření sociální kompetence rozvíjením principu „starší a silnější pomáhají mladším a slabším“. Žáci pracují často ve dvojicích a v malých skupinách, v nichž mají možnost uvědomit si, co vše s sebou přináší kooperativní způsob práce.
Na tvorbě pravidel ve skupině se podílejí sami žáci. Důsledně se vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování. Volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv skupiny jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení.

Kompetence občanské
Předmět vede žáky k vytváření a rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných náboženství i různých křesťanských vyznání, a také k většinové ateistické společnosti. Hledá vzory osobností, které se díky svým křesťanským postojům zasadily o lepší společnost a lidské soužití. Žáci se učí aplikovat některé jejich vlastnosti ve svém životě.
Seznamuje žáky s kořeny židovsko-křesťanské tradice, o něž se opírá kodex základních lidských práv (viz Listina základních práv a svobod).
Rozvíjí postoje odpovědnosti žáků ke světu, k lidem, k sobě i k Bohu. Postoj odpovědnosti je dán do vztahu k hodnotě svobody, darované Bohem.
Předmět hledá porozumění ve vztahu náboženství a kultury, nejen kultury křesťanské, ale i jiných světových náboženství a jejich vztahu ke křesťanství.

Kompetence pracovní
Předmět rozvíjí zdravý postoj žáků vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti. Postupně žáky vedeme k tomu, aby práci chápali nejen jako zdroj výdělku zajišťující určitou životní úroveň, ale také jako povolání spolupracovat na rozvíjení dobré budoucnosti pro všechny.
Žáci mají možnost podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce ve skupině apod.

Kompetence digitální
Při výuce předmětu umožňujeme žákům vyhledávat informace k danému tématu na internetu a využíváme výuková a dokumentační videa (např. na YOUTUBE).

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a zákonní zástupci žáků byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka. Rodiče jsou informováni o prospěchu, chování a průběhu vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, při konzultačních hodinách. V nutném případě jsou rodiče kontaktováni okamžitě osobně nebo telefonicky. V případě vážného prohřešku může učitel využít doporučený dopis.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Při hodnocení prospěchu žáka je uplatňována přiměřená náročnost, pedagogický takt vůči žákovi, přihlíží se k věkovým zvláštnostem, je přípustná určitá indispozice. Učitel se při hodnocení opírá o dominantní kladné vlastnosti. Pochvala a pozitivní hodnocení je nejen odměnou, ale i stimulací k většímu úsilí.
4. Podklady pro hodnocení prospěchu žáka získává učitel diagnostickým pozorováním, sledováním výkonů, sledováním připravenosti na výuku, různými druhy zkoušek (písemné, grafické, ústní), kontrolními písemnými pracemi. Výsledná známka na vysvědčení nemusí odpovídat aritmetickému průměru známek v daném předmětu. Dále využívá analýzu různých činností, konzultace s vyučujícími, třídními učiteli, s pedagogickým poradenským zařízením, rozhovor se samotným žákem, rozhovor se zákonným zástupcem žáka.
5. Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, v které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou.
6. Při sebehodnocení prospěchu žáka je volena vhodná náročnost. Pěstuje se u něj schopnost posoudit se objektivně, přihlíží se k věku žáka. Sebehodnocením se žák učí uplatňovat sebekritiku, ocenit sebe sama, přiznat si chybu.
7. K získávání podkladů pro sebehodnocení prospěchu žáka využívá učitel individuální nezávazný rozhovor s žákem, nezávazný rozhovor v menším kolektivu (skupině), neformální rozhovor v kolektivu třídy, individuální rozbor úspěchů žáka, individuální rozbor příčiny neúspěchu žáka. Rovněž může použít rozbor úspěchů celé skupiny, analýzu činností, které vedou k úspěchu žáka, analýzu situací a činností, které vedou k neúspěchu žáka, analýzu domácí přípravy žáka. Hledá konkrétní příčiny neúspěchu žáka a provádí rozbor momentů selhávání i v případě pečlivé přípravy žáka.
8. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
9. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

10. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
11. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
12. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
13. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
14. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
15. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
16. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
17. Žák 1. stupně, který zameškal více jak 150 vyučovacích hodin nebo není dostatek podkladů k hodnocení, a žák 2. stupně, který zameškal více jak 200 vyučovacích hodin, je povinen vykonat na základě doporučení pedagogické rady komisionální přezkoušení z předmětů, v nichž nelze objektivně rozhodnout o klasifikaci.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové, ...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků,

konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

4. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu za každé pololetí minimálně takový počet známek, který odpovídá dvojnásobku týdenní hodinové dotace předmětu. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.
5. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.
6. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
7. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky-současně se sdělováním známek žákům.
8. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
9. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
10. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
11. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavu apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.
12. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.
13. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.
14. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíší učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.
15. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.
16. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultačních hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující

možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

17. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
18. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.
19. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací. Účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí. Učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nového učiva k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné, před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. Prověřování znalostí se musí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
20. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.
2. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
3. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
6. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
7. Klasifikace byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.
8. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
10. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

Hodnocení individuálně vzdělávaných žáků

Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

Klasifikace

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
1 - výborný
2 - chvalitebný
3 – dobrý
4 - dostatečný
5 - nedostatečný

Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Při **klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech teoretického zaměření** se může hodnotit:
a) ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů
b) kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
d) schopnosti uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
e) kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
f) aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
g) přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
h) kvalita výsledků činností
i) osvojení účinných metod samostatného studia

Při hodnocení žáka se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace prospěchu jsou následující:
Stupeň 1 (výborný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném

projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Při **klasifikaci v předmětech praktického zaměření** se může hodnotit:
a) vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
b) osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
c) využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
d) aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech
e) kvalita výsledků činností
f) organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
g) dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
h) hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
i) obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace prospěchu jsou následující:
Stupeň 1(výborný)
Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. S pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření:
Převahu výchovného zaměření mají: tvořivé estetické činnosti, výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova. Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:
Stupeň 1 (výborný)
Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus.

Klasifikace Tělesné výchovy
Při hodnocení je nutné přihlížet ke zdravotnímu stavu žáka, jeho schopnostem a tělesným předpokladům. Hodnocení má komplexní charakter a zohledňuje aktivní přístup a snahu co nejlépe splnit zadané úkoly podle možností a tělesných předpokladů a s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka. Hodnocení zahrnuje dosaženou výkonnost při plnění sportovních disciplín. Při průběžném hodnocení a klasifikaci se může hodnotit i teoretická část. Hodnocení tělesné výchovy zahrnuje i aktivní účast na sportovních výjezdech školy. Sportovní výjezdy jsou součástí ŠVP v osnovách předmětu tělesná výchova. Patří sem plavecký výcvikový kurz, který je zařazen do 2. až 4. třídy.

Klasifikace Kritérium	Výborný 1	Chvalitebný 2	Dobrý 3	Dostatečný 4	Nedostatečný 5
Přístup k tělesné výchově	Aktivní, tvořivý, samostatný, snaží se reprezentovat školu na sportovních soutěžích	Převážně aktivní, tvořivý, samostatný	Méně aktivní, tvořivý, samostatný	Málo aktivní, tvořivý, samostatný,	Pasivní, nepřátelský postoj k tělesné výchově
Dosahované výkony	Cvičení provádí přesně, snaží se dosahovat požadovaných limitů a výkonů	Cvičení plní s malými chybami, kondičně a silově roste a snaží se dosahovat standartních výsledků	Cvičení provádí méně přesně (chybně) Kondičně ani silově se nijak výrazně nezlepšuje	Cvičení provádí špatně je nepozorný	Odmítá cvičit, nemá snahu na zlepšení své kondice, je nepozorný
Zájem o zvyšování tělesné	Má aktivní zájem na zvyšování	Převážně aktivní zájem na zvyšování	Méně aktivní zájem na zvyšování	Nemá zájem na zvyšování fyzické	Odmítá cvičit, nemá snahu na

zdatnosti	fyzické zdatnosti	fyzické zdatnosti	fyzické zdatnosti	zdatnosti, neplní zadané úkoly a cvičení	zlepšení své kondice, je nepozorný
Připravenost k tělesné výchově	Má vždy cvičební úbor a odpovídající obuv	Má vždy cvičební úbor a odpovídající obuv	Opakovaně zapomíná cvičební úbor a odpovídající obuv	Opakovaně zapomíná cvičební úbor a odpovídající obuv	Neustále zapomíná cvičební úbor a odpovídající obuv
Motivace žáka	Má snahu dosáhnout co nejlepších výkonů v disciplínách, kterých je schopen	Má snahu dosáhnout výborných výkonů v disciplínách, kterých je schopen	Má snahu dosáhnout dobrých výkonů v disciplínách, kterých je schopen	Nemá snahu dosáhnout ani dobrých výkonů v disciplínách, kterých je schopen	Bez motivace, bez snahy, snaží se vyhýbat tělesné výchově
Bezpečnost a ochrana zdraví	Je zodpovědný a dbá bezpečnostních pokynů, cvičí bez dopomoci	Je zodpovědný a dbá bezpečnostních pokynů, cvičí s mírnou dopomocí	Dbá bezpečnostních pokynů, převážně potřebuje dopomoc	Nedbá bezpečnostních pokynů, spoléhá na dopomoc	Ohrožuje svým chování a jednáním bezpečnost a zdraví své i ostatních žáků

Nehodnocen – žák není hodnocen, když jeho absence v daném pololetí a předmětu přesáhne 30% (do absence se počítá i když žák je přítomen v hodině tělesné výchovy ale necvičí. Žák tedy musí mít 70% aktivní účast v tělesné výchově). V takovém případě musí absolvovat přezkoušení v náhradním termínu určeném ředitelem.Výjimku je nutno projednat na pedagogické radě.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií:

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáků na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích

pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Hodnocení chování

Stupně hodnocení chování a prospěchu v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování řádu školy během klasifikačního období.

Základní normou je dodržování školního řádu. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka, rodinnému prostředí. Vždy je nutné zjistit důvod prohřešku a oznámit a zdůvodnit udělené výchovné opatření. K uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

V závažných případech se hodnotí i chování mimo školu. Přísněji se hodnotí podvody, krádeže a ubližování mladším.

Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči zaměstnancům školy nebo školského zařízení nebo vůči ostatním žákům nebo studentům se považují za zvláště závažné zaviněné porušení povinností

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
1 - velmi dobré
2 - uspokojivé
3 – neuspokojivé

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 – uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.

Druhy pochval a jejich pravidla pro udělování:
a) pochvala třídního učitele
uděluje třídní učitel po projednání s ředitelem školy na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících za výrazný projev školní iniciativy, práci pro třídu, dobrou reprezentaci školy, za dlouhodobou úspěšnou práci
b) pochvala ředitele školy
uděluje ředitel školy na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě, dále uděluje pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci a úspěšnou reprezentaci školy

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit následující výchovná opatření:

a) napomenutí třídního učitele
ukládá třídní učitel na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících za méně závažné porušení školní řádu
b) důtku třídního učitele
ukládá třídní učitel na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících za opakované méně závažné nebo závažnější porušení školního řádu (např. opakované zapomínání pomůcek)
c) důtku ředitele školy
ukládá ředitel školy po projednání na pedagogické radě, na základě vlastního rozhodnutí nebo z podnětu třídního učitele za hrubé porušení školního řádu, popř. za opakovaná porušení školního řádu v případě, kdy se mírnější výchovná opatření míjela účinkem

K uložení výchovného opatření k posílení kázně se přistupuje pouze tehdy, jestliže předcházející výchovná opatření byla neúčinná.

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení napomenutí třídního učitele nebo důtky třídního učitele.

Uložená výchovná opatření jsou projednávána v pedagogické radě a zaznamenávají se do dokumentace (matriky) školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Celkové hodnocení žáka

Na vysvědčení se celkové hodnocení vyjadřuje stupni:
a) prospěl(a) s vyznamenáním
b) prospěl(a)
c) neprospěl(a)
d) nehodnocen(a)

Žák je hodnocen stupněm
a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré
b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením
c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný, odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci 2. pololetí
d) nehodnocen(a), pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu

Distanční výuka

Podle zákona č. 349/2020 Sb., § 184a, kdy platí zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti dětí, žáků a studentů ve školách platí pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků při distanční výuce.

a) Při distančním vzdělávání, zajišťovaném jakoukoli formou, žák vždy dostane zpětnou vazbu o výsledcích svého vzdělávání a plnění zadaných úkolů, je uplatňováno především formativní hodnocení, jak klasifikačním stupněm, tak slovním hodnocením
b) Výsledky vzdělávání při distanční výuce jsou ukládány ve formě osobního portfolia, v listinné, nebo digitální podobě
c) Zákonní zástupci jsou při distančním vzdělávání informováni průběžně prostřednictvím komunikační platformy školy (Škola OnLine), případně skupinovým chatem, videohovory, které nahrazují klasické třídní schůzky, případně písemnou korespondencí, telefonicky, osobně
d) Při hodnocení se zásadním způsobem zohledňuje specifická situace a podíl distanční výuky. Způsob hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem škola přizpůsobuje podmínkám žáka pro toto vzdělávání.
e) Na vysvědčení je možné hodnotit klasifikací, slovně i kombinací obou způsobů.
f) Hodnocení vychází ze zjištěné míry dosažení školních výstupů, ale přihlédne se i k dalším skutečnostem ovlivňujícím výsledky vzdělávání, kterých žák v hodnoceném období dosáhl. Takovými skutečnostmi jsou např.:

- účast na distanční výuce
- aktivita při distanční výuce (aktivní zapojení se do učení v synchronní i asynchronní distanční výuce)
- osvojení si nové dovednosti komunikovat v prostředí platforem s učiteli i spolužáky
- řešení problémů spojených s distanční výukou, tvořivost, adaptabilita apod.
- schopnost organizovat si čas a učení v podmínkách, v nichž žák výrazně přebírá odpovědnost za svou práci

- to, jak si osvojil nové digitální kompetence související s distanční výukou synchronní i asynchronní formou
- to, jak plnil zadané úkoly (včasnost, kvalita, ale i tvořivost apod.)
- to, zda a jak plnil další doplňkové úkoly
- to, zda si žák pamatuje znalosti nabyté při prezenční výuce a dříve osvojené znalosti a dovednosti dokáže při dalším procesu učení používat
- osobní portfolio žáka (v listinné či digitální podobě)

g) V případě žáků, kteří během distanční výuky nespolupracovali, opakovaně se nezapojovali do distanční výuky, neplnili zadávané úkoly či se neřídili pokyny učitele, přestože měli pro aktivní účast na distanční výuce dostatečné podmínky, se využije zejména slovní hodnocení, uvedou se v něm tyto skutečnosti, popíší se nedostatky v přístupu k výuce a navrhnou se konkrétní doporučení pro další práci žáka.

h) V případě kombinovaného hodnocení je vhodné pro klasifikaci využít jen dostupné doklady referující o znalostech a dovednostech těchto žáků a ve slovní části klasifikaci doplnit o další podstatné informace.

i) Ve školním roce, kdy probíhá distanční výuka:

- žák 2. až 9. ročníku základní školy nemusí mít z každého předmětu za každé pololetí minimálně takový počet známek, který odpovídá dvojnásobku týdenní hodinové dotace předmětu
- žák 1. i 2. stupně, který zameškává více jak 30 % vyučovacích hodin, je povinen vykonat na základě doporučení pedagogické rady nebo ředitele komisionální přezkoušení z předmětů, v nichž nelze objektivně rozhodnout o klasifikaci

Komisionální a opravné zkoušky

Opravné:

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a zároveň ti, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Komisionální

1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy

b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu

c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo klasifikačním stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí

Hodnocení cizinců

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

1. Žák, **který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky**, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen „zkoušející škola“).
2. Zkouška se koná:

a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

3. Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.
4. Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn

požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

5. Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
6. Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

7. Žák, který plní povinnou školní docházku **formou individuální výuky v zahraničí**, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku ve zkoušející škole. Zkouška se koná z každého povinného předmětu vyučovaného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy, s výjimkou předmětů volitelných. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.
8. Pokud žák zkoušku podle odstavce 7 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením čestného prohlášení zákonného zástupce o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše dvou školních roků, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.
9. Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 7, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
10. Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 7, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

11. Žák, který **plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky** podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, s výjimkou škol podle § 18c, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole. Zkouška se koná ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.
12. Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy vysvědčení žáka ze zahraniční školy na území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel kmenové školy žákovi vysvědčení.
13. Pokračuje-li žák v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
14. Žákovi, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. a) školského zákona a nekonal zkoušky, vydá ředitel kmenové školy vysvědčení, jestliže

a) ve vzdělávacím programu školy mimo území České republiky je na základě mezinárodní smlouvy nebo v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1 a žák byl z tohoto obsahu hodnocen, nebo
b) žák je zároveň žákem poskytovatele vzdělávání v zahraničí, který v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje občanům České republiky

vzdělávání ve vzdělávacím obsahu podle § 18 odst. 1 a který žáka z tohoto vzdělávacího obsahu hodnotil

15. Žákovi, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, v jejímž vzdělávacím programu je na základě mezinárodní smlouvy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1, byl z tohoto vzdělávacího obsahu hodnocen zahraniční školou na vysvědčení a v souladu s mezinárodní smlouvou nekonal zkoušky, ředitel kmenové školy vydá vysvědčení.
16. Ředitel kmenové školy vydá vysvědčení podle odstavce 1 nebo 2 za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků. Hodnocení ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1 se na tomto vysvědčení uvede v případech podle odstavce 1 písm. a) a odstavce 2 v souladu s vysvědčením vydaným školou mimo území České republiky nebo zahraniční školou na území České republiky a v případě podle odstavce 1 písm. b) v souladu s osvědčením vydaným zahraničním poskytovatelem vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.
17. Pokračuje-li žák, kterému ředitl kmenové školy podle odstavce 1 nebo 2 vydal vysvědčení, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí jej ředitel kmenové školy do příslušného ročníku na základě tohoto vysvědčení.

18. Žáka, **který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky** nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.
19. Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18 až 18 b z jiných než touto vyhláškou stanovených důvodů, zařazuje ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.
20. Zkouška je komisionální. Komisi jmenuje ředitel zkoušející školy.
21. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitel zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel
b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

22. Termín konání zkoušky dohodne ředitel zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelem zkoušející školy, stanoví termín zkoušky ředitel zkoušející školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitel zkoušející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.
23. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitel zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.
24. Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3.
25. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text: „Žák(yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona.“

26. Celkové hodnocení žáka se stanoví obdobně podle § 16 odst. 3. Pro stanovení stupně celkového hodnocení žáka je rozhodný výsledek zkoušky nebo hodnocení na osvědčení vydaném podle § 18c odst. 3.
27. Vykonal-li žák zkoušku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky, zašle ředitel této školy řediteli kmenové školy kopii vysvědčení a výpis z dokumentace školy s údaji o žákovi.
28. O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
29. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22.